

Nederman

Årsredovisning

med hållbarhetsredovisning

2016

Innehåll

Verksamheten	
2016 i korthet	2
Nyckeltal	2
Årsstämma 2017	3
Läsanvisningar	3
Distributionspolicy	3
Detta är Nederman	4
Koncernchefen har ordet	6
Strategi	8
Produkter och lösningar	14
Förvaltningsberättelse	
Stark global position	18
Americas	22
EMEA	26
APAC	30
Hållbarhet	
Analys	34
Värdekedjan	36
Åtagande	38
Resultat	40
Förvaltningsberättelse	
Aktien	42
Verksamhetsöversikt	44
Flerårsöversikt	46
Riskhantering	48
Bolagsstyrning	50
Styrelse	54
Koncernledning	56
Finansiella rapporter	
Koncernen	
Resultaträkning	58
Rapport över totalresultat	59
Finansiell ställning	60
Förändringar i eget kapital	61
Kassaflödesanalys	62
Noter	63
Moderbolaget	
Resultaträkning	93
Rapport över totalresultat	93
Balansräkning	94
Förändringar i eget kapital	95
Kassaflödesanalys	96
Noter	97
Underskrifter	104
Revisionsberättelse	105
Övrigt	
Definitioner	108
Bolagsordning	109
Kallelse till årsstämma	110

2016 i korthet

Omsättning 3 107,3 Mkr (3 198,0), vilket organiskt motsvarar en minskning med 4,0 procent.

Justerat rörelseresultat 250,3 Mkr (263,1). Den justerade rörelsemarginalen uppgick till 8,1 procent (8,2).

Rörelseresultat 250,3 Mkr (242,0), vilket gav en rörelsemarginal på 8,1 procent (7,6).

Resultat efter skatt 172,1 Mkr (152,8).

Resultat per aktie var 14,72 kr (13,07).

Styrelsen föreslår utdelning på 5,50 kr (5,00) per aktie.

Utveckling per kvartal

Kvartal 1. Förbättrat kassaflöde. Färre stora projekt i Americas. Två mellanstora projekt i EMEA. God ordergång i APAC.

Kvartal 2. Stärkt lönsamhet. Fortsatt osäkerhet kring stora projekt i Americas. God utveckling av basaffären inom EMEA. Fortsatt god ordergång i APAC.

Kvartal 3. Förbättrat kassaflöde jämfört med motsvarande kvartal 2015. God utveckling av basaffären i Americas och EMEA. Lägre ekonomisk aktivitet i Kina.

Kvartal 4. Förbättrat kassaflöde för helåret. Tvåsiffrig tillväxt av ordergången för basaffären i såväl Americas som EMEA. Fortsatt osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen i Kina.

Nyckeltal

Mkr	2016	2015	2014
Nettoomsättning	3 170,3	3 198,0	2 826,9
Justerad EBITDA	298,0	311,0	247,9
Justerad EBITDA-marginal, %	9,6	9,7	8,8
Rörelseresultat	250,3	242,0	165,7
Rörelsemarginal, %	8,1	7,6	5,9
Justerat rörelseresultat	250,3	263,1	200,7
Justerad rörelsemarginal, %	8,1	8,2	7,1
Resultat före skatt	231,7	214,9	139,0
Resultat efter skatt	172,1	152,8	94,3
Resultat per aktie, Kr	14,72	13,07	8,05
Avkastning på eget kapital, %	18,9	19,5	13,9
Avkastning på operativt kapital, %	16,8	19,0	16,2
Nettoskuld	524,3	635,6	556,6
Nettoskuldsättningsgrad, %	53,4	75,9	75,9
Nettoskuld/Justerad EBITDA, ggr	1,8	2,0	2,2
Räntetäckningsgrad	11,8	8,9	7,0

Årsstämman äger rum 19 april 2017.

Årsstämma i Nederman Holding AB (publ) hålls onsdagen den 19 april 2017 på Marina Plaza, Kungstorget 6, 251 10 Helsingborg. För ytterligare information se sidan 110.

Läsanvisningar

Sifferuppgifterna inom parentes avser, om inget annat anges, 2015 års verksamhet. Svenska kronor används genomgående. Miljoner kronor förkortas Mkr och tusen kronor Tkr. I årsredovisningen redovisade uppgifter avseende marknader, konkurrens och framtida tillväxt är Nedermans bedömningar baserade främst på internt inom koncernen framtaget material.

Distributionspolicy

Den tryckta versionen av Nedermans årsredovisning distribueras till de aktieägare som uttryckligen begärt en sådan. Årsredovisningen finns även tillgänglig i sin helhet på koncernens hemsida: www.nedermangroup.com

Detta är Nederman

Nederman levererar produkter, system och lösningar för industriell luftrening i krävande miljöer. Företagets kunder får hjälp med allt från utformning av större systemlösningar till installation och service. Slutresultatet innebär att kunderna får en säker och hälsosam arbetsplats, att lagar och förordningar efterlevs, att produktionen kan bedrivas på ett effektivt sätt samt att kundernas miljöpåverkan begränsas.

LÅNG OCH FRAMGÅNGSRIK HISTORIA

I 70 år har kunder litat på Nedermans förmåga att leverera innovativa och högkvalitativa produkter och lösningar. Nederman är sedan länge ett välkänt varumärke. Nederman har idag en stark global närvaro. Försäljning bedrivs genom egna säljbolag och distributörer i över 50 länder. Tyngdpunkten av försäljningen ligger i Europa och Nordamerika, men företaget är även aktivt på ett antal intressanta tillväxtmarknader. Tillverkning bedrivs i fem världsdelar. Omsättningen under 2016 uppgick till 3,1 miljarder kronor. Företagets mission är att med unikt kunnande och effektiva lösningar bidra till effektiv produktion, bättre miljö och säkrare arbetsplatser. Visionen är att ha den globalt ledande kompetensen inom lösningar för eko-effektiv produktion. Nederman är idag världsledande inom industriell luftrening.

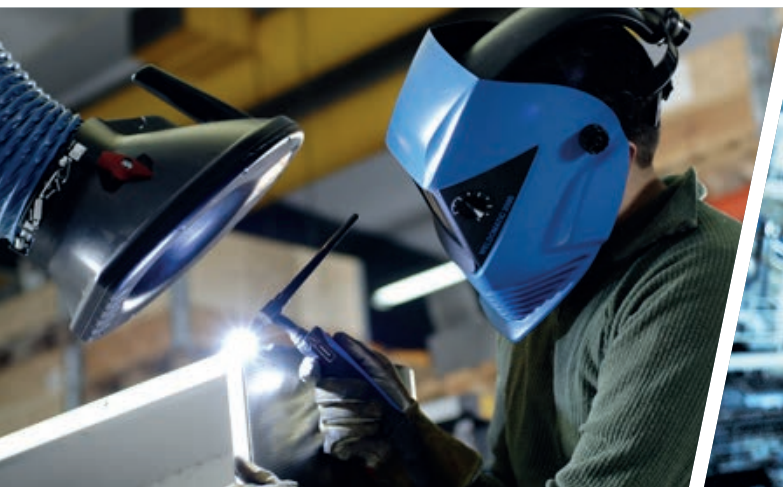
EKO-EFFEKTIVITET

Nedermans världsledande lösningar används i industrier världen över. Metallbearbetande industrier, fiberbaserade industrier, processindustrier och fordonsindustrins eftermarknad är några av de platser där företagets produkter gör skillnad. Världen över. Varje dag. Samspelet mellan hälsa och säkerhet, uppfyllande av legala

krav, produktionseffektivitet och minskad miljöpåverkan sammanfattar Nederman i begreppet eko-effektivitet. Ekonomiskt handlar det om effektiviserad produktion, förbättrad produktkvalitet, minimerade miljöavgifter och sänkt energiförbrukning. Ekologiskt handlar det om bättre hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, effektivare materialanvändning och minskade utsläpp.

KOMPETENSOMRÅDEN

Utsug/infångning. Det första steget är att välja bästa metod för infångning av rök, damm och partiklar. Alla anläggningar har olika behov. Med Nedermans kompetens och breda erfarenhet från olika branscher kan företaget rekommendera den effektivaste lösningen. Vid exempelvis svetsning är vanligtvis den effektivaste lösningen infångning direkt vid källan eller, alternativt, en utsugsarm riktad mot källan. Inom fordonsverkstäder krävs utsug som effektivt transporterar bort avgaser. Inom tyngre industri krävs ofta specialdesignade huvar för infångning av rök och partiklar. Nederman erbjuder alla dessa typer av lösningar.

Rörssystem. När dammet fångats in ska det transporteras till filteranläggningen. Om detta inte görs på rätt sätt kan damm byggas upp i rörssystemet vilket medför minskad effektivitet i filteranläggningen samt ökat slitage på rörssystemet vilket leder till ökade underhållskostnader och lägre produktivitet. Med egna rördragningar, slangar och andra systemkomponenter kan Nederman säkerställa att de valda delarna passar för typen av partiklar som ska transporteras.

Filtrering. Med årtionden av erfarenhet samt den insamlade informationen om kundens behov och typ av partiklar som ska filtreras kan Nederman rekommendera en filterlösning som är bäst lämpad för uppgiften. En filterlösning kan bestå av allt från små mobila enheter till stora anläggningar med flera filterhus. Valet av filtermaterial är en viktig komponent för ett väl fungerande system med optimal livslängd. Nederman har sedan 2015 ett dedikerat kompetenscenter för att ytterligare stärka kunskapen inom detta område.

Säkerhetskomponenter. En viktig komponent för ett komplett luftfiltreringssystem är säkerhetskomponenter. Säker hantering av explosionsfarligt damm är ett viktigt kompetensområde för Nederman. Bolaget erbjuder både produkter och utbildning för hantering av explosionsfarligt damm. Också avfallet måste hanteras på ett säkert sätt för att minimera risker. Nedermans lösningar är designade för att minimera exponering vid avfallshantering och filterbyte. Lösningarna omfattar även

produkter såsom stegar och räcken till filterhusen för att minska risken för olyckor vid installation och underhållsarbete.

Systemkomponenter & optimering. Nederman erbjuder produkter som optimerar prestanda, förenklar driften, minskar energiförbrukningen och förlänger underhållsintervaller, t.ex. fläktar, ventiler, styrsystem etc. Rätt valda komponenter kan ha en dramatisk inverkan på drifts- och servicekostnader för ett luftfiltreringssystem.

SNABB UTVECKLING

Under de senaste tio åren har Nederman utvecklats från ett företag med ett förhållandevis smalt produktsortiment till ett miljöteknikföretag som kan lösa grundläggande miljöutmaningar. Företaget fortsätter på den inslagna vägen och adderar kontinuerligt genom nya kompetenser och lösningar.

MEDARBETARE

Nederman hade vid 2016 års utgång 1 743 medarbetare (1 916). Medelantalet anställda under året var 1 760 (1 833), varav 22 procent var kvinnor och 78 procent var män. Geografiskt sett har företaget flest anställda i EMEA med 55 procent, följt av Americas med 28 procent och APAC med 17 procent.

Fortsatt god lönsamhet på utmanande marknad

De risker vi såg i Americas och Asien besannades under året med en markant avmattning av industriinvesteringar. Parallellt med denna utveckling sågs en ökad politisk oro i olika delar av världen. Trots detta ogynnsamma investeringsklimat var vår lönsamhet under 2016 i nivå med 2015.

STABIL UTVECKLING INOM EUROPA

Europa var den marknad som hade den stabilaste utvecklingen under 2016. Trots fortsatt låga industriinvesteringar lyckades vi att ytterligare stärka vår lönsamhet inom detta marknadsområde tack vare fortsatta satsningar på att göra verksamheten effektivare och mindre beroende av projektförsäljning. Förbättringsarbetet omfattar bland annat digitalisering av marknadsföring och försäljning samt modernisering av tillverkningen.

De senaste årens förbättringar har inneburit att rörelsesegmentet EMEA har skapat en stabil plattform som gjort organisationen mindre känslig för svängningar i investeringsklimat och att lönsamheten har etablerats på en god och uthållig nivå. Förbättringsarbetet har även inneburit att Nederman stärkt sin ställning på marknaden på ett betydande sätt och är väl positionerat för framtiden.

FÄRRE STORA PROJEKT I USA

USA-marknaden präglades under 2016 av vikande industriproduktion, vilket innebar att många investeringar sköts på framtiden. För Nedermans räkning innebar de låga investeringsnivåerna att försäljningen av stora projekt på den amerikanska marknaden minskade jämfört med 2015. Under årets två avslutande kvartal såg vi en positiv utveckling inom vissa industrisegment med en ökad försäljning av konsumentnära och lätttrörliga produkter.

ÅTERHÅLLEN UTVECKLING I ASIEN

Långsiktigt finns det mycket som talar för Nederman i Asien. Den skärpta miljölagstiftningen i Kina kommer över tid att leda till en ökad efterfrågan på effektiv miljöteknik. Ett exempel är Kinas egna regelverk för explosionsfarliga miljöer, som visar hur allvarligt de kinesiska myndigheterna ser på denna fråga. För närvarande begränsas försäljningen av miljöteknik emellertid av

Kinas industriella överkapacitet. I ett besvärligt ekonomiskt läge tenderar miljöinvesteringar att skjutas på framtiden.

Samtidigt finns det mycket Nederman kan göra internt för att effektivisera verksamheten, och vi genomför för närvarande en strategisk och organisatorisk översyn för att lägga en starkare plattform för framtida expansion.

STRATEGI FÖR TILLVÄXT

Nedermans strategi för tillväxt fokuserar på att utveckla företagets organiska tillväxt samt genomföra kompletterande förvärv som stärker vårt erbjudande. Den organiska tillväxten ska framför allt uppnås genom satsningar på utvalda marknader med god utvecklingspotential. Vi kommer också att fortsätta vårt arbete att stärka den löpande produktförsäljningen och utveckla vårt serviceerbjudande. Långsiktigt ser vi ett ökat intresse för miljöteknik, inte minst vad gäller våra mindre systemlösningar som inte är lika konjunkturberoende som de större installationerna. Efterfrågan på miljöteknik drivs också av att myndigheterna på flera marknader kontrollerar efterlevnaden av gällande miljölagstiftning hårdare än tidigare.

Vi kommer även att fortsätta det strategiska arbetet att effektivisera vår försäljning och distribution. Fokus i detta arbete ligger på att etablera digitala kanaler som ökar efterfrågan på våra produkter och lösningar samtidigt som vi positionerar Nederman som marknadens absoluta kunskapsledare. Under 2016 genomförde vi ytterligare ett steg i Nedermans digitala transformation med molnbaserade lösningar kopplad till företagets produkter. Systemet samlar in och analyserar värdeskapande information i syfte att hjälpa kunder att övervaka systemprestanda, planera servicebehov och följa upp att lagar och förordningar efterlevs.

HÅLLBARHET

Nederman har under de senaste åren tagit avgörande steg inom hållbarhetsområdet. Vi har bland annat implementerat vår Uppförandekod inom hela koncernen och utvecklat Nederman Operations System, som styr hur våra tillverkande enheter arbetar och rapporterar. De viktigaste stegen i vårt hållbarhetsarbete togs emellertid under 2015 och 2016 då vi genomförde ett omfattande analytiskt och strategiskt arbete för att fullt ut integrera hållbarhetsfrågorna i vår affärsstrategi. Detta arbete kommer nu övergå i en mer konkret fas som bland annat omfattar utveckling av affärsplaner i olika delar av företaget, definition av centrala och lokala nyckeltal samt utvecklingen av en tydlig varumärkesidentitet. När detta arbete är genomfört någon gång under 2018/2019 är ambitionen att Nederman ska vara ett företag som genom att ha integrerat hållbarhet i sin strategi är det självklara valet för företagets samtliga intressenter.

LÖNSAMHET

Parallellt med att förbättra Nedermans tillväxt arbetar vi också för att stärka koncernens lönsamhet och vi har under 2016 kunnat konstatera att effektiviseringsprogrammet för våra sälj- och serviceprocesser inom EMEA har fortsatt att leverera.

Vi fortsätter även den successiva regionaliseringen av tillverkning och inköp, vilket leder till såväl sänkta kostnader som effektivare distribution samtidigt som vi kommer närmare våra kunder. Vi räknar även med att de nya produkter som för närva-

rande är under utveckling inte bara kommer att ge våra kunder ett ökat mervärde, utan också göra tillverkning och distribution mer kostnadseffektiva.

UTSIKTER

Utvecklingen av världsekonomin under 2017 är svårbedömd. Nedermans grundläggande antagande är att 2017 i stort kommer att likna 2016 med återhållen investeringsvilja på många marknader. Trots den utmanande marknadssituationen räknar vi med att uppnå förbättringar under 2017 genom att fortsätta arbetet med att stärka Nedermans position på flera centrala områden.

Hållbarhetsfrågorna blir allt viktigare, inte minst för stora internationella företag. Nederman har en uttalad ambition att genom partnerskap växa och utvecklas med koncernens stora kunder. Nedermans fortsatta framgång kommer att baseras på implementering av ny teknik för att göra verksamheten effektivare och en effektivare kommunikation kring de värden som Nederman erbjuder sina kunder.

Nederman har med sin långa erfarenhet och starka erbjudande inom miljöteknik goda förutsättningar att fortsätta växa. Det vill jag tacka Nedermans medarbetare, kunder och ägare för.

Sven Kristensson
VD och koncernchef

Strategi och värdeskapande

● Hälsa och säkerhet

● Lagar och förordningar

● Produktionseffektivitet

Lägre miljöpåverkan

Nedermans uppdrag är att skydda människor, produkter och vår planet från skadliga effekter av industriella processer. På så sätt bidrar vi till säkrare arbetsplatser, effektiv produktion och betydande miljöfördelar. Ren luft är en hörnsten i hållbar produktion.

Rök och partiklar som genereras under tillverkningsprocessen måste effektivt fångas in för att säkerställa produktkvalitet, livslängd på maskiner, efterlevnad av miljöregler, samt säkra och hälsosamma arbetsplatser. Tillverkande företag vill öka lönsamheten genom att göra sin verksamhet så effektivt som möjligt. De måste uppfylla stränga miljökrav och skydda sina anställda från hälsofarliga partiklar. Nederman kan hjälpa dem på alla punkter - det är så vi skapar värde.

GLOBALA TRENDER DRIVER EFTERFRÅGAN

Kunskapen om den inre och yttre miljöns betydelse ökar globalt, vilket leder till skärpt lagstiftning och kontroll. Starka behov kopplade till effektiv produktion, miljö och hälsa driver efterfrågan på Nedermans produkter och lösningar. Läs mer om viktiga globala drivkrafter i Hållbarhetsredovisningen på sidan 34.

FINANSIELLA MÅL

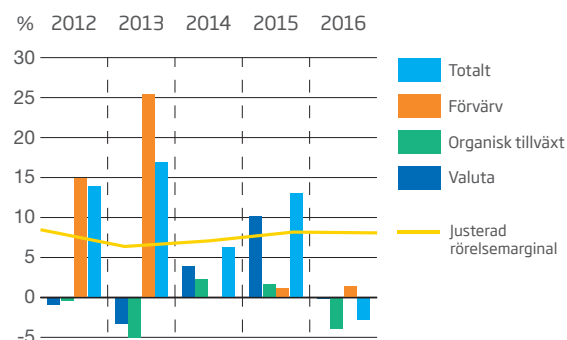
Över en konjunkturcykel ska den årliga försäljningstillväxten uppgå till 8 - 10 procent och den justerade rörelsemarginalen minst uppgå till 10 procent.

STRATEGISKA PRIORITERINGAR

För att realisera de finansiella målen arbetar Nederman med fyra prioriterade områden: expansion till nya kund- och marknadssegment; utvecklade positioner i värdekedjan, geografisk expansion; samt utveckling av nya produkter och lösningar, se vidare nästa uppslag.

Försäljningstillväxt och marginalutveckling

Under de senaste fem åren har försäljningstillväxten genomsnittligt uppgått till 9,4 procent, vilket är inom målet om 8 - 10 procent. Under perioden har den justerade rörelsemarginalen varierat mellan 6,4 och 8,5 procent och uppgick för 2016 till 8,1 procent. Den genomsnittliga aktieutdelningen har under perioden uppgått till 46 procent av nettovinsten.

Så här skapar Nederman värde för sina kunder

HÄLSA OCH SÄKERHET

Det är lönsamt för arbetsgivare att erbjuda ren och säker arbetsmiljö. Ett flertal studier som gjorts de senaste decennierna visar att industriarbetare som jobbar i en ren och säker miljö, utan farlig rök eller partiklar, är både effektivare och har lägre sjukfrånvaro. I konkurrensen om högkvalificerad arbetskraft blir det allt viktigare att erbjuda rena, säkra och attraktiva arbetsplatser för att attrahera den bästa arbetskraften.

Som exempel kan nämnas svetsindustri där inandning av svetsrök är en av de vanligaste riskerna. Svetsrök innehåller ämnen som på längre sikt kan orsaka allvarliga sjukdomar. Därför är det viktigt att undvika svetsrök och Nederman erbjuder ett brett sortiment av lösningar för säker arbetsmiljö inom svetsindustri.

UPPFYLLANDE AV LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

Globalt dör årligen 5,5 miljoner människor i förtid av sjukdomar relaterade till luftföroreningar. Mer än hälften av dessa dödsfall sker i Indien och Kina. Detta gör att luftföroreningar är den näst största orsaken till förtida dödsfall globalt. Endast rökning dödar fler människor.*

Det görs mycket för att motverka luftföroreningar och länder över hela världen skärper sina regler och sänker gränsvärden för utsläpp. Eftersom industriell tillverkning är en starkt bidragande orsak till luftföroreningar ställs många industrier inför nya utmaningar. Nedermans effektiva luftfiltreringssystem bidrar till att regler kan upprätthållas och böter undvikas inom en mängd olika industrier.

* WHO-rapporten "Global påverkan av sjukdomar", publicerad 2016.

PRODUKTIONSEFFEKTIVITET

Precis som damm och rök är skadligt för människor så kan det även förkorta livslängden för maskiner och annan produktionsutrustning. Dammig produktionsmiljö kan också påverka produktkvalitet negativt vilket leder till kassation och försenade leveranser. Generellt sett leder luftföroreningar till återkommande störningar och lägre vinst. Ren luft är alltså rena vinsten på många sätt.

Nederman erbjuder även energieffektiva lösningar som kan bidra till väsentliga energibesparingar och lösningar för återvinning av värdefulla material, t.ex. skärvätskor och trä- och metallspån. På så sätt bidrar Nederman till hållbar och lönsam tillverkning.

LÄGRE MILJÖPÅVERKAN

Nederman bidrar till bättre miljö genom sina lösningar och expertis som minimerar luftföroreningar och hjälper kunder skapa en mer hållbar produktion. Nederman hjälper även kunder att återvinna värdefullt spill såsom metaller och trä. På så vis bidrar Nederman till att optimera användningen av begränsade resurser.

Nederman arbetar också aktivt för att minimera miljöpåverkan i sin egen tillverkning. Redan under utvecklingen av nya produkter utformas lösningar för lång livslängd med smart materialanvändning och effektiv drift. Produkter ska tillverkas med lägsta möjliga miljöpåverkan och målet är att minska energiförbrukningen i förhållande till omsättningen med 20 procent till 2020 (jämfört med 2013). När det gäller avfall som genereras i produktionen, är målet att 95 procent kommer att gå till återvinning 2020.

Strategiska prioriteringar

EXPANSION TILL NYA KUND- OCH MARKNADSSEGMENT

Sedan 2003 har Nedermans omsättning vuxit från 735 miljoner kronor till 3 107 miljoner kronor 2016. Denna utveckling har bland annat uppnåtts genom en omfattande expansion av kunderbjudandet via förvärv. Genom förvärven har Nederman på ett betydande sätt breddat sitt kunderbjudande till att bland annat även omfatta komplexa industriella processer, filterteknologi, hantering av oljedimma, metallspån, aska och kalk. Nederman arbetar kontinuerligt med att identifiera intressanta expansområden.

Ett exempel på nya marknadssegment är den framväxande marknaden för fjärrvärmeverk med miljövänligt koleldade kraftverk i Kina. Under 2015 fick Nederman ett viktigt genombrott på denna intressanta marknad.

UTVECKLADE POSITIONER I VÄRDEKEDJAN

Med strategiskt fokus på att effektivisera försäljning och distribution har Nederman påbörjat en digital transformation som innebär ett förändrat sätt att kommunicera och göra affärer. Med fokus på digitala kanaler ska Nederman öka efterfrågan och skapa kvalificerade affärsmöjligheter.

Under 2016 lanserades det andra steget i Nedermans digitala omställning, Nederman Insight, en molnbaserad lösning kopplad till företagets produkter. Nederman Insight samlar in och analyserar värdeskapande information i syfte att hjälpa kunder övervaka systemprestanda, planera servicebehov och följa upp att lagar och förordningar efterlevs.

UTVECKLING AV NYA PRODUKTER OCH LÖSNINGAR

Nederman utvecklar löpande sitt erbjudande för att motsvara högt ställda krav på prestanda och livslängd samt lägre energiförbrukning och underhållskostnader. Nedermans L-serie som lanserades 2015 fick en god säljstart 2016. Därmed skedde en omställning av försäljningen av de äldre MJ-filtermodellerna till den nya, moderna L-serien som erbjuder flera fördelar för ökad produktions-effektivitet.

GEOGRAFISK EXPANSION

Nederman har successivt expanderat sin verksamhet till allt fler länder i världen. Koncernen har idag starka positioner i framför allt Nordamerika och Europa. Ambitionen är att etablera en framgångsrik verksamhet i fler länder.

I Sydamerika har Nederman byggt upp en stark organisation i Brasilien och arbetar för närvarande med att göra samma sak i Mexiko. Nederman är också närvarande på utvalda marknader i Asien, som koncernen bedömer som en långsiktigt intressant marknad.

Produkter och lösningar

Vi är specialister på avancerad luftrening i krävande industriella miljöer. Våra lösningar bidrar till minskad miljöpåverkan, skapar goda arbetsmiljöer och ökar produktionseffektiviteten.

Nedermans erbjudande omfattar allt från enskilda produkter, kompletta lösningar, projektering, installation, driftsättning och service. Många av våra lösningar har varit banbrytande genom sin förmåga att effektivisera produktion, minska miljöpåverkan och förbättra arbetsmiljön.

FÖRSÄLJNINGSMODELL

Nedermans försäljningsmodell är uppdelad i tre försäljningssegment för att leverera lösningar på kundernas utmaningar så effektivt som möjligt.

Produktförsäljning

Nederman har ett brett sortiment av standardprodukter som löser vanligt förekommande problem relaterade till rök, gas, damm, materialåtervinning, arbetsmiljö och effektiv produktion. Produktförsäljningen sker framför allt via distributörer och återförsäljare.

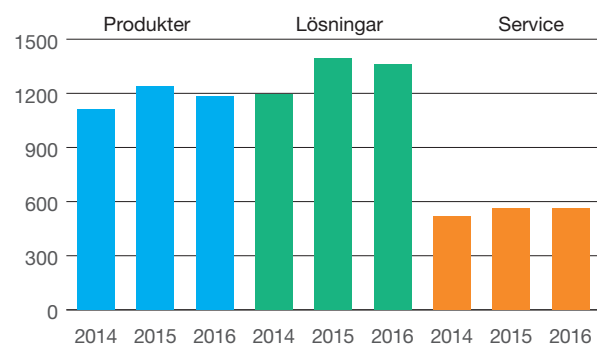
Lösningar

Lösningar utgörs antingen av enskilda produkter i Nedermans sortiment som sätts samman till mindre och medelstora system eller av stora systemlösningar med högt inslag av specialanpassningar. Båda typerna har som uppgift att lösa mer komplexa uppgifter. Försäljningen sker genom Nedermans egna säljare.

Service och eftermarknad

Genom att erbjuda kvalificerad service med god tillgänglighet bidrar Nederman till att säkerställa en kontinuerlig drift utan dyrbara avbrott av kundernas produktion. Utöver teknisk service omfattar området även servicekontrakt, reservdelar och förbrukningsvaror.

Försäljning per segment, Mkr

Prioriterade marknadssegment

METALLBEARBETNING

Luftföroreningar, som svetsrök och oljedimma, är ett vanligt förekommande problem vid metallbearbetning. Partiklarna som uppstår kan vara skadliga för personalen, samtidigt som de kan ge upphov till orena ytor och skada exempelvis elektronikkomponenter i produktionsanläggningarna. Det finns också starka ekonomiska incitament att återvinna restprodukter som skärvätskor, blästermedel och metallspån. Skärpta krav och normer för arbetsmiljön driver också efterfrågan inom detta område.

Nedermans produkter löser utmaningarna inom metallbearbetning genom att fånga in svetsrök, oljedimma och andra partiklar direkt vid källan och genom att avskilja skärvätskor, blästermedel och metallspån för återvinning. Sortimentet är heltäckande med allt från mobila filter till kompletta lösningar för hela produktionslinjer och fabriker. Lösningar finns också för svetsrobotar och maskiner i automatiserade tillverkningsprocesser.

FIBERBASERAD INDUSTRI

Att hantera damm, stoft, rök och ångor som uppstår i produktionen är ett stort problem för många industrier, till exempel trä- och kompositbearbetande industri, men också andra industrier som läkemedels- och livsmedelsindustrierna med sina mycket högt ställda krav på hygien och säkerhet. De partiklar som uppstår under tillverkning kan vara farliga att andas in, samtidigt som de försämrar produktkvaliteten. Vissa typer av damm kan dessutom medföra brand- och explosionsrisker.

Nedermans produkter och lösningar är i flera fall nödvändiga för en säker och effektiv produktion hos kunderna. Erbjudandet omfattar lösningar som inte bara möjliggör en säker arbets- och produktionsmiljö, utan även omhändertar restprodukter för olika former av återvinning. I större anläggningar integreras utrustningen ofta helt i kundens processer där de bidrar till ett effektivt energiutnyttjande. För mindre anläggningar och bearbetningsmoment finns verktygsspecifika applikationer som fångar in partiklarna direkt vid källan.

PROCESSINDUSTRI OCH ENERGIPRODUKTION

Det pågår en global utbyggnad av processindustrier och förbränningsanläggningar för att möta en växande efterfrågan på metall och energi. Dessa produktionsanläggningar ger upphov till heta rökgaser, som innehåller skadliga partiklar.

Nederman har utvecklat kompletta miljösystem för gjuterier, smältverk och olika typer av förbränningsanläggningar. Vidare erbjuder koncernen lösningar för återvinning av resurser i avfallsanläggningar. Nedermans lösningar omfattar främst stora filtersystem, som motsvarar högt ställda krav på prestanda samtidigt som de minimerar energiförbrukning och underhållskostnader. I många fall tar Nederman ett helhetsansvar och hanterar såväl utformning, installation och driftsättning som löpande service av anläggningarna.

FORDONSINDUSTRINS EFTERMARKNAD

Nederman tillhandahåller lösningar som säkerställer en god arbetsmiljö i fordonsverkstäder, bilbesiktningssystem och stationer för utryckningsfordon. Nederman är världsledande inom system för hantering av fordonsavgaser och erbjuder ett brett sortiment av lösningar för både större och mindre fordonsverkstäder.

Lösningarna säkerställer en ren och säker arbetsmiljö samtidigt som de bidrar till att göra arbetsstationerna ergonomiska och effektiva. Systemen tar hand om avgaser direkt från avgasrören. De omfattar även lösningar som effektiviserar hanteringen av slangar och kablar samt tar hand om stoft och rökgaser som uppstår vid slipning, svetsning och lackering.

Stark global position

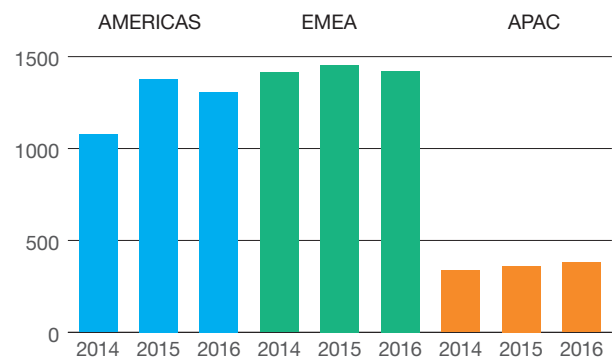
Global marknad € 6-7 miljarder
Försäljning i mer än 50 länder
Tillverkning i fem världsdelar

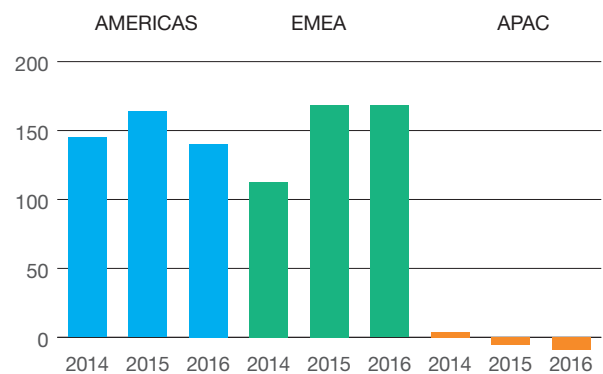
Nederman har en stark global närvaro. Försäljning bedrivs genom egna säljbolag och distributörer i över 50 länder. Tyngdpunkten av försäljningen ligger i Europa och Nordamerika, men Nederman är också aktivt på ett antal tillväxtmarknader. Tillverkning bedrivs i elva länder i fem världsdelar.

Koncernen är organiserad i tre rörelsesegment: Americas (Nord- och Sydamerika), EMEA (Europa, Mellanöstern, Afrika) och APAC (Asien och Oceanien). Varje rörelsesegment ansvarar för såväl försäljning som produktförsörjningen inom sitt område.

Försäljning per rörelsesegment, Mkr

Justerat rörelseresultat per rörelsesegment, Mkr

MARKNAD OCH KONKURRENTER

Den globala marknaden för industriell luftrening uppskattas till 6-7 miljarder EUR och växer cirka 1 procent snabbare än den globala BNP-tillväxten.

Tyngdpunkten i Nedermans försäljning ligger i Europa och Nordamerika, men koncernen utvecklar sina positioner i Östeuropa, Asien, Stillahavsområdet och Brasilien.

Konkurrenterna har som regel ett smalare produktprogram och mer begränsad geografisk täckning. Inom enskilda applikations- och produktområden kommer konkurrensen ofta från regionala eller nationella företag.

FÖRSÄLJNINGSORGANISATION

Koncernen har egna säljbolag i 25 länder och distributörer i ytterligare ett 30-tal länder. Företaget eftersträvar en god balans mellan direktförsäljning och försäljning genom distributörer för att effektivt kunna nå kunder med olika behov så effektivt som möjligt.

Egen stark lokal närvaro är av stor betydelse för att Nederman ska kunna möta förändringar i marknadernas behov samt kunna leverera helhetslösningar. Samtidigt innebär försäljningen genom distributörer att god marknadstäckning kan uppnås även för enstaka produkter och mindre system.

Under de senaste åren har den egna säljorganisationen utvecklats för att stärka närvaron på såväl befintliga som nya marknader. En regional struktur har etablerats för sälj- och teknisksupport på utvecklingsmarknaderna och inom specifika affärssegment.

SERVICE

Genom att erbjuda kvalificerad service med hög tillgänglighet bidrar Nederman till att säkra kontinuerlig och optimerad produktion hos kunderna. Detta gäller särskilt som koncernen i ökad utsträckning arbetar med helhetslösningar till större anläggningar, lösningar som ofta är produktionskritiska för kunderna.

Behovet av service ökar också i takt med att den installerade basen av utrustning från Nederman växer på samtliga marknader. Därför har koncernen en egen serviceorganisation i många länder. Serviceorganisationen befinner sig för närvarande under utbyggnad för att möta behoven på de växande marknaderna i bland annat Asien och Östeuropa.

PRODUKTION

Koncernen hade vid årets utgång produktions- och monteringsenheter i elva länder. Fem enheter fanns i Europa, i Sverige, Danmark, Storbritannien, Polen och Tyskland. I Asien fanns anläggningar i Kina och i Thailand. Vidare fanns enheter i Australien, USA, Mexiko och Brasilien.

All produktion bedrivs enligt Nederman Operations System med gemensamma principer för kundfokus, resultatdrivet ledarskap, engagerade medarbetare, ständiga förbättringar och visualisering. Syftet med Nederman Operations System är att få nöjdare kunder, engagerade medarbetare, minskad miljöpåverkan, säkra och hälsosamma arbetsplatser, rätt produktkvalitet samt en kostnadseffektiv verksamhet.

Nederman har ett globalt certifikat för kvalitet och miljö, i vilket alla tillverkningsenheter i Nederman samt Nederman Holding AB ingår. I maj 2016 uppdaterade Nederman, som ett av de första bolagen i Sverige, sitt globala certifikat till de nya revisionerna av standarderna ISO9001:2015 och ISO14001:2015.

Americas

Svag efterfrågan på stora system.
Positiv utveckling av basaffären.

Rörelsesegmentet Americas hade en svagare utveckling under 2016 efter den starka tillväxten under 2015. För helåret uppgick orderingsången till 1 194,5 Mkr (1 380,1), motsvarande en organisk minskning om 16,7 procent. Minskningen i order förklaras i sin helhet av en avsevärt lägre efterfrågan på koncernens stora systemlösningar. Basaffären med standard produkter, mindre system och service hade en positiv utveckling och växte under året. Justerat rörelseresultat för 2016 uppgick till 140,4 Mkr (163,8).

SVAG INDUSTRIELL UTVECKLING

Fokus under året har främst legat på att utveckla basaffären, bland annat genom utbildningsinsatser och utvecklade relationer med rörelsesegmentets olika partner. På detta sätt räknar Nederman Americas med att minska beroendet av försäljning av stora systeminstallationer. I USA, som är rörelsesegmentets viktigaste marknad, minskade industriproduktionen och industriinvesteringarna under 2016. Den minskade aktiviteten gällde i princip alla de industrisegment där Nederman är aktivt med undantag för trävaruindustrin som utvecklades positivt tack vare en stark husmarknad i USA. De potentiella projekten var få under året och utsikterna för systemförsäljningen under de närmaste kvartalen bedöms fortsatt vara svaga.

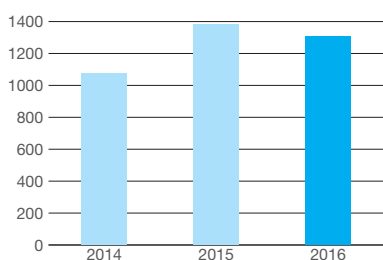
UTVECKLING PER LAND

USA-marknaden präglades under 2016 av utdragna beslutsprocesser för stora projekt. För Nederman innebar detta att ef-

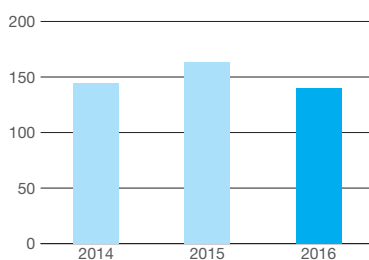
terfrågan på stora systemlösningar minskade markant. Sett till helåret sjönk orderingsången med cirka 50 procent för denna del av kunderbudandet. Husmarknaden fortsatte att utvecklas väl i USA, vilket haft en positiv påverkan på Nedermans försäljning till trävaruindustrin. Basaffären med produkter och tjänster hade en god utveckling under året. Kanada hade en god utveckling under 2016. Den positiva utvecklingen drevs bland annat av ett avtal med en nationell distributör inom svetssegmentet med en god utveckling av basaffären som följd. Brasilien har under en tid präglats av låg ekonomisk aktivitet. Nederman har trots detta haft en relativt god utveckling i landet och efter ett svagare tredje kvartal ökade orderingsången på nytt under årets avslutande kvartal. Mexiko står för en begränsad del av Nedermans försäljning i Americas. Fokus ligger för närvarande på att utveckla basaffären i landet, men den politiska situationen i regionen gör att det är svårt att bedöma hur utvecklingen kommer att se ut under 2017.

Översikt 2014-2016

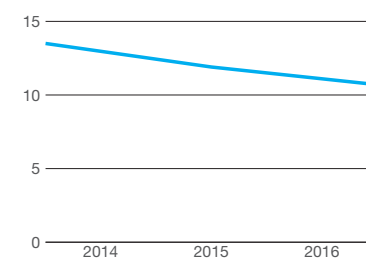
Omsättning, Mkr

Justerat rörelseresultat, Mkr

Justerad rörelsemarginal, %

Se not 3 för ytterligare information.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Säker och kostnadseffektiv luftrening vid återvinning av batterier

Återvinning av blybatterier är en potentiellt miljöfarlig verksamhet som omgärdas av strikta myndighetskrav för att säkerställa att blyet hanteras på ett säkert sätt när det separeras från batterierna och när det därefter smälts ner. För att denna verksamhet ska vara miljömässigt säker krävs en effektiv filtrering för att undvika att skadliga blypartiklar kommer ut i luften. Ofta använder man så kallade HEPA-filtrer (High Efficiency Particulate Air) vid utloppen av utsugsrören. En nackdel med detta förfarande är att produktionen måste stoppas när man byter HEPA-filtren. För att lösa detta problem har Nederman utvecklat ett filter som består av fyra moduler. Eftersom tre moduler är tillräckligt för en effektiv luftrening kan modulerna bytas ut en i taget utan att produktionen behöver stoppas. På detta sätt upprätthålls den miljömässiga säkerheten samtidigt som produktionseffektiviteten bevaras.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Lägre rörelsekostnader

När kunderna expanderar sina verksamheter hittar Nederman lösningar som hjälper dem växa på det mest kostnadseffektiva och hållbara sättet. Det amerikanska företaget idX tillverkar träinredning och hyllor till bland annat detaljhandel, hotell- och restaurangbranschen. När företaget byggde ut sin anläggning i delstaten Indiana behövde de en effektiv lösning för stofthantering till en större produktionsanläggning.

Deras avskiljare utrustades med flera extra fläktar, vilket eliminerade behovet av ett andra avskiljningssystem. Resultatet är stora energibesparingar och en lägre total ägandekostnad (TCO) tack vare färre filterbyten och minskade underhållskostnader.

FOKUS PÅ VÅRT FÖRETAG

Nya samarbetsformer med partnerföretag

Nederman Americas samarbetar med en rad olika distributörer för sin produktförsäljning. Under 2016 genomfördes en rad aktiviteter för att öka försäljningen via distributörer. I Kanada lanserades en portal för utbildning för en utvald distributörs butikspersonal. Det är första gången Nederman genomför något liknande och resultatet var mycket lovande med en markant försäljningsökning.

I USA genomfördes under 2016 utbildningar i Nedermans produktsortiment för utvalda distributörer. Utbildningen genomfördes både via webben och som klassrumsundervisning och avslutades med certifiering av de deltagande distributörerna.

FOKUS PÅ VÅR PLANET

Betydande minskning av avfallsvolymerna vid fabriken i Trenton

I slutet av 2014 sjösatte Nedermans fabrik för filtertillverkning i Trenton, South Carolina, ett miljöprojekt med syfte att minska anläggningens avfallsvolymer, som vid denna tidpunkt uppgick till 15 ton i månaden. Kostnaderna för avfallshanteringen var också betydande.

Genom att inleda samarbeten med fler återvinningsföretag kunde anläggningen i Trenton snabbt öka andelen återvunnet material och avfallsvolymerna sjönk från tidigare 15 ton i månaden till 2,6 ton. De effektiva insatserna har också inneburit att andelen återvunnet avfall stigit från drygt 20 procent under 2014 till 77 procent under 2016. De årliga besparingarna beräknas uppgå till USD 40 000.

DRIVKRAFTER

Industriproduktionen och industriinvesteringarna minskade under 2016, men det finns fortsatt ett flertal drivkrafter som verkar för en positiv utveckling för Nederman Americas. Att erbjuda god arbetsmiljö inom olika typer av processindustrier blir allt viktigare för att kunna rekrytera personal och för att efterleva existerande lagar och regelverk. Även utsläpp till luft är något som i flertalet länder i regionen regleras av lagstiftning. En annan trend som växer sig allt starkare är intresset för energiåtervinning. Nederman marknadsför även produkter och lösningar som innebär att produktionsmiljöer blir renare och driften stabilare med minimerade störningar i kundernas verksamhet. Det ekonomiska argumentet för Nedermans lösningar är här extra tydligt. Inom Americas sker en tydlig tillväxt inom bland annat bil-, bygg-, trä- och textilindustrierna, vilket innebär en ökande efterfrågan på koncernens produkter och lösningar. Att amerikanska bolag i spåren av lägre energipriser och politiska intentioner flyttar tillbaka produktion som tidigare utlokaliserats till Asien har potential att höja den industriella aktiviteten.

ORGANISATION

Organisationen i Americas har under 2016 genomfört en rad aktiviteter för att stärka konkurrenskraften i produktförsäljningen och därmed minska beroendet av försäljning av stora projekt. I Kanada lanserade Nederman en kundportal som ett led i den pågående digitaliseringen av försäljning och marknadsföring. I Kanada genomfördes också utbildning i Nedermans sortiment för butiksanställda hos en av Nedermans distributörer. Det är första gången något sådant görs och utbildningen resulterade

i en tydlig försäljningsökning. I USA har Nederman bland annat genomfört en grundlig säljutbildning i utvalda produktlinjer och även genomfört en certifiering av företagets distributörer för att säkerställa att de har goda kunskaper om produktsortimentet. Nederman har även börjat arbeta med regionala agenter för att på ett effektivt sätt identifiera stora projekt.

Nederman Americas är representerat av egna säljbolag som hanterar produktförsäljning och service i USA, Kanada, Mexiko och Brasilien. I övriga länder hanteras denna verksamhet av lokala distributörer. Utöver de nationella säljbolagen har Nederman Americas en regional organisation som arbetar med projektförsäljning av kundanpassade system, vilket kräver hög kompetens och stora resurser. Den tydliga uppdelningen mellan produktförsäljning och service å ena sidan och projektförsäljning å den andra genomfördes under 2014 och har även under 2016 bidragit till utvecklingen under året. Mexiko har en potential som ännu inte fullt ut tagits tillvara och ledningen för Nederman Americas fortsatte under 2016 det långsiktiga arbetet att utveckla denna marknad där tillväxten bedöms kunna vara mycket god under lång tid framöver. Totalt hade Nederman 486 (540) medelantal anställda inom Americas 2016.

OPERATIONS

En viktig förklaring till Nederman Americas framgångar under de senaste åren är den lokala tillverkningskapaciteten. Genom att kunna producera stora delar av produktsortimentet nära företagets viktigaste kunder och i den dominerande valutan uppnås betydande fördelar vad gäller ledtider och minskade valutarisker.

TRE FRÅGOR TILL PER LIND, SVP & HEAD OF AMERICAS

Hur ser du på utvecklingen under 2016?

”Utvecklingen under 2016 var tvådelad. Vår basaffär utvecklades väl med tillväxt för mindre system och produkter. Trots denna positiva trend lyckades vi inte fullt ut kompensera för den kraftigt minskade efterfrågan av stora system. Bakgrunden till den minskade systemförsäljningen är framför allt den minskade industriella aktiviteten i USA, som innebär att flera potentiella projekt sköts på framtiden.”

Vilka var årets höjdpunkter?

”Utvecklingen i Kanada var mycket glädjande. Efter några år av svag efterfrågan såg vi en stigande orderingång under 2016, bland annat som ett resultat av de marknads- och utbildningsaktiviteter vi genomförde under året. Jag är också glad att vi fortsatt varit framgångsrika på den utmanande marknaden i Brasilien.”

Hur ser du på framtiden för Americas?

”Jag känner en viss tillförsikt inför 2017. Vi räknar med att den positiva trenden för vår basaffären kommer att fortsätta under året. Vad gäller försäljningen av stora system räknar vi med fortsatt låg aktivitet och stor osäkerhet under ytterligare en tid. Även om industriinvesteringarna i USA skulle komma att öka, räknar vi med att det dröjer innan detta leder till en ökad efterfrågan för Nedermans del.”

EMEA

Fortsatta förbättringar av lönsamheten och positiv utveckling av orderingsgången.

Rörelsesegmentet EMEA hade en positiv utveckling under 2016 efter en stark avslutning av året. Orderingsgången ökade organiskt med 0,6 procent trots att färre stora projekt bokades under året. Sett till basaffären med produktförsäljning, service och mindre projekt ökade orderingsgången organiskt med 2,6 procent under året. Lönsamheten stärktes för fjärde året i rad med en justerad rörelsemarginal om 11,8 procent (11,6). Försäljningen uppgick till 1 420,6 Mkr, motsvarande en organisk minskning om 2,5 procent.

TYDLIGT FOKUS FÖR ÅRET

2016 har präglats av ett tydligt fokus på fortsatt utveckling av basaffären, som inte är lika konjunkturkänslig som försäljningen av stora projekt. Resultatet av detta arbete visade sig i form av stigande volymer för produkter och service. Ordervolymer från större projekt minskade, även om två större projekt bokades under årets avslutande kvartal.

BRA FÖRSÄLJNING INOM TRADITIONELLA SEGMENT

Den positiva orderingsgången under 2016 kan framför allt tillskrivas en bra utveckling av orderingsgången från regionens fordonsindustri, olika metallbearbetande industrier och kompositbearbetande industrier, framför allt vindkrafts- och flygplansindustrin.

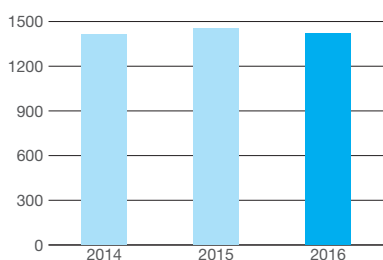
GOD UTVECKLING PÅ FLERA MARKNADER

Tyskland och Storbritannien är två viktiga marknader, som under året hade något olika utveckling. Tyskland hade en tvåsiffrig till-

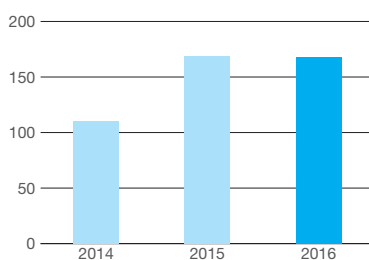
växt av orderingsgången med 10,1 procent, medan Storbritannien minskade organiskt med 17,2 procent. Den betydande minskningen i Storbritannien förklaras främst av frånvaron av stora projekt under 2016 och den markanta nedgången av orderingsgången direkt efter Brexit-omröstningen. Den brittiska marknaden återhämtade sig snabbt och under årets avslutande kvartal växte orderingsgången med 24,2 procent. Länderna i Sydeuropa hade generellt sett en stark utveckling under 2016. I Frankrike växte orderingsgången med 6,8 procent efter en stark avslutning av året. Iberica (Spanien och Portugal) hade en ännu starkare tillväxt med 13,4 procent. Även distributörsmarknaderna (de marknader där rörelsesegmentet inte har egna säljbolag) hade en stark orderingsgång 2016. Norden och Polen hade en orderingsgång i nivå med 2015, medan Tjeckien hade ett svagare 2016 efter rekordåret 2015. I Turkiet hade den politiska situationen en stor negativ påverkan på affärsklimatet med sjunkande volymer som följd.

Översikt 2014-2016

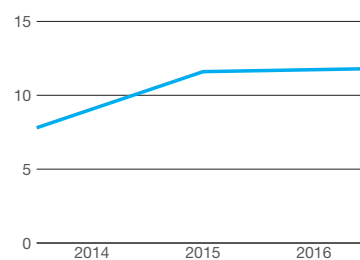
Omsättning, Mkr

Justerat rörelseresultat, Mkr

Justerad rörelsemarginal, %

Se not 3 för ytterligare information.

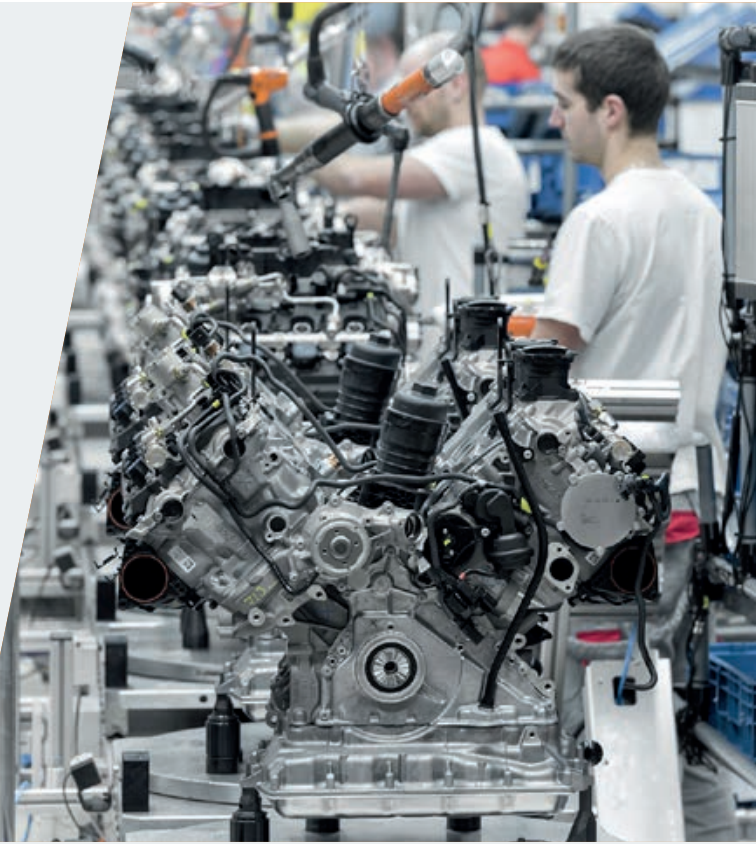
FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Renar luften från oljedimma

2013 invigdes en av Europas största produktionsanläggningar för bilmotorer och bilar i Ungern. År 2016 producerades drygt 1,9 miljoner bilmotorer och 123,000 bilar rullade av produktionsbandet.

En av utmaningarna för anläggningen var problem med oljedimma som uppstår vid tillverkningen av motorblock. Luftreningstekniken som användes var inte tillräckligt effektiv. Oljedimman i luften förstörde byggnadens takläggning, vilket gav upphov till omfattande underhållsarbete och störningar i produktionen.

Efter installation av Nedermans FibreDrain-baserade lösning för hantering av oljedimma är luften nu ren vilket minskat underhållsarbetet och förbättrat arbetsmiljön.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Energibesparing

Filteranläggningar kan stå för så mycket som 30% av en fabriks totala energiförbrukning. Därför finns det mycket att spara på att energioptimera anläggningen, något som kräver nära samarbete och specialanpassade lösningar.

En global tillverkare av rotorblad till vindkraftverk jämförde energiförbrukningen för en lösning från Nederman med andra lösningar. Resultatet var att andra filterlösningar skulle förbruka 510 000 kWh medan Nedermans lösning förbrukar 340 000 kWh - en besparing på 33 procent.

Tillverkaren har starkt fokus på hållbar produktion och tillverkningen av de stora bladen sker i produktionsanläggningar i närheten av där vindturbinerna ska installeras. Nederman levererar nu energieffektiva filtersystem över hela världen.

FOKUS PÅ VÅRT FÖRETAG

Nedermans experter hjälper kunderna att förebygga dammexplosioner

Dammexplosioner är en stor fara inom många industrier och konsekvenserna kan bli förödande. Att förebygga dammexplosioner genom att tillhandahålla adekvat utrustning och att bistå med expertkunskap är därför ett prioriterat område för Nederman. Nederman har sedan lång tid ett brett sortiment av produkter som minimerar risken för dammexplosioner. För att ytterligare stärka sin förmåga att hjälpa företagets kunder har företaget sedan 2014 kontinuerligt utbildat och certifierat interna experter. Under 2016 fortsatte detta arbete inom EMEA med utbildning av olika målgrupper, bland annat personer på chefsnivå, säljare och produktutvecklare. Utbildningarna genomfördes både i klassrumsmiljö och som e-learning. En utvald grupp inom produkt- och applikationsutveckling deltog även vid en realistisk övning med kontrollerade dammexplosioner. Under året certifierades 15 nya interna experter inom EMEA.

FOKUS PÅ VÅR PLANET

Effektivare verksamhet i Polen

Nederman EMEA genomförde under 2016 ett program för en genomgripande förändring av produktionsflöde och arbetssätt i produktionen vid fabriken i Polen med målsättningen att etablera en varaktig effektivitetsökning och lägga grunden för fortsatta förbättringar. Ytterligare ett viktigt mål var att öka energieffektiviteten i verksamheten och att etablera ett optimalt råvaruutnyttjande i fabriken. För att lyckas med detta genomfördes också en rad initiativ för att stärka organisationen, bland annat genomfördes utbildningsinsatser inom IT-området för att höja datorkompetensen till den nivå som det nya arbetssättet kräver. Ledningen vid anläggningen i Polen utvecklade under året också ett ambitiöst HR-program för att kartlägga personalens individuella kompetenser och identifiera lämpliga personer att leda det nya arbetssättet. Detta arbete ledde bland annat till att 25 personer vid anläggningen i Polen nu har individuella utvecklingsplaner.

DRIVKRAFTER

Krav på säkra arbetsmiljöer och minskade utsläpp från industrier samt en ökande insikt om miljöskadors verkliga kostnader är faktorer som har en långsiktig positiv påverkan på Nedermans verksamhet inom EMEA. I nya och blivande EU-länder som behöver anpassa sig till unionens krav spelar även skärpt lagstiftning en viktig roll. Samtidigt är företagets agerande inom miljöområdet allt viktigare för deras anseende och varumärke. I takt med att globaliseringen skärper konkurrensen blir också de ekonomiska argumenten för Nedermans produkter och system tydliga. Genom att investera i koncernens produkter kan kunderna säkerställa en hög produktions effektivitet samt attraktiva och säkra arbetsmiljöer.

ORGANISATION

Nederman EMEA har under 2016 fortsatt det kontinuerliga arbetet att effektivisera verksamheten och stärka den långsiktiga konkurrenskraften och samtidigt ökat organisationens fokus på att leverera högt kundvärde. Arbetet omfattar bland annat en omfattande digitalisering av försäljnings- och marknadsföringsprocesserna med fokus på värdebaserad försäljning. Bland de nya digitala verktygen finns en webshop för återförsäljare och andra digitala verktyg som gör det enkelt att handla med Nederman. De nya verktygen med bra produktinformation och effektivare orderhantering har tagits mycket väl emot. Ambitionen är även att positionera Nederman som kunskapsledare och den självklara partnern inom industriell luftrening. Under året genomfördes en rad utbildningsinsatser inom områden som värdebaserad försäljning, projektledning och ledarskap. Att förebygga dammexplosioner i industrier är ett av Nedermans expertområ-

den och under 2016 fortsatte certifieringen av interna experter för att ytterligare stärka Nedermans förmåga att på ett professionellt sätt hantera avgörande säkerhetsfrågor. Nederman är idag representerat med egna säljorganisationer i de flesta västeuropeiska länder samt i flera länder i Östeuropa, bland annat Polen och Ryssland. I de länder där koncernen saknar egen representation bedrivs försäljning via distributörer. Nederman hade totalt 970 medelantal anställda (977) i EMEA under 2016.

OPERATIONS

Under 2016 fortsatte Nederman EMEA den kontinuerliga förbättringen av verksamheten vid de tillverkande enheterna, bland annat genom en betydande effektivisering av anläggningen i Polen. Produktionsstyrningssystemet Nederman Operation System vidareutvecklades under året, vilket bland annat lett till effektivare flöden i fabriken och efter de senaste årens omfattande förbättringsarbete ligger leveransprecisionen nu på en hög och stabil nivå. Under årets avslutande kvartal avvecklades den olönsamma produktionsanläggningen i Frankrike. Hållbarhetsarbetet har stärkts bland annat genom en övergång till förnyelsebar energi vid anläggningen i Helsingborg från 1 januari 2017 och genom att avfallsvolymer i produktionen har minskat.

Nederman EMEA har tillverkning på följande platser i Europa: Assens, Danmark (tillverkning); Marki, Polen (tillverkning); Leeds, Storbritannien (tillverkning); Helsingborg, Sverige (montering och distribution); Kinna, Sverige (tillverkning); Töredal, Sverige (tillverkning); samt Friesenheim, Tyskland (tillverkning och montering).

TRE FRÅGOR TILL HANS DAHLÉN, SVP & HEAD OF EMEA

Hur ser du på utvecklingen under 2016?

"2016 var ett positivt år för oss med en organisk tillväxt av orderingen, inte minst i det fjärde kvartalet, och en fortsatt stark lönsamhet. Fokus har under året legat på att utveckla basaffären och det är glädjande att kunna konstatera att det resulterat i förbättrad rörelsemarginal trots något sjunkande försäljningsvolymer."

Vilka var årets höjdpunkter?

"Det finns egentligen ingen enskild höjdpunkt jag vill lyfta fram. Jag vill hellre peka på det långsiktiga arbetet som vi bedriver sedan några år tillbaka. Vi har varje år stärkt vår konkurrenskraft på olika sätt. Om jag ska välja ett initiativ under 2016 är det digitaliseringen av marknadsföring och försäljning. Detta är ett initiativ som kommer få stor betydelse under kommande år."

Hur ser du på framtiden för EMEA?

"Vi går stärkta in i 2017 och jag känner en försiktig optimism. Vi har lagt en solid plattform samtidigt som vi har identifierat flera områden där vi fortsatt kan bli bättre. Vi kan fortsatt utveckla vårt kundvärde, organisationens effektivitet och lönsamhet. Vår professionella och engagerade organisation, som levererat de senaste årens goda utveckling, gör att min bild av framtiden är ljus."

APAC

Svag efterfrågan på många marknader.
Positiva trender i Indien och Australien.

Rörelsesegmentet APAC hade en svag utveckling under 2016 med en ordergång som uppgick till 358,4 Mkr (360,2), motsvarande en organisk ökning om 1,7 procent. Utvecklingen på regionens marknader var blandad med positiva trender i länder som Australien och Indien, medan efterfrågan generellt sett var lägre i Kina och Sydostasien. Omsättningen uppgick till 379,6 Mkr (362,6), motsvarande en organisk ökning om 7,0 procent. Det justerade rörelseresultatet uppgick för helåret till -9,3 Mkr (-5,7).

FOKUS FÖR ÅRET

Under 2016 har fokus legat på att anpassa organisationen i APAC efter rådande konjunktur med svag efterfrågan i råvaruintensiva länder och finansiell oro i Kina, som inneburit att det har varit svårt för koncernens kunder att hitta finansiering för olika typer av industriinvesteringar. Under året avslutades kostnads- och strukturanpassningarna i Thailand och Australien. Tillverkningen i Thailand renodlades för att nu fokusera på att tillverka ett begränsat antal produkter på ett optimalt sätt.

UTVECKLING PER LAND

Den svagare efterfrågan på den kinesiska marknaden under 2015 fortsatte under 2016. Utbyggnaden av industriproduktionen var långsammare än tidigare, vilket resulterade i minskad ordergång och försäljning.

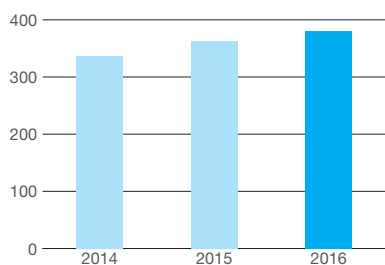
Även Sydostasien hade en svag utveckling under året. Det var framför allt utvecklingen i Thailand som tyngde regionen med fortsatt svag efterfrågan i spåren av den politiska oro som syns under året.

Indien hade en något svagare tillväxt under årets fjärde kvartal, men hade under 2016 som helhet en positiv trend. Den goda utvecklingen drivs bland annat av den generellt höga tillväxten bland landets tillverkande industrier.

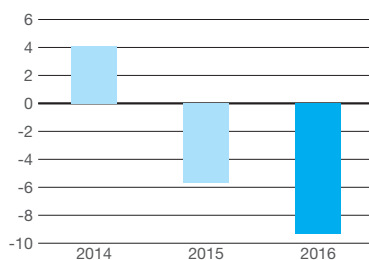
I Australien märks nu för första gången på flera år en större ekonomisk tillförsikt. Detta, tillsammans med de åtgärder Nederman genomfört för att effektivisera verksamheten, har lett till en positiv trend med stigande lönsamhet.

Översikt 2014-2016

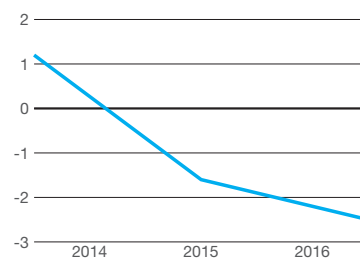
Omsättning, Mkr

Justerat rörelseresultat, Mkr

Justerad rörelsemarginal, %

Se not 3 för ytterligare information.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Förhindrar dammexplosioner

Griffith Foods Pvt. Ltd, Bangalore, producerar livsmedel och utvecklar lösningar som förbättrar smak och textur på bland annat deg och bakmix. Produkterna är ofta mjöl- eller flingbaserade.

En av företagets värderingar är att erbjuda en god arbetsmiljö för de anställda. Genom att installera en effektiv filteranläggning har arbetsmiljön i produktionsanläggningen förbättrats avsevärt. Attraktiv och säker arbetsmiljö samt färre produktionsstopp var viktiga anledningar till att välja Nedermans lösning som effektivt avlägsnar det fina mjöldamm som genereras vid olika processer. Då detta damm är explosionsfarligt så är installationen försedd med ATEX-certifierade isoleringsventiler för att förhindra allvarliga dammexplosioner.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Sundare arbetsmiljö

I sin toppmoderna fabrik i Zhejiangprovinsen i Kina visar en av världens största biltillverkare den kinesiska marknaden att de anställdas hälsa är en naturlig förlängning av företagets varumärkeslöfte om hälsa, säkerhet och miljö. Biltillverkarens satsning på hälsa, säkerhet och miljö genomsyrar hela organisationen och alla verksamheter i hela världen, utan undantag.

Nedermans lösningar spelar en viktig roll i att skydda fabriksarbetarna i den kinesiska fabriken från de fina tungmetallpartiklar och rökgaser som uppstår under svetsningsarbetet, vilka annars skulle kunna påverka hälsan på både kort och lång sikt.

FOKUS PÅ VÅRT FÖRETAG

Ledarskapsutbildning i Kina

Under 2016 deltog 30 chefer från olika delar av Nedermans kinesiska verksamheter i ett internt ledarskapsprogram. Programmet, som genomfördes med interna utbildningsresurser, pågick under nio månader och bestod av flera moduler. Utbildningen inriktades på det personliga ledarskapet, det svåra samtalet, kommunikation, att hantera förändring, finansiell rapportering samt värdebaseerat ledarskap.

Utbildningen genomfördes på Nedermans koncernspråk engelska. Målsättning med utbildningen var att stärka Nedermankulturen i den kinesiska organisationen genom att tydliggöra Nedermans värdegrund, förbättra kommunikationen och skapa en ökad förståelse för ledarskapets olika verktyg.

FOKUS PÅ VÅR PLANET

Fabriken i Shanghai godkänd för ATEX-klassade produkter

Nederman arbetar kontinuerligt med att utlokalisera tillverkning och inköp för att minska miljöpåverkan och kostnader i samband med transporter.

Ett bra exempel på detta är fabriken i Shanghai som i slutet av 2016 certifierades enligt ISO/IEC 80079-34, vilket betyder att den nu är godkänd för att bygga ATEX-klassade produkter. Att kunna tillverka lokalt och inte behöva importera komponenter från Europa ger Nederman betydande fördelar i form av kortare ledtider och minskad miljöpåverkan från transporter inom ett område där man har erkänt hög kompetens och erkänd position på den asiatiska marknaden.

DRIVKRAFTER

Många av regionens tillverkningsanläggningar saknar helt miljötekniska lösningar eller använder sig av undermålig teknik. Behovet av högkvalitativ miljöteknik är med andra ord mycket stort. Genom att investera i Nidermans system och produkter uppnås betydande fördelar i form av driftsäkerhet och effektiv återvinning av restprodukter och energi. Såväl miljö- som arbetsmiljöfrågorna blir allt viktigare i takt med att den allmänna levnadsstandarden ökar i regionen, samtidigt som de regulatoriska kraven på miljöanpassad produktion växer i Kina och övriga länder. Genom en ökad miljömedvetenhet och insikt om vikten att investera i högkvalitativa lösningar fördjupas också Nidermans dialog med kunderna. De kundsegment som för närvarande har den starkaste utvecklingen är maskin- och fordonsindustrin, som driver mycket av tillväxten i regionen. Även gjuterier och smältverk samt svets och maskinbearbetning uppvisar en positiv utveckling. Livsmedelsindustrin, som tidigare var väldigt fragmenterad och outvecklad, växer när större aktörer med höga krav på kvalitet och säkerhet nu utvecklas i regionen.

ORGANISATION

Niderman genomförde under 2016 en översyn för att anpassa organisationen till rådande marknadsförutsättningar och med syftet att skapa förutsättningar för en starkare utveckling i regionen. Under året genomfördes också utbildningar vad gäller lansering, projektledning och ledarskap. Att förebygga dammexplosioner är ett av Nidermans expertområden som är särskilt relevant i Asien med dess mångfald av producerande industrier. Niderman fortsatte under 2016 certifieringen av interna experter för att ytterligare stärka företagets förmåga att agera

som en professionell partner i denna avgörande säkerhetsfråga. Niderman är representerat av egna säljbolag i Australien, Indien, Indonesien, Kina, Malaysia och Thailand. I regionens övriga länder bedrivs försäljning via distributörer. I Kina ligger huvudkontoret i Shanghai, men landet täcks in av ett flertal regionala kontor. Den stora kompetens inom större system och installationer som finns inom den australiensiska organisationen används inom hela regionen för att säkerställa att dessa projekt genomförs så effektivt och framgångsrikt som möjligt. Omsättningen från service befinner sig på relativt låg nivå, men förväntas växa i takt med att antalet sålda produkter och system ökar. Idag är det framför allt Australien och Kina som har betydande serviceverksamheter. Under 2016 genomfördes personalneddragningar i Australien för att anpassa kostnaderna till en lägre försäljningsvolym. Niderman hade 304 (316) medelantal anställda i APAC under 2016.

OPERATIONS

Niderman har en stark produktionsnärvare med anläggningar i Melbourne, Australien (montering och distribution); Suzhou, Kina (tillverkning); Qingpu, Kina (montering och distribution); samt i Bangkok, Thailand (tillverkning). Anläggningen i Thailand, som togs i drift under 2013, har den sydostasiatiska marknaden som sitt främsta försörjningsområde. Anläggningarna i Kina förser utöver den kinesiska marknaden också andra marknader i Asien med produkter. Niderman lokaliserar allt mer produktion till regionen, samtidigt som inköpsvolymerna från lokala leverantörer ökar. Genom att ha en allt större del av såväl produktion som inköp i regionen kan leveranser genomföras snabbare och till en lägre kostnad.

TRE FRÅGOR TILL SVEN KRISTENSSON, CEO OCH INTERIM SVP & HEAD OF APAC

Hur ser du på utvecklingen under 2016?

”2016 var ett utmanande år i APAC med en svag efterfrågan framför allt i Kina och delar av Sydostasien. Situationen var inte olik den som rådde under 2015 och vår orderingång under 2016 var i nivå med föregående år.”

Vilka var årets höjdpunkter?

”Det viktigaste vi gjorde under året var att anpassa organisationen i APAC till de förhållanden som råder för att stärka vår konkurrenskraft. På några marknader med Australien som ett bra exempel har detta inneburit att vi minskat våra organisationer och just i fallet Australien har detta haft en starkt positiv påverkan på vår lönsamhet. På andra marknader, framför allt den indiska marknaden där vi ser en positiv trend vad gäller efterfrågan har vi istället valt att stärka vår närvaro.”

Hur ser du på framtiden inom APAC?

”Den makroekonomiska utvecklingen med fortsatt industrialisering, urbanisering och en växande medelklass talar fortsatt för att Niderman har en viktig roll att spela i regionen. Vår största utmaning utgörs fortsatt av osäkerheten kring försäljningen av stora projekt i Kina där vi ser en lägre ekonomisk aktivitet som begränsar antalet stora investeringar.”

Hållbarhet - analys

Nedermans verksamhet med lösningar som förbättrar arbetsmiljö och begränsar utsläpp är djupt förankrad i företagets ambition att göra världen bättre och säkrare. Det är därför följdriktigt att Nederman tagit ytterligare ett steg och integrerat sitt hållbarhetsarbete i affärsstrategin.

VARFÖR SKA HÅLLBARHETSFRÅGORNA INTEGRERAS I AFFÄRSSTRATEGIN?

Få samhällsfrågor har samma genomslagskraft som hållbarhetsfrågorna. För Nederman skapar detta stora möjligheter. Många av koncernens kunder, som till stor del utgörs av stora internationella företag verksamma inom en lång rad av olika industrier, bedriver själva ett gediget hållbarhetsarbete. Nedermans ambition är att bygga förtroendefulla relationer med dessa företag genom att tillhandahålla lösningar som gör kundernas hållbarhetsarbete både bättre och kostnadseffektivare. För att lyckas med detta måste Nederman vara trovärdig i sitt eget hållbarhetsarbete, bland annat genom att göra det till en integrerad del i sin strategi och sin dagliga verksamhet.

FYRA GLOBALA DRIVKRAFTER

Det finns fyra övergripande globala drivkrafter som Nederman måste förhålla sig till: **klimatförändringarna** ställer till exempel krav på energieffektivitet och förnybara energikällor och kan

även leda till stora ekonomiska påfrestningar; **demografiska förändringar** omfattar bland annat en åldrande befolkning, en accelererande urbanisering och växande medelklass; **tillväxtbegränsande faktorer** utgörs bland annat av ändlig tillgång på råmaterial och begränsade arealer av skogs- och jordbruk; den **uppkopplade världen** innebär troligen att konsumentmakten kan komma att öka och att transparens och etiska frågor blir viktigare för företagen.

VAR BEFINNER SIG NEDERMAN IDAG?

För att kunna orientera sig i detta komplexa landskap av frågor som är av betydelse för Nedermans fortsatta utveckling är det viktigt att etablera ett systematiskt arbetssätt. Nederman arbetar enligt en modell med sex olika steg som syftar till att ge koncernen en god bild över hur det omgivande landskapet ser ut, vad som är viktigt för koncernens utveckling och där målet är att hållbarhetsfrågorna integreras i den övergripande strategin. De sex stegen är:

Processen för Nedermans väsentlighetsanalys

1 Marknads- och hållbarhetstrender

2 Identifiering av viktiga frågeställningar

3 Analys av frågeställningarnas vikt

Engagera organisationen för att förstå relevansen för verksamheten och de viktigaste intressenterna.

1. Analys av marknads- och hållbarhetstrender
2. Kartläggning av vilka frågor som är relevanta för Nederman
3. Analys av frågornas vikt och betydelse
4. Intervjuer med intressenter
5. Analys av värdekedjan
6. Integrerad rapportering

Vid utgången av 2015 hade Nederman genomfört de fem första stegen. De övergripande trenderna och frågorna var identifierade och analyserade och deras relevans och betydelse för Nederman.

RESULTAT

Följande är de sex områden som identifierats som viktigast för att Nederman ska kunna vara en attraktiv partner till sina kunder i framtiden. Utveckling för respektive område har integrerats i Nedermans affärsstrategi.

- Ekonomisk utveckling och finansiell styrka.
- Erbjudande som omfattar effektiva lösningar för ren luft.
- Erbjudande som omfattar energieffektiva produkter och system.
- Erbjudande som bidrar till att optimera kundens resursanvändning.

- Innovation för hållbarhet.
- Öka medvetenheten kring hållbarhet hos Nedermans kunder.

Punkterna nedan är förutsättningar för att Nederman ska klara av de sex identifierade områdena.

- Attrahera och behålla kompetenta medarbetare som är rustade att möta framtida utmaningar och nya förväntningar från Nedermans kunder.
- Utveckling av produkter som bidrar till att Nederman kan bygga en stark position i en cirkulär ekonomi.
- Uppfylla kundernas förväntningar vad gäller produktkvalitet, hållbarhet och säkerhet.
- Integrera hållbarhet i hela Nedermans verksamhet.

Analyserna visade vidare också på ett antal risker som Nederman måste hantera. Dessa risker och hur de hanteras redogörs för på sidorna 48-49.

4 Intervjuer
med
intressenter

5 Analys
av
värdekedjan

6 Rapportering

Analys av styrkor och svagheter och var Nedermans påverkan är som störst.

Hållbarhet - värdekedjan

Nederman strävar efter att företagets verksamhet ska drivas utan att ge upphov till avfall samtidigt som företagets produkter och lösningar bidrar till att göra kundernas verksamhet långsiktigt hållbara.

Visionen är att såväl Nederman som företagets kunder ingår i en cirkulär ekonomi som varken ger upphov till avfall eller föroreningar. På materialsidan innebär detta att allt material utformas så att det går att återanvändas, materialåtervinnas eller ener-

giåtervinnas. Som ett första steg på vägen mot visionen om en cirkulär ekonomi har Nederman analyserat alla delar av företagets värdekedja för att avgöra den strategiska inriktningen för de olika delarna.

UTVECKLING AV PRODUKTER OCH TJÄNSTER

Nedermans utvecklingsarbete kommer att fokusera på att utforma produkter och tjänster på ett sådant sätt att de levererar hållbarhetsfördelar för kunden, bland annat genom att se till att olika typer av resurser utnyttjas på ett optimalt sätt. Utvecklingsarbetet ska också göras så att alla delar av produkten kan återanvändas, materialåtervinnas eller energiåtervinnas. Områden som står i särskilt fokus är effektivitet i energianvändning och leverans av ren luft; materialval; kvalitet, säkerhet och livslängd.

LEVERANTÖRER

Nederman kommer att fokusera på att minska negativ påverkan från leverantörsledet och verka för ökad öppenheten kring leveratörer och deras arbete. Målsättningen är att utveckla strategiska partnerskap som kan hjälpa Nederman att utveckla och upprätthålla ett hållbart produkt erbjudande.

DEN EGNA VERKSAMHETEN

I den egna verksamheten lägger Nederman grunden för att integrera hållbarhet i resten av värdekedjan. Att detta görs på rätt sätt i alla delar av organisationen är särskilt viktigt när Nederman expanderar på tillväxtmarknader där nationell lagstiftning är svagare och korruption ett större problem än på företagets mer mogna marknader. Att samtliga hållbarhetsfrågor hanteras på ett fullgott sätt och återspeglar Nedermans kärnvärden är ett ansvar för de lokala organisationerna på respektive marknad. De viktigaste områdena i detta arbete är energi, avfall och utsläpp; personalutveckling; innovation för hållbarhet; ekonomisk styrka; ansvarsfulla investeringar samt säkra och hälsosamma arbetsplatser.

FÖRSÄLJNING

Avgörande för Nedermans försäljningsframgångar är företagets förmåga att identifiera de utmaningar som kunderna står inför. Genom att visa kunderna hur de kan göra sin produktion mer hållbar och samtidigt förbättra sin produktionseffektivitet kan Nederman skapa långsiktiga relationer som är ömsesidigt lönsamma.

UTVECKLING AV SYSTEMLÖSNINGAR

En del av Nedermans erbjudande utgörs av utveckling av systemlösningar, dvs skräddarsydda lösningar för luftrening i olika industrier. Detta arbete erbjuder stora möjligheter för Nederman att utforma kunskapskrävande lösningar optimerade för hållbar produktion och därmed etablera djupa och långvariga relationer med stora industrikunder.

DISTRIBUTION

En effektiv distribution är en integrerad del av Nedermans erbjudande. Genom att reducera distributionens miljöpåverkan genom optimerade förpackningar och transportval bidrar Nederman till att göra hela värdekedjan så effektiv som möjligt. Företagets strategi med regionala inköp och regional tillverkning minskar påverkan på miljön och begränsar risken för leveransförseningar.

PRODUKTEN I ANVÄNDNING

Nedermans största miljöpåverkan, i vid mening, uppkommer under produkternas användning. Därför utgör produkternas utformning också den enskilt största möjligheten att bidra till en hållbar utveckling genom att utveckla produkter som är så effektiva som möjligt avseende luftfiltrering och energianvändning samtidigt som de bidrar till att göra arbetsplatserna säkra.

FRÅN VAGGAN TILL VAGGAN

Målsättningen för Nederman är att när en av företagets produkter tas ur drift ska detta inte innebära att produkten skrotas. Tvärtom ska produkter som nått sin maximala livslängd utgöra starten på något nytt genom att delarna kan återvinnas. Avgörande för att göra detta möjligt och därmed möta en allt striktare lagstiftning på området är genomtänkta materialval, att produkterna från början är utformade för att återvinnas eller återanvändas samt att produkterna är av hög kvalitet och har en lång livslängd.

Hållbarhet - åtagande

"Ren luft,
ren vinst"

är vårt varumärkeslöfte.
Fem sammanlänkade
hållbarhetsåtaganden
garanterar att vi ständigt
fortsätter att förbättra
hur vi uppfyller detta löfte,
och skapar värde åt våra
kunder, vårt företag
och vår planet.

Förtroende
Kompetens
Ekonomisk styrka

Hållbar tillverkning

Göra mer med mindre

Baserat på resultatet från väsentlighetsanalysen har Nederman formulerat sitt hållbarhetsåtagande i tre dimensioner: vårt företag, våra kunder, vår planet.

Vår planet

Våra kunder

Vårt företag

Förtroende - Tillsammans vill vi skapa en kultur av förtroende, öppenhet och transparens, där våra medarbetare känner sig inspirerade och våra kunder och investerare har förtroende för vår integritet.

Hållbar produktion - Med vår kompetens och kompletta lösningar ska vi överträffa kundernas förväntningar och bidra till effektiva, lönsamma och säkra produktionsmiljöer. Vi ska dela med oss av vår kompetens för att hjälpa kunderna utforska hur avfall kan återvinnas och återanvändas. Så ska vi hjälpa till att sänka kostnaderna och göra det bästa av begränsade resurser.

Göra mer med mindre - Tillsammans med våra samarbetspartners längs värdekedjan ska vi minska miljöpåverkan genom att utforma produkter med lång livslängd, baserade på smart materialanvändning och optimerade för ren och effektiv användning. Vi tillverkar våra produkter med minsta möjliga miljöpåverkan.

Människor och kompetens - Med hjälp av våra medarbetares och strategiska partners kunskap, insikter och passion ska vi göra skillnad för våra kunder, vår värdekedja och vår planet.

Ekonomisk styrka - Vi ska säkra en lönsam tillväxt för att skapa ekonomisk styrka samt driva och genomföra vår strategi, så att vi kan leverera ett bestående värde till våra intressenter.

Hållbarhet - resultat

Målsättningen med Nedermans hållbarhetsarbete är att skapa värde för våra kunder, våra anställda och våra aktieägare. Genom att kontinuerligt utveckla vårt hållbarhetsarbete vill vi minimera våra risker, utveckla och förädla vårt kunderbjudande, identifiera nya framtida affärsmöjligheter och därmed stärka vår finansiella styrka ytterligare. En viktig del i detta arbete är också att öppet redovisa Nedermans resultat inom centrala hållbarhetsområden.

Nedermans hållbarhetsmål

Energikonsumtion

-20%

Minska energikonsumtionen i produktionen med 20 procent till 2020 jämfört med 2013. Vid utgången av 2016 uppgick minskningen till 14,8 procent.

Koldioxidutsläpp

-20%

Minska koldioxidutsläppen från godstransporter med 20 procent till 2020 jämfört med 2013. Vid utgången av 2016 hade koldioxidutsläppen ökat med knappt 30 procent.

Återvinning

95%

Uppnå 95 procent i återvinning av avfall i produktionen till 2020. Vid utgången av 2016 uppgick återvinningen till 93,9 procent.

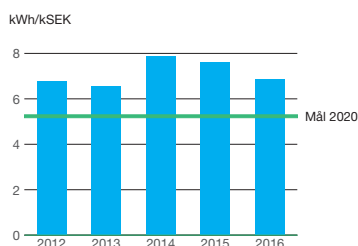
Uppförandekod

100%

100 procent av företagets externa leverantörer ska arbeta enligt Nedermans uppförandekod. Vid utgången av 2016 uppgick denna siffra till 80 procent.

Direkt energiförbrukning

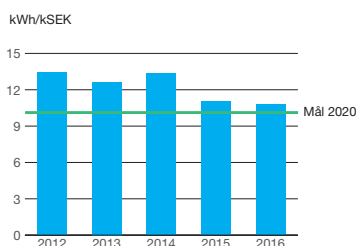
Direkt energiförbrukning i produktion i relation till omsättning (kWh/kSEK)

Siffrorna från 2014 och framåt inkluderar förvärvade bolag och förändringar i produktionsstrukturen.

Total energiförbrukning

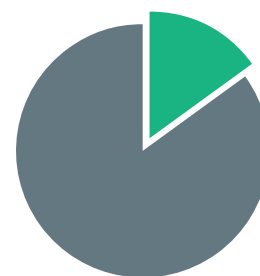
Direkt energiförbrukning i produktion i relation till omsättning (kWh/kSEK)

Siffrorna från 2014 och framåt inkluderar förvärvade bolag och förändringar i produktionsstrukturen.

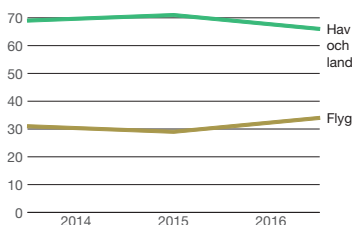
Andel förnyelsebar energi, %

Andel förnyelsebar energi i produktionen uppgår till 15 %

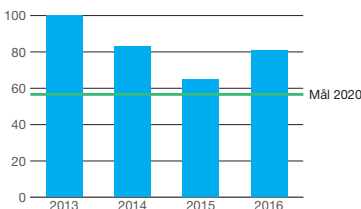
Koldioxidutsläpp per transportslag

Siffrorna är delvis baserade på uppskattningar gjorda inom Nederman.

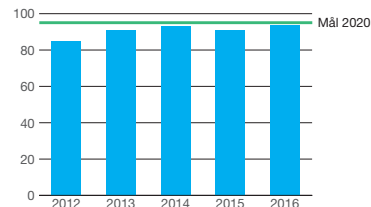

Kvalitetsbristkostnader

Kvalitetsbristkostnader i produktion i relation till 2013 års nivå, %

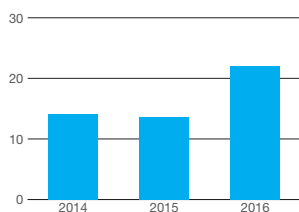
Avfallsåtervinning i produktionen, %

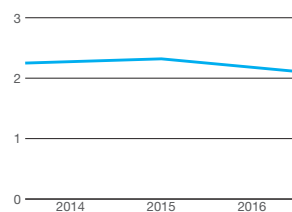
Siffrorna för 2015 och 2016 inkluderar förvärvade bolag och förändringar i produktionsstrukturen.

Olyckor

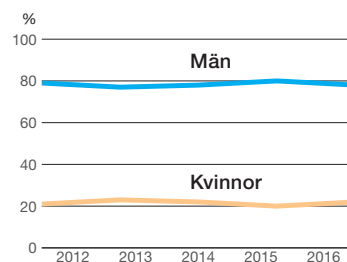
Antal olyckor som lett till minst en dags sjukfrånvaro per 1 000 anställda

Sjukfrånvaro, %

Könsfördelning, %

Nederman-aktien

Nedermans ambition är att kontinuerligt förse finansmarknaden, ägarna och andra intressenter med korrekt, konsekvent och relevant information i syfte att öka förståelsen för koncernen och uppfylla reglerna för börsnoterade bolag. Nedermanaktien är sedan den 16 maj 2007 noterad på Nasdaq Stockholm under förkortningen "NMAN". Sedan januari 2014 är aktien noterad på Nasdaq Stockholm Mid Cap. En översiktlig historik för Bolaget och dess aktie återfinns i faktarutan på nästa sida.

Moderbolagets eget kapital uppgick vid årets utgång till 789,8 Mkr (715,5). Börsvärdet var 2 196,6 Mkr (2 993,3).

KOMMUNIKATION MED MARKNADEN

Representanter för Nederman träffar regelbundet analytiker, kreditgivare och aktieägare för att ge en fortlöpande bild av utvecklingen under verksamhetsåret. Delårsrapporterna, bokslutskommunikén och årsredovisningen distribueras till de aktieägare som så önskar. Dessa rapporter tillsammans med Bolagets pressmeddelanden, finns också tillgängliga på webbplatsen på svenska och engelska.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Antalet aktieägare var vid årets slut 2 334 (2 371). Varje aktie i Nederman berättigar till en röst. Andelen svenskt ägande uppgick till 94,1 (90,4) procent. De tio största ägarnas innehav utgjorde 84,7 (85,2) procent av det totala antalet aktier. Den

största enskilda ägaren är Investment AB Latour. I tabellen på nästa sida anges Nedermans ägarförhållanden per den 31 december 2016.

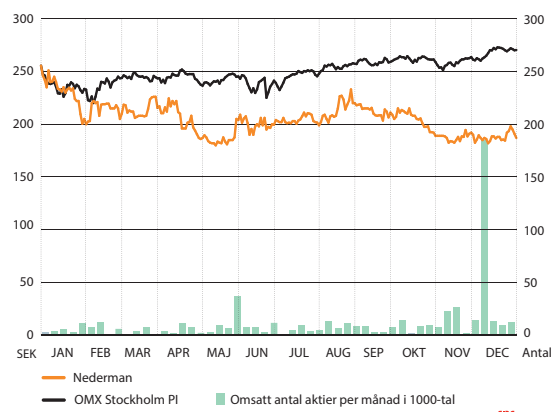
UTDELNING OCH UTDELNINGSPOLICY

Nedermans utdelningspolicy är att lämna en utdelning uppgående till 30-50 procent av årets nettovinst efter skatt, med hänsyn tagen till kapitalstruktur och förvärvsplaner. För verksamhetsåret 2016 föreslår styrelsen och verkställande direktören en utdelning av 5,50 kr per aktie (5,00).

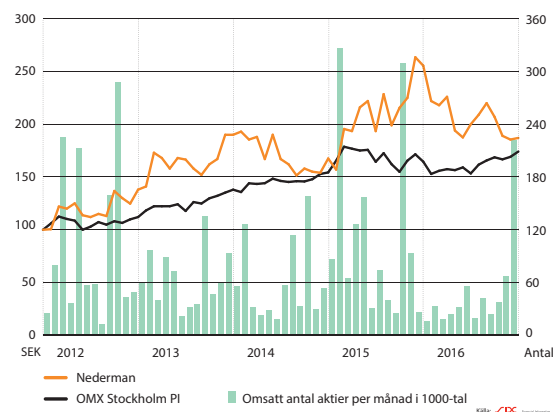
ANALYTIKER SOM FÖLJER NEDERMAN

- Jon Hyltner från Handelsbanken
johy01@handelsbanken.se
- Olof Larshammar från SEB
olof.larshammar@seb.se

Pris- och volymutveckling 2016

Pris- och volymutveckling 2012-2016

Data per aktie	2016	2015	2014	2013	2012
Vinst per aktie efter skatt, Kr	14,72	13,07	8,05	5,94	10,06
Börskurs 31 december, Kr	187,5	255,5	167,5	190,0	138,0
Börsvärde, Mkr	2 196,6	2 993,3	1 962,3	2 225,9	1 616,7
Kassaflöde, Mkr	19,2	-68,4	39,3	41,3	83,0
Föreslagen utdelning/aktie, Kr	5,50	5,00	4,00	4,00	4,00
Utdelningstillväxt, %	10,0	25,0	0,0	0,0	23,1
Direktavkastning, %	2,93	1,96	2,39	2,11	2,90
P/E tal	12,7	19,5	20,7	31,9	13,7
Andel utdelad vinst, %	37	38	50	67	40
Eget kapital, Mkr	982,2	837,1	733,3	619,8	601,2
Antal aktier, 31 december	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340
Föreslagen utdelning i procent av eget kapital, %	6,5	7,0	6,4	7,6	7,8

Nedermans större ägare	Innehav	Röster, %
Investmentaktiebolaget Latour	3 512 829	29,98
Lannebo Micro Cap	1 246 168	10,64
Ernstström Kapitalpartner AB	1 175 000	10,03
IF Skadeforsakring AB	1 160 400	9,90
Swedbank Robur fonder	877 643	7,49
Fjärde AP-Fonden	557 206	4,76
Lannebo Micro Cap II	511 114	4,36
Fondita Nordic Micro Cap SR	400 000	3,41
NTC UN Joint Staff	239 605	2,05
Handelsbanken Fonder	238 157	2,03
Övriga ägare	1 797 218	15,35
Summa	11 715 340	100,00

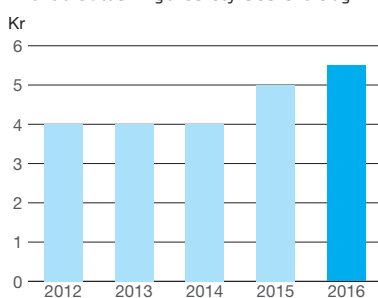
Ägare per kategori, %	
Finansiella företag	67,65
Socialförsäkringsfonder	5,00
Intresseorganisationer	0,13
Övriga svenska juridiska personer	11,29
Ej kategoriserade juridiska personer	2,05
Svenska privatpersoner	7,97
Utlandsboende ägare	5,91
Totalt	100,00

Historik	
1944	Företaget grundas av Philip Nederman.
1983	Notering på Stockholmsbörsen.
1985	Active blir ny majoritetsägare. Bolaget avnoteras.
1991	Nederman säljs till Esab.
1994	Charter förvärvar Esab och blir ny majoritetsägare.
1999	Riskkapitalbolaget EQT förvärvar Nederman.
2007	Notering på Nasdaq Stockholm.
2010	Nederman förvärvar Dantherm Filtration.
2012	Nederman förvärvar Environmental Filtration Technologies.
2013	Nederman kvalificerar sig till Nasdaq Stockholm Mid Cap.
2014	Nederman flyttas till Nasdaq Stockholm Mid Cap.

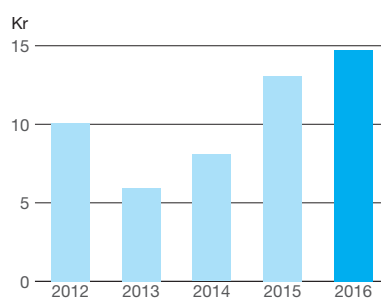
Ägare per land, %	
Sverige	94,1
Finland	3,6
Storbritannien	1,3
Luxemburg	0,3
Frankrike	0,2
USA	0,1
Danmark	0,1
Övriga	0,3
Totalt	100,0

Utdelning per aktie, kr

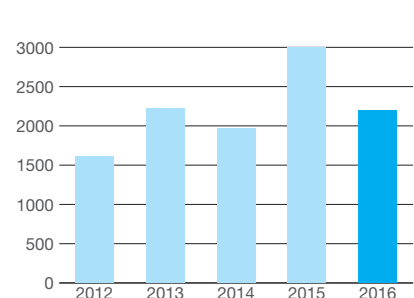
2016 års utdelning avser styrelsens förslag

Vinst per aktie, kr

Börsvärde, Mkr

Verksamhetsöversikt

Styrelsen och verkställande direktören för Nederman Holding AB (publ) 556576-4205, avger härmed sin årsredovisning för verksamhetsåret 2016.

VERKSAMHET

Nederman är en världsledande leverantör av produkter och lösningar inom området miljöteknik med fokus på luftfiltrering och återvinning. Företagets lösningar bidrar till att minska miljöpåverkan från industriproduktion, att skapa ren och säker arbetsmiljö samt att öka produktionseffektiviteten.

Företagets åtagande till kund kan omfatta allt från förstudier och projektering till installation, driftsättning och service. Tillverkningen är certifierad enligt kvalitetsstandarderna ISO 9001 och miljöstandarderna ISO 14001. Enheter för produktion och sammansättning finns i Australien, Brasilien, Danmark, Kina, Polen, Storbritannien, Sverige, Thailand, Tyskland och USA.

Nederman har ett globalt certifikat för kvalitet och miljö, i vilket alla tillverkningsenheter i Nederman samt Nederman Holding AB ingår. I maj 2016 uppgraderade Nederman sitt globala certifikat till de nya revisionerna av standarderna ISO9001:2015 och ISO14001:2015

Försäljning bedrivs genom egna säljbolag och distributörer i över 50 länder. Tyngdpunkten av försäljningen ligger i Europa och Nordamerika, men Nederman är också aktivt på ett antal tillväxtmarknader. Koncernen hade vid årsskiftet 1 743 (1 916) anställda.

KONCERNSTRUKTUR

Nederman Holding AB (publ) är moderbolag i en koncern med direkt eller indirekt helägda dotterbolag som framgår av not 19.

Operativt arbetar koncernen med tre geografiska rörelsesegment: EMEA (Europa, Mellersta Östern och Afrika), Americas (Nord- och Sydamerika) och APAC (Asien och Oceanien).

Operations ansvarar för tillverkning, distribution, produktvård, logistik, inköp och kvalitetssystem. Produktion, sammansättning och distribution bedrivs i elva länder i fem världsdelar.

Corporate Development ansvarar för marknadsföring och kommunikation, strategisk produktplanering, FoU, internutbildning samt strategisk affärsutveckling.

Finance & IT och **Human Resources** är två koncernövergripande funktioner med uppgift att stödja den operativa verksamheten samt att ansvara för global samordning inom respektive funktion.

BÖRSNOTERING

Sedan januari 2014 är aktien noterad på Nasdaq Stockholms Mid Cap-lista under förkortningen «NMAN». I segmentet Mid Cap ingår bolag med ett börsvärde mellan 150 miljoner och 1 miljard Euro. 31 december 2016 uppgick antalet aktieägare till 2 334 (2 371).

FÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR UNDER ÅRET

Nederman förvärade eller avyttrade inga verksamheter under 2016.

ORDERINGÅNG OCH OMSÄTTNING 2016

Orderingången uppgick till 2 992,3 Mkr (3 171,8), vilket motsvarar en organisk minskning med 6,7 procent jämfört med 2015. Nettoomsättningen uppgick till 3 107,3 Mkr (3 198,0), vilket motsvarar en organisk minskning med 4,0 procent jämfört med 2015.

RESULTAT

Koncernens rörelseresultat för 2016 uppgick till 250,3 Mkr (242,0). Justerat rörelseresultat uppgick till 250,3 Mkr (263,1). Justerad rörelsemarginal uppgick till 8,1 procent (8,2). Resultat före skatt uppgick till 231,7 Mkr (214,9). Resultat efter skatt var 172,1 Mkr (152,8), vilket gav ett resultat per aktie om 14,72 (13,07).

PRODUKTUTVECKLING

Koncernens kostnader för att utveckla befintliga produktprogram och för att ta fram nya produkter uppgick till 7,8 Mkr (6,4). I rapport över finansiell ställning för koncernen har 6,7 Mkr (7,9) aktiverats.

INVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR

Koncernens investeringar i immateriella tillgångar uppgick under året till 26,1 Mkr (22,4). Avskrivningar på immateriella tillgångar har under året gjorts med 16,5 Mkr (14,5). Koncernens investeringar i materiella tillgångar uppgick under året till 19,8 Mkr (44,6). Avskrivningar på materiella tillgångar har under året gjorts med 31,2 Mkr (33,4).

KASSAFLÖDE

Jämfört med 2015 har kassaflödet framför allt påverkats av förändringar i rörelsekapitalet samt att investeringsnivån var lägre. Rörelseresultatet har bidragit något mer än jämfört med föregående år. Årets kassaflöde uppgick till 19,2 Mkr (-68,4).

LIKVIDITET OCH FINANSIELL STÄLLNING

Koncernen hade vid periodens slut 287,8 Mkr i likvida medel och ytterligare 101,9 Mkr i outnyttjade checkräkningskrediter. Utöver detta finns ett låneutrymme på 445,7 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SEB och ytterligare 252,3 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SHB.

Nettoskulden uppgick till 524,3 Mkr (635,6). Eget kapital uppgick till 982,2 Mkr (837,1), motsvarande en soliditet på 37,0 procent (32,6) och en finansiell nettoskuldssättningsgrad på 53,4 procent (75,9).

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel i Nederman Holding AB (publ):

Överkursfond	5 866 700
Balanserade vinstmedel	351 086 145
Årets resultat	132 208 209
Summa kronor	489 161 054

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till aktieägarna lämnas utdelning 5,50 kr per aktie 64 305 830 *

till överkursfond föres	5 866 700
till balanserade vinstmedel föres	418 988 524
Summa kronor	489 161 054

* Baserat på antalet utestående aktier den 31 december 2016. Utdelningsbeloppet kan komma att ändras på grund av att aktier i eget förvar kan komma att omsättas fram till avstämningsdagen den 11 april 2017.

PERSONAL

Medelantalet anställda i koncernen var under året 1 760 (1 833). Övrig personaldata framgår av not 7.

MODERBOLAGET

Moderbolagets verksamhet består av koncerngemensamma funktioner. Moderbolaget skall vidare äga och förvalta aktier i dotterbolagen samt ansvara för finansieringen av koncernen.

FRAMTIDSUTSIKTER

Investeringsnivån i europeisk industri är fortfarande på historiskt låga nivåer, vilket fortsatt kommer att resultera i relativt få större projekt. I den underliggande basaffären märks en fortsatt stabilisering även om situationen skiftar mellan Europas länder. Bedömningen är att tillväxten i Europa kommer att fortsatt ligga på låga nivåer.

I Americas kvarstår riskerna i de råvarutunga ekonomierna Brasilien och Kanada. På den viktiga USA marknaden har noterats en nedgång i industriproduktionen sedan tidig höst 2015 och under 2016 minskade efterfrågan på stora projekt, medan utvecklingen och utsikterna för basaffären är mer positiva. Osäkerheten kring stora projekt förväntas kvarstå under ytterligare en tid.

Inom APAC domineras påverkan på Nederman av utvecklingen i Kina där den ekonomiska aktiviteten är lägre än tidigare, samtidigt som kraven från myndigheterna på miljöförbättrande åtgärder ökar. Bland annat har Kina tagit en ny, tuffare miljölagstiftning i bruk från den 1 januari 2016. Bedömningen är fortfarande att behovet av miljöförbättrande investering i APAC är stort, men den ekonomiska utvecklingen är för närvarande svår att bedöma.

KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Kallelse till årsstämma samt till extra bolagsstämma där en fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före bolagsstämman.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Inga väsentliga händelser har inträffat.

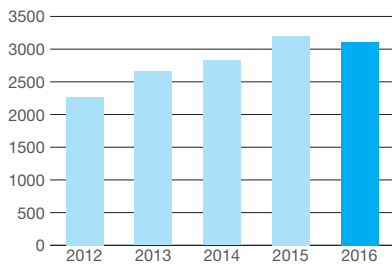
Flerårsöversikt

Mkr	2016	2015	2014	2013	2012*
Rörelsens intäkter och resultat					
Nettoomsättning	3 107,3	3 198,0	2 826,9	2 659,2	2 272,6
EBITDA	298,0	289,9	212,9	176,7	220,5
Justerad EBITDA	298,0	311,0	247,9	219,4	236,7
Rörelseresultat	250,3	242,0	165,7	127,5	176,5
Justerat rörelseresultat	250,3	263,1	200,7	170,2	192,7
Resultat före skatt	231,7	214,9	139,0	99,7	153,7
Resultat efter skatt	172,1	152,8	94,3	69,7	117,8
Tillgångar, eget kapital och skulder					
Anläggningstillgångar	1 157,8	1 135,2	1 071,5	998,4	998,0
Omsättningstillgångar	1 495,6	1 430,6	1 301,6	909,7	923,4
Likvida medel	287,8	261,4	325,0	270,0	224,6
Eget kapital	982,2	837,1	733,3	619,8	601,2
Räntebärande skulder	812,1	897,0	881,6	840,9	825,9
Icke räntebärande skulder & avsättningar	859,1	831,7	758,2	717,4	718,9
Balansomslutning	2 653,4	2 565,8	2 373,1	2 178,1	2 146,0
Lönsamhet					
EBITDA-marginal, %	9,6	9,1	7,5	6,6	9,7
Justerad EBITDA-marginal, %	9,6	9,7	8,8	8,3	10,4
Rörelsemarginal, %	8,1	7,6	5,9	4,8	7,8
Justerad rörelsemarginal, %	8,1	8,2	7,1	6,4	8,5
Avkastning på eget kapital, %	18,9	19,5	13,9	11,4	20,6
Avkastning på operativt kapital, %	16,8	19,0	16,2	14,2	17,9
Kapitalomsättningshastighet, ggr	2,1	2,3	2,3	2,2	2,1
Kapitalstruktur					
Nettoskuld	524,3	635,6	556,6	570,9	601,3
Nettoskuldsättningsgrad, %	53,4	75,9	75,9	92,1	100,0
Nettoskuld/Justerad EBITDA, ggr**	1,8	2,0	2,2	2,6	2,3
Justerad EBITDA/finansnetto, ggr	16,0	11,5	9,3	7,9	10,4
Räntetäckningsgrad, ggr	11,8	8,9	7,0	5,8	7,7
Soliditet, %	37,0	32,6	30,9	28,5	28,0
Operativt kapital	1 506,5	1 472,7	1 289,9	1 190,7	1 202,5
Aktiedata					
Antal aktier per bokslutsdagen	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340
Genomsnittligt antal aktier under året, före utspädning	11 691 969	11 681 340	11 681 340	11 715 340	11 715 340
Genomsnittligt antal aktier under året, efter utspädning	11 691 969	11 725 969	11 725 969	11 746 765	11 715 340
Eget kapital per aktie, före utspädning, Kr	84,00	71,66	62,78	52,90	51,32
Eget kapital per aktie, efter utspädning, Kr	84,00	71,39	62,54	52,76	51,32
Resultat per aktie, före utspädning, Kr	14,72	13,08	8,07	5,95	10,06
Resultat per aktie, efter utspädning, Kr	14,72	13,03	8,04	5,93	10,06
Föreslagen utdelning per aktie, Kr	5,50	5,00	4,00	4,00	4,00
Anställda					
Medelantal anställda	1 760	1 833	1 803	1 924	1 613

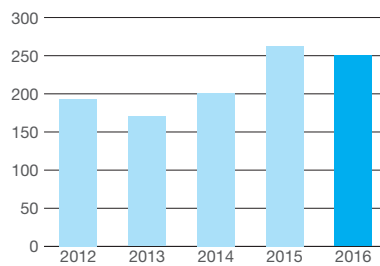
* Jämförelsetalen för 2012 har räknats om i enlighet med förändrad IAS 19R.

** Inkluderar EFT-pro forma januari-september 2012

Omsättning, Mkr

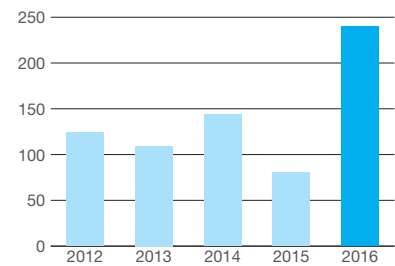

Justerat rörelseresultat, Mkr

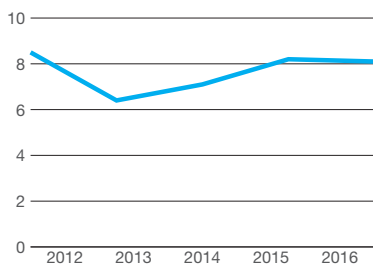

Kassaflöde, Mkr

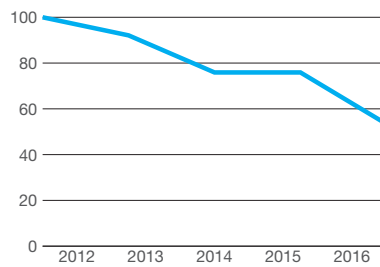
Från den löpande verksamheten

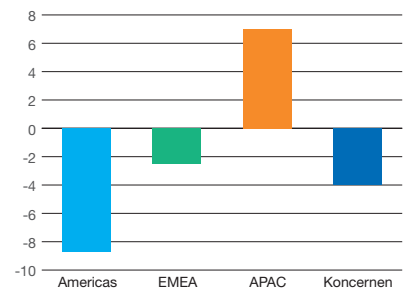
Justerad rörelsemarginal, %

Nettoskuldsättningsgrad, %

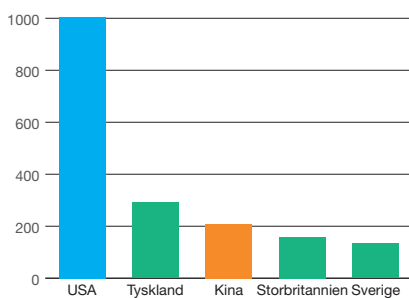

Organisk försäljningstillväxt 2016, %

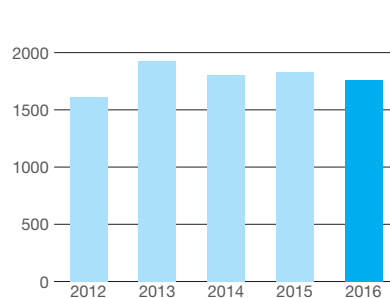

Största marknader 2016

Försäljning Mkr

Medelantal anställda

Riskhantering

Nederman omfattas av ett antal olika risker. Tabellen nedan innehåller en översikt över de vanligaste riskerna och hur de minskas.

Risk	Policy / Åtgärd
Finansiella risker	
Nedermankoncernen är exponerad för ett flertal finansiella risker som i huvudsak uppkommer vid köp och försäljning av produkter i utländsk valuta. Valutakurser och räntenivåer påverkar koncernens resultat och kassaflöden. Koncernen exponeras även av refinansierings- och likviditetsrisk samt kredit- och motpartsrisk.	Bolagets finanspolicy som fastställs av styrelsen innehåller riktlinjer för hantering av finansiella risker inom koncernen. Den centrala finansfunktionen i koncernen ansvarar för att identifiera och på ett effektivt sätt begränsa de finansiella riskerna. För mer information hänvisas till not 24.
Marknad och konkurrenter	
Nederman verkar globalt i en marknad som kännetecknas av fragmenterad konkurrensbild och av cyklisk variation i efterfrågan. Nedermans position är i nuläget relativt stark, men det kan inte uteslutas att förändringar i marknad drivit av inflation, ränteförändringar, allmänt ekonomiskt läge, politiska beslut, konkurrensstruktur, etc. kan komma att utsätta Bolaget för press m.a.p. prisnivå, marknadsposition, konkurrenskraft eller dylikt. Koncernens ordergång kan även variera mellan kvartalen beroende på när större order kommer in.	Bolaget följer och bevakar kontinuerligt den allmänna ekonomiska utvecklingen, relevant lagstiftning, branschspecifika aktivitetsnivåer och trender, konkurrenters resultatutveckling och aktiviteter inom flertalet marknader där Bolaget är verksam, med syfte att anpassa relevanta delar av sin strategi, marknadspositionering & kommunikation, erbjudande etc.
Produkter och tjänster	
Produkten uppfyller inte Nedermans eller kundernas krav.	ISO9001 har införts för att säkerställa att produkterna uppfyller preciserade krav. Riskanalys och -genomgångar genomförs för att säkerställa att kraven är uppfattade och genomförbara och processer inrättas för att säkerställa att produkterna uppfyller kraven.
Supply Chain	
Störning i logistikkedjan beroende på brand, översvämning, strömavbrott eller större maskinfel.	Identifiering av risker och minimering av konsekvenserna genom kontinuitetsplanering.
Risker med att koncentrera anläggningar till en plats.	Identifiering av risker och minimering av konsekvenserna genom kontinuitetsplanering.
Överträdelse av uppförandekoden.	Leverantörer måste följa Nedermans uppförandekod. Uppföljning via självvärderingar av leverantörer samt revisioner.
Prisförändringar på råmaterial och komponenter.	Arbete med leverantörer, kostnadsbesparingar, förhandlingar osv.
Produktion	
Produktionsstörningar på grund av brand, strömavbrott eller maskinfel.	Identifiering av risker och minimering av konsekvenserna genom kontinuitetsplanering.
Leveranser uppfyller inte Nedermans eller kundernas krav.	ISO9001 införs på alla verksamhetsställen för att säkerställa att processer inrättas i syfte att leveranserna ska uppfylla kundernas krav. Övervakning av resultatförbättringsarbete och ständig förbättring.

Risk	Policy / Åtgärd
Hälsa och säkerhet	
Hälsa- och säkerhetsfrågor på Nedermans produktionsanläggningar.	Övervakning av incidenter och olyckor plus ständig förbättring.
Hälsa- och säkerhetsfrågor avseende installation av Nedermans produkter.	Identifiering av risker som del av serviceprocessen. Planering av service, vilket innefattar kompetent personal, utrustning, skyddsutrustning.
Hälsa- och säkerhetsrisker avseende tekniska fel eller brister hos Nedermans produkter.	Nedermans övergripande satsning på kvalitetssäkring säkerställer produkternas kvalitet och funktion. Att rättsliga krav avseende säkerhet, t.ex. maskindirektivet och ATEX-direktivet, följs fullt ut.
Hälsa- och säkerhetsfrågor hos leverantörer.	Revisioner och uppföljningar av uppförandekodens efterlevnad.
Risker relaterade till uppförandekoden	
Överträdelse av uppförandekoden av Nedermans personal.	Utbildning i uppförandekoden för chefer och anställda. Utbildning i bekämpning av korruption och bedrägeri för chefer.
Överträdelse av uppförandekod hos distributör eller annan affärspartner.	Utbildning i uppförandekoden för chefer och anställda. Affärspartner måste följa Nedermans uppförandekod.
Säkerhetsrisker	
Obehörig åtkomst till information eller egendom som tillhör Nederman, dess anställda eller kunder.	Utbildning i säkerhetsarbete för chefer. Införande av säkerhetspolicy och -rutiner.
Miljörisker	
Incident på en av Nedermans anläggningar, t.ex. kemiskt utsläpp, översvämning eller brand som kan påverka miljön.	ISO14001 har införts på alla produktionsanläggningar för att säkerställa att miljöeffekten utvärderas och att risker identifieras. Detta innefattar också beredskapsplaner för att säkerställa att effekterna av incidenter minimeras.
Större miljöpåverkan från Nedermans leverantörer.	Utvärdering av miljöeffekt i värdekedjan. Identifiering av riskleverantörer. Revisioner och uppföljning av förbättringsåtgärder.
Legala risker	
Lagöverträdelse på en av Nedermans anläggningar.	Del av verkställande direktörens ansvar. ISO14001 ger en struktur för övervakning av miljölagstiftning.
Rättsliga risker med koppling till affärsverksamhet, t.ex. försenade leveranser, leverans av defekta produkter, ouppfyllda åtaganden.	Avtalsvillkor som är formulerade med omsorg som siktar på att minska Nedermans förpliktelser.

Bolagsstyrning

Nederman Holding AB (publ) är ett publikt svenskt aktiebolag med säte i Helsingborg, Sverige. Nederman noterades på Nasdaq Stockholm, Small Cap-listan 2007 och är sedan 1 januari 2014 registrerat på Nasdaq Stockholm, Mid Cap-lista.

Nederman tillämpar såsom noterat bolag Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Bolagsstyrningsrapporten har upprättats i enlighet med årsredovisnings- och aktiebolagslagen, Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter och Koden samt andra tillämpliga svenska lagar och regler. Utöver regler som följer av lag eller annan författning använder Nederman interna styrinstrument som också är till grund för Koncernens bolagsstyrning, däribland bolagsordningen, styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, policydokument och koncernens uppförandekod.

Styrningen av Nedermankoncernen sker genom aktieägarna via bolagsstämman, styrelsen och verkställande direktören samt koncernledningen i Nederman i enlighet med bland annat svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, bolagsordningen och styrelsens arbetsordning. Med hänsyn till Nedermans koncernstruktur är sammansättningen av styrelser i operativa dotterbolag, ofta med representanter från koncernledningen, ytterligare en del i styrningen av Koncernen.

AKTIEÄGARE

Vid utgången av 2016 hade Bolaget 2 334 aktieägare. Investment AB Latour var största ägare med 29,98 procent av aktierna, Lannebo Fonder ägde 10,64 procent och Ernström Kapitalpartner AB ägde 10,03 procent. De tio största aktieägarna hade ett totalt innehav motsvarande 84,7 procent av aktierna. Utländska investerares ägarandel var 5,91 procent av aktierna. För ytterligare information om aktien och aktieägare, se sidorna 42-43.

ÅRSSTÄMMA

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet där aktieägarna utövar sitt inflytande genom att rösta i centrala frågor, såsom fastställelse av resultat- och balansräkningar, disposition av Bolagets resultat, ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören, val av styrelse, styrelsens ordförande och revisorer samt ersättning till styrelse och revisorer. Årsstämman hölls i Helsingborg den 20 april 2016. Vid stämman deltog 51 aktieägare, representerande 79,17 procent av antalet aktier och röster i Bolaget.

Stämman fastställde resultat- och balansräkning samt koncernresultat- och koncernbalansräkning, beslutade att disponera vinst i enlighet med förslaget till vinstdisposition innebärande att utdelning skulle ske för verksamhetsåret 2015 med 5,00 kr per aktie samt beviljade ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören.

Av Bolagsstämman lämnade bemyndiganden till styrelsen att besluta att Bolaget kan ge ut nya aktier eller förvärva egna aktier.

Stämman beslutade i enlighet med förslaget i kallelsen att välja sju styrelseledamöter, att arvode till styrelsen skulle utgå med sammanlagt 1 575 000 Kr, varav 450 000 Kr till styrelsens ordförande och vardera 225 000 Kr till övriga stämموvalda ledamöter med undantag av verkställande direktören. Vidare beslöts att inget arvode utgår till ersättningskommittén samt att revisorerna ersätts enligt löpande räkning. Enligt valberedningsförslag beslöts omval av Jan Svensson som styrelseordförande och omval av Gunnar Gremlin, Per Borgvall, Ylva Hammargren, Fabian Hielte, och Sven Kristensson som styrelseledamöter samt nyval av Johan Menckel som styrelseledamot.

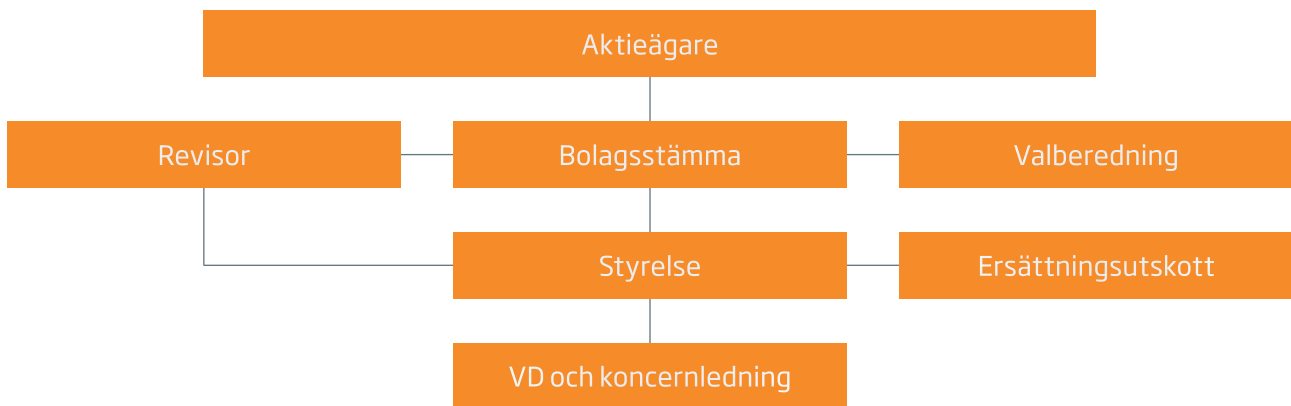
EXTRA BOLAGSSTÄMMA

Den 7 september 2016 hade Nederman en extrastämman. Vid stämman beslutades att styrelsen ska bestå av åtta ledamöter och inga suppleanter. Det beslutades vidare att arvode till den föreslagna styrelseledamoten ska utgå med samma ersättning som årsstämman beslutat ska utgå till övriga ordinarie ledamöte, d.v.s. med 225 000 kronor (baserat på en hel mandatperiod). Stämman beslutade därefter om nyval av Gunilla Fransson.

VALBEREDNING

Årsstämman 2016 beslutade om instruktioner för valberedning avseende tillsättande av valberedningen och valberedningens uppdrag. Enligt instruktionen ska valberedningen bestå av en representant från var och en av de tre största ägarna samt styrelsens ordförande. Om någon av de tre största ägarna avstår från sin rätt att utse representant till valberedningen så går rätten vidare till i storleksordning nästa aktieägare. Valberedningens uppgifter skall vara att inför årsstämman förbereda val av ordförande och övriga ledamöter av styrelsen, val av ordförande vid stämman, arvodesfrågor och därtill hörande frågor, samt i förekommande fall, val av revisor.

Övergripande struktur för bolagsstyrning i Nederman

Enligt årsstämmans riktlinjer för valberedningens arbete har Göran Espelund (ordf.), Lannebo Fonder, Anders Mörck, Investment AB Latour, Sophia Pettersson, Ernström & Co samt styrelsens ordförande Jan Svensson utsetts till valberedning inför årsstämman 2017. För frågor rörande valberedningens arbete hänvisas till goran.espelund@lannebofonder.se.

STYRELSEN

Styrelsen är efter bolagsstämman Bolagets högsta beslutande organ. Styrelsens övergripande uppgift är att besluta om Bolagets affärsinriktning, Bolagets resurser och kapitalstruktur samt Bolagets organisation och förvaltning av Bolagets angelägenheter. I styrelsens allmänna åtaganden ligger även att fortlöpa bedöma Bolagets ekonomiska situation samt att godkänna Bolagets affärsplan. I det allmänna åtagandet ligger att det är styrelsen som beslutar i övergripande frågor som till exempel Bolagets strategi, förvärv, större investeringar, avyttringar, avgivning av årsredovisning och delårsrapporter samt tillsättning av verkställande direktören m.m.

Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som årligen fastställs på det konstituerande styrelsemötet. Arbetsordningen anger hur arbetet i förekommande fall skall fördelas mellan styrelsens ledamöter, hur ofta styrelsen skall sammanträda samt i vilken utsträckning suppleanterna skall delta i styrelsens arbete och kallas till sammanträden. Vidare reglerar arbetsordningen styrelsens åligganden, beslutförhet, ansvarsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören m.m. Styrelsen sammanträder efter en i förväg beslutad årsplan. Utöver dessa möten kan ytterligare möten arrangeras vid händelser av osedvanlig vikt. Styrelseordföranden och verkställande direktören har utöver styrelsemötena en löpande dialog kring förvaltningen av Bolaget.

En gång per år utvärderar hela styrelsen ledande befattningshavare enligt ett systematiskt förfarande. I detta sammanhang

utgör ledande befattningshavare även vissa underchefer, d.v.s. en bredare grupp av anställda.

Under de senaste verksamhetsåren har styrelsen haft att ta ställning till många frågor av strategisk betydelse. Särskild vikt har under 2016 lagts på fortsatt anpassning av koncernens kapacitet och kostnadsnivå till rådande konjunkturförhållanden, koncernens strategi för fortsatt expansion och koncernens finansiella ramar och mål. Styrelsen hade under 2016 fem protokollförda möten och har hittills under 2017 haft ett protokollfört möte. Årsstämman 2016 beslutade att styrelsearvode ska utgå med sammanlagt 1 575 000 kronor till att fördelas med 450 000 till styrelsens ordförande och vardera 225 000 kronor till övriga årsstämmovalda ledamöter med undantag av verkställande direktören. Vidare beslöts att inget arvode skall utgå till ersättningskommittén och att revisorerna ersätts enligt löpande räkning.

Styrelsens ledamöter väljs årligen av Årsstämman för tiden intill dess nästa Årsstämma hållits. Styrelsen skall bestå av lägst tre och högst åtta ordinarie ledamöter och kan kompletteras med högst tre suppleanter. Härutöver kan tillkomma arbetstagarrepresentanter. Styrelseledamöterna väljs årligen på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. De av stämman valda ledamöterna är alla oberoende i förhållande till större aktieägare och alla, med undantag av verkställande direktören, är oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen. Styrelsen uppfyller därmed Kodens krav på oberoende ledamöter. Ledamöterna presenteras på sidorna 54-55 och på nedermandgroup.com.

Huvudägare och styrelsemedlemmarna genomför årligen en detaljerad utvärdering av styrelsen. Utvärderingen omfattar bland annat styrelsens sammansättning, individuella styrelsemedlemmar samt styrelsens arbete och rutiner.

Nedermans styrelse består av sju ledamöter valda av Årsstämman 2016 och ytterligare en styrelseledamot vald av den extra bolagsstämman, d.v.s. totalt åtta styrelseledamöter, samt en arbetstagarledamot. Verkställande direktör ingår i styrelsen. Finansdirektören ingår inte i styrelsen, men deltar som regel vid styrelsemötena som föredragande. Styrelsens ordförande deltar inte i den operativa ledningen av Bolaget.

Närvaro på styrelsemöten

Jan Svensson	5 av 5 möjliga
Per Borgvall	5 av 5 möjliga
Gunilla Fransson	2 av 2 möjliga*
Gunnar Gremlin	4 av 5 möjliga
Ylva Hammargren	5 av 5 möjliga
Fabian Hielte	5 av 5 möjliga
Sven Kristensson	5 av 5 möjliga
Johan Menckel	3 av 3 möjliga**
Jonas Svensson	5 av 5 möjliga

* Gunilla Fransson invaldes på extra bolagsstämma 2016

** Johan Menckel invaldes på årsstämman 2016

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Arbetsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören regleras i styrelsens arbetsordning och i en instruktion för verkställande direktören. Verkställande direktören är ansvarig för genomförande av affärsplanen samt den löpande förvaltningen av Bolagets angelägenheter liksom den dagliga verksamheten i Bolaget. Detta innebär att verkställande direktören äger rätt att fatta beslut i de frågor, vilka kan anses falla inom ramen för den löpande förvaltningen av Bolaget. Den verkställande direktören får dessutom vidta åtgärd utan styrelsens bemyndigande som, med hänsyn till omfattningen och arten av Bolagets verksamhet, är av osedvanlig beskaffenhet eller av stor betydelse och styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för Bolagets verksamhet. Instruktionen till verkställande direktören reglerar även dennes ansvar för rapportering till styrelsen. Styrelsen erhåller månatligen skriftlig information i form av en månadsrapport innehållande uppföljning av Bolagets försäljning, orderstatistik, operativt resultat och rörelsekapitalets utveckling. Vidare innehåller materialet verkställande direktörens och finansdirektörens kommentarer, exempelvis kortkommentarer om de olika marknaderna. De månader då man har styrelsemöte är månadsrapporten mer omfattande och inkluderar även resultaträkning, finansiell ställning för koncernen samt kassaflödesrapport.

Ledningen utarbetar varje år ett förslag på strategi som diskuteras och antas på ett styrelsemöte kring halvårsskiftet. Arbetet med affärsplan (inklusive budget för nästkommande år) bedrivs normalt "bottom-up" och baseras på den av styrelsen antagna strategin. Verkställande direktören och finansdirektören föredrar förslag på affärsplanen för styrelsen. Efter diskussion kring

affärsplanen antas den normalt på det sista styrelsemötet under hösten. Vidare gör Bolaget normalt en uppdaterad prognos i samband med arbetet med kvartalsrapporterna.

KOMMITTÉER

Frågor angående lönesättning och förmåner för verkställande direktören och ledningen hanteras och avgörs av en ersättningskommitté. Denna kommitté består av Jan Svensson och Fabian Hielte. Ordförande i kommittén är Jan Svensson. Utskottet är ett organ inom Bolagets styrelse med uppgift att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen samt utarbeta de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som styrelsen skall föreslå årsstämman att besluta om.

Årsstämman 2016 beslutade om principer för ersättningar till verkställande direktören och bolagsledningen, vilka närmare redovisas i avsnittet "Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare" nedan.

Nederman har valt att hela styrelsen ska utgöra revisionskommittén. Bolagets revisor informerar hela styrelsen om resultatet av sitt arbete genom att minst en gång per år delta vid styrelsemötet och lämna en redogörelse för årets revision och sin syn på Bolagets interna kontrollsystem utan närvaro från någon i bolagsledningen. Därmed uppfyller Nederman kraven på att ha en revisionskommitté inom ramen för Svensk kod för bolagsstyrning. Principerna för ersättning till Bolagets revisor beslutas av Årsstämman. Årsstämman 2016 beslutade om instruktioner för valberedning avseende tillsättande av valberedningen och valberedningens uppdrag. Valberedningen ska jämte Styrelseordföranden bestå av två representanter och sammankallar årligen i god tid före bolagsstämman de större aktieägarna för att förankra förslag till Årsstämmans val av ny styrelse.

REVISOR

Revisorn ska granska Bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisorn ska efter varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till bolagsstämman. Årsstämman utser fr.o.m. Årsstämman 2011 revisor(er) på ett år. På Årsstämman 20 april 2016 valdes Ernst & Young AB, med revisor Staffan Landén till huvudansvarig revisor tills vidare. Staffan Landén är auktoriserad revisor och medlem av FAR. Staffan Landén har en mångårig erfarenhet av granskning av noterade bolag och större internationella uppdrag. Han är idag ansvarig revisor för bl.a. Vattenfall AB, Capio AB, AcadeMedia AB, Papyrus AB, Thomas Concrete Group AB samt National Electric Vehicle Sweden AB (NEVS). Staffan Landén är av Nasdaq Stockholm utsedd börsrevisor. Bolagets revisor granskar årsbokslut och årsredovisning samt Bolagets löpande verksamhet och rutiner för att uttala sig om redovisningen samt styrelsens och VD:s förvaltning. Granskning av årsbokslut och årsredovisning görs under januari-februari. Vid sidan av Nederman är Staf-

fan Landén revisor i Oxeon AB där Latour Gruppen AB äger 31,08 procent. Oberoendet gentemot Nederman påverkas inte. I övrigt har Staffan Landén inga uppdrag i bolag över vilka Nedermans huvudägare, styrelseledamöter eller verkställande direktör har ett väsentligt inflytande. Arvode för övriga uppdrag till Ernst & Young AB förutom revisionsuppdraget uppgick under 2016 till sammanlagt 0,8 Mkr och avser huvudsakligen skatterådgivning och revisionsnära tjänster.

ERSÄTTNING TILL STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Årsstämman 2016 antog en policy avseende ersättnings- och anställningsvillkor för 2016. Förslaget till 2017 års årsstämma är att gällande riktlinjer ligger fast. Följande huvudprinciper tillämpas: Fast lön utgår för fullgott arbete. Därutöver finns möjlighet till rörlig ersättning som kopplas till Bolagets resultat och kapitalbindning. Den rörliga ersättningen kan uppgå till maximalt 30-50 procent av den fasta årslönen beroende på individens befattning inom Bolaget.

För verkställande direktören är pensionsplanen premiebestämd med en årspremie motsvarande 35 procent av den årliga grundlönen. För övriga ledningen följer pensionsbetalningarna den avtalsenliga kollektivplanen ITP med undantag för två medlemmar, där pensionsinbetalning sker med åtta basbelopp per år resp maximalt 30 procent av grundlönen. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid på sex månader. Vid uppsägning från Bolagets sida äger VD rätt till motsvarande 18-24 månadslöner (de sista sex månaderna med förbehåll för ny anställning). För övriga ledningen gäller tolv månaders uppsägningstid vid en uppsägning från Bolagens sida, och sex månaders uppsägningstid vid egen uppsägning. Det finns inget avtal mellan styrelsens medlemmar eller ledande befattningshavare och Nederman eller något av dess dotterbolag om förmåner efter det att deras uppdrag har avslutats.

Årsstämman den 22 april 2015 beslutade i enlighet med styrelsens förslag att de årliga programmen för rörlig ersättning skall kunna kompletteras med ett program för långsiktig bonus (LTI). LTI-programmet 2015-2016 har bestämts för en period om två år och är målsatt på ett sätt som innebär att det ska vara en särskilt gynnsam utveckling för Bolagets aktieägare. Utfallet av LTI-programmet som tillfaller den ledande befattningshavaren (netto efter inkomstskatt), skall återinvesteras i optioner i Nederman (optioner kan bli aktuellt endast under förutsättning av godkännande vid relevant framtida årsstämma i Nederman) eller i Nedermanaktier över börsen. Det aktie- och optionsinnehav som återinvesteras skall behållas av den ledande befattningshavaren i minst tre år. LTI-programmet 2015-2016 omfattar två år och kan maximalt kunna uppgå till 35 procent av en årslön för Verkställande Direktören och 20 procent av en årslön för övriga ledande befattningshavare.

INTERN KONTROLL

Kontrollmiljö. Operativa beslut fattas på bolags- eller affärsområdesnivå, medan beslut om strategi, inriktning, förvärv och övergripande finansiella frågor fattas av moderbolagets styrelse och koncernledning. Den interna kontrollen inom koncernen är utformad för att fungera i denna organisation. Inom koncernen finns ett tydligt regelverk för delegering av ansvar och befogenhet enligt koncernens struktur. Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av den övergripande kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats. Inom koncernen är de mest väsentliga beståndsdelarna dokumenterade i form av instruktioner och policys, till exempel finansmanual, etikpolicy (Code of Conduct), kommunikationspolicy, IT-policy, finanspolicy och attestinstruktioner.

Kontrollaktiviteter. För att säkerställa den interna kontrollen finns såväl automatiserade kontroller som exempelvis behörighetskontroller i IT-system och attestkontroller samt manuella kontroller i form av avstämningar och inventeringar. Ekonomiska analyser av resultat samt uppföljning mot planer och prognoser kompletterar kontrollerna och ger en övergripande bekräftelse på rapporteringens kvalitet.

Information och kommunikation. Dokumentation av styrande policys och instruktioner hålls löpande uppdaterade och kommuniceras i elektronisk eller tryckt form. För kommunikation med externa parter finns en kommunikationspolicy, som anger riktlinjer för att säkerställa att Bolagets informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt.

Uppföljning. Verkställande direktören ansvarar för att den interna kontrollen är organiserad och följs upp enligt de riktlinjer som styrelsen fastställt. Finansiell styrning och kontroll utförs av koncernekonomifunktionen. Den ekonomiska rapporteringen analyseras månatligen på detaljnivå. Styrelsen har vid sina sammanträden behandlat Bolagets ekonomiska situation och har även fått avrapportering från Bolagets revisorer av deras iakttagelser.

BOLAGSORDNING

I bolagsordningen är bland annat fastslaget Bolagets verksamhet, antalet styrelseledamöter och revisorer, hur kallelse ska ske till årsstämma, ärendehantering under årsstämma och var stämman ska hållas. Den nu gällande bolagsordningen antogs på årsstämman den 26 april 2011 och finns på Bolagets hemsida www.nedermangroup.com och i årsredovisningen för 2016 sidan 109.

GRANSKNING

Bolagsstyrningsrapporten har granskats av Bolagets revisor.

Styrelse

Jan Svensson (1956)
Styrelseordförande

- Invald 2008. Ordförande sedan 2008.
- Verkställande direktör och styrelseledamot i Investment AB Latour
- Styrelseordförande i AB Fagerhult, Tomra Systems ASA samt Oxeon AB
- Styrelseledamot i Assa Abloy AB, Loomis AB och Troax Group AB
- Äger 5 000 aktier i Nederman

Per Borgvall (1958)
Stämvald ledamot

- Invald 2008
- Styrelseledamot i Troax Group AB och Louis Poulsen Lighting A/S
- Äger inga aktier i Nederman

Gunilla Fransson (1960)
Stämvald ledamot

- Invald 2016
- Styrelseledamot i Trelleborg AB, Eltel AB, Enea AB och NetInsight AB samt i icke-noterade bolagen Permobil och Teleopti TEM
- Äger inga aktier i Nederman

Gunnar Gremlin (1945)
Stämvald ledamot

- Invald 1999
- Styrelseordförande i Dyckerhoff AG och Gremlin Restaurang & Vin AB
- Styrelseledamot i Lonestar Inc
- Äger 43 939 aktier i Nederman

Ylva Hammargren (1966)
Stämvald ledamot

- Invald 2011
- Business Transformation and CRM Manager, Business Area Industrial Market Sales and Marketing, AB SKF
- Äger inga aktier i Nederman

Fabian Hielte (1975)
Stämvald ledamot

- Invald 2013
- Styrelseordförande i Ernströmgruppen och Platzer Fastigheter Holding
- Styrelseledamot i Ernström & C:o
- VD i Ernström & C:o
- Äger 1 175 000 aktier i Nederman via juridisk person. Ägandet innefattar delägt indirekt innehav

Sven Kristensson (1962)
Verkställande Direktör och stämмоvald ledamot

- Invald 2008
- Verkställande direktör och koncernchef för Nederman Holding AB
- Styrelseordförande i BK PAC AB, Diedenporten AB och Kristensson Holding AB
- Vice styrelseordförande i Dr P Håkanssons Stiftelse
- Styrelseledamot i Swegon AB
- Äger 108 116 aktier i Nederman

Johan Menckel (1971)
Stämмоvald ledamot

- Invald 2016
- CEO, Gränges AB
- Styrelseledamot i Svenska Postkodföreningen AB
- Äger inga aktier i Nederman

Jonas Svensson (1958)
Representant för Unionen

- Invald 2009
- Äger 100 aktier i Nederman

Koncernledning

Sven Kristensson (1962)
VD och
koncernchef

- Anställd 2001
- Äger 108 116 aktier i Nederman

Matthew Cusick (1977)
Senior Vice President
CFO

- Anställd 2011
- Äger 300 aktier i Nederman

Hans Dahlén (1968)
Senior Vice President
Head of EMEA

- Anställd 2013
- Äger inga aktier i Nederman

Per-Ove Eriksson (1956)
Senior Vice President
Duct & Filter Elements

- Anställd 1996
- Äger 23 057 aktier i Nederman

Anders Franzén (1961)
Senior Vice President
Corporate Development

- Anställd 2009
- Äger 3 530 aktier i Nederman

Per Lind (1957)
Senior Vice President
Head of Americas

- Anställd 2007
- Äger 4 588 aktier i Nederman

Eva Carin Svensson (1964)
Senior Vice President
HR

- Anställd 2009
- Äger 1 176 aktier i Nederman

Finansiella rapporter

Resultaträkning för koncernen

Mkr	Not	1 januari - 31 december	
		2016	2015
Nettoomsättning	2, 3	3 107,3	3 198,0
Kostnad för sålda varor		-1 996,3	-2 070,4
Bruttoresultat		1 111,0	1 127,6
Övriga rörelseintäkter	5	21,5	10,0
Försäljningskostnader		-648,1	-640,7
Administrationskostnader		-209,0	-212,0
Forsknings- och utvecklingskostnader		-7,8	-6,4
Förvärvskostnader	4	-	-1,1
Omstruktureringskostnader	9	-	-20,0
Övriga rörelsekostnader	6	-17,3	-15,4
Rörelseresultat	3, 7, 8, 9, 20, 25	250,3	242,0
Finansiella intäkter		2,8	2,9
Finansiella kostnader		-21,4	-30,0
Finansnetto	10	-18,6	-27,1
Resultat före skatt		231,7	214,9
Skatt	11	-59,6	-62,1
Årets resultat		172,1	152,8
Årets resultat hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		172,1	152,8
Resultat per aktie	18		
före utspädning (kr)		14,72	13,08
efter utspädning (kr)		14,72	13,03

Rapport över totalresultat för koncernen

Mkr	Not	1 januari - 31 december	
		2016	2015
Årets resultat		172,1	152,8
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	20	-2,3	1,8
Skatt hänförlig till poster som inte kan omföras till periodens resultat		0,6	-0,5
		-1,7	1,3
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamheter		34,8	-7,1
Kassaflödessäkringar	17	-2,8	1,4
Skatt hänförlig till poster som kan omföras till periodens resultat	17	0,6	-0,3
		32,6	-6,0
Övrigt totalresultat för året efter skatt		30,9	-4,7
Summa totalresultat för året		203,0	148,1
Årets totalresultat hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		203,0	148,1

Finansiell ställning för koncernen

Mkr	Not	31 december	
		2016	2015
Tillgångar	4, 26		
Immateriella anläggningstillgångar	12	827,8	791,0
Materiella anläggningstillgångar	13	263,8	262,8
Långfristiga fordringar	14	5,5	5,1
Uppskjutna skattefordringar	11	60,7	76,3
Summa anläggningstillgångar		1 157,8	1 135,2
Varulager	15	380,6	330,7
Skattefordringar	11	71,5	48,5
Kundfordringar	24	525,1	538,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	27,5	27,7
Övriga fordringar	14	203,1	223,5
Likvida medel	28	287,8	261,4
Summa omsättningstillgångar		1 495,6	1 430,6
Summa tillgångar	3	2 653,4	2 565,8
Eget kapital	17		
Aktiekapital		1,2	1,2
Övrigt tillskjutet kapital		345,9	345,9
Reserver		58,8	26,2
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		576,3	463,8
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		982,2	837,1
Summa eget kapital		982,2	837,1
Skulder	4, 26		
Långfristiga räntebärande skulder	19, 24	702,4	788,2
Övriga långfristiga skulder	22	1,4	1,2
Avsättningar till pensioner	20	109,2	107,7
Övriga avsättningar	21	6,5	8,2
Uppskjutna skatteskulder	11	20,9	29,8
Summa långfristiga skulder		840,4	935,1
Kortfristiga räntebärande skulder	19, 24	0,5	1,1
Leverantörsskulder	24	315,2	362,1
Skatteskulder	11	55,0	41,2
Övriga skulder	22	277,0	193,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	156,9	149,4
Avsättningar	21	26,2	46,1
Summa kortfristiga skulder		830,8	793,6
Summa skulder	3	1 671,2	1 728,7
Summa eget kapital och skulder		2 653,4	2 565,8

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 26.

Förändring i koncernens eget kapital

Mkr	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräkningsreserv	Säkringsreserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	
Ingående eget kapital 2015-01-01	1,2	345,9	32,2	-	354,0	733,3
Årets resultat	-	-	-	-	152,8	152,8
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-
Årets förändring av omräkningsreserv	-	-	-7,1	-	-	-7,1
Kassaflödessäkringar efter skatt	-	-	-	1,1	-	1,1
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner efter skatt	-	-	-	-	1,3	1,3
Summa övrigt totalresultat för året	-	-	-7,1	1,1	1,3	-4,7
Summa totalresultat för året	-	-	-7,1	1,1	154,1	148,1
Transaktioner med koncernens ägare	-	-	-	-	-	-
Utdelning	-	-	-	-	-46,7	-46,7
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	2,4	2,4
Utgående eget kapital 2015-12-31	1,2	345,9	25,1	1,1	463,8	837,1
Ingående eget kapital 2016-01-01	1,2	345,9	25,1	1,1	463,8	837,1
Årets resultat	-	-	-	-	172,1	172,1
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-
Årets förändring av omräkningsreserv	-	-	34,8	-	-	34,8
Kassaflödessäkringar efter skatt	-	-	-	-2,2	-	-2,2
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner efter skatt	-	-	-	-	-1,7	-1,7
Summa övrigt totalresultat för året	-	-	34,8	-2,2	-1,7	30,9
Summa totalresultat för året	-	-	34,8	-2,2	170,4	203,0
Transaktioner med koncernens ägare	-	-	-	-	-	-
Utdelning	-	-	-	-	-58,4	-58,4
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	0,5	0,5
Utgående eget kapital 2016-12-31	1,2	345,9	59,9	-1,1	576,3	982,2

Kassaflödesanalys för koncernen

Mkr	Not	1 januari - 31 december	
		2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		250,3	242,0
Justering för:			
Avskrivningar på anläggningstillgångar		47,7	47,9
Övriga justeringar	28	-23,4	1,4
Erhållna räntor		2,8	2,9
Betalda räntor		-19,7	-28,6
Betald inkomstskatt		-62,2	-60,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		195,5	204,8
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		-34,4	-15,2
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		63,9	-122,9
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		14,7	14,0
		44,2	-124,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		239,7	80,7
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-19,8	-43,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3,2	1,6
Investeringar i balanserade utvecklingsutgifter		-6,7	-7,9
Investeringar i övriga immateriella anläggningstillgångar		-19,4	-14,5
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,2	-
Förvärv av dotterföretag/rörelse, netto likviditetspåverkan	4	5,2	-43,2
Försäljning av finansiella tillgångar		-	0,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-37,3	-106,8
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		14,7	19,9
Förändring av räntebärande skulder		-1,4	-0,5
Amortering av lån		-138,1	-15,0
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-58,4	-46,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-183,2	-42,3
Årets kassaflöde		19,2	-68,4
Likvida medel vid årets början		261,4	325,0
Omräkningsdifferenser		7,2	4,8
Likvida medel vid årets slut	28	287,8	261,4

1 Redovisningsprinciper

Nederman Holding AB (publ) 556576-4205, som är moderbolag för Nederman-koncernen, har sitt säte i Helsingborg, Sverige.

ÖVERENSSTÄMMESE MED LAG OCH NORMGIVNING

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB). Vidare har RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner, som utgivits av Rådet för finansiell rapportering, tillämpats.

Nederman Holding AB:s års- och koncernredovisning godkändes och undertecknades av styrelsen den 10 mars 2017. Resultat- och balansräkningarna samt rapport över totalresultat för moderbolaget samt koncernens resultaträkning, rapport över totalresultat jämte finansiell ställning för koncernen skall fastställas av årsstämman som hålls den 19 april 2017.

ÄNDRINGAR SOM TILLÄMPAS FRÅN OCH MED 1 JANUARI 2016

Standarder och ändringar av tolkningar av befintliga standarder som har trätt i kraft under 2016 har inte haft någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

ÄNDRINGAR SOM TRÄDER I KRAFT 2017 OCH FRAMÅT

Standarder och ändringar av tolkningar av befintliga standarder som träder ikraft kommande räkenskapsår har inte tillämpats vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter.

IFRS 15, med tillämpning för räkenskapsår som påbörjas tidigast den 1 januari 2018, kommer inte att få någon väsentlig inverkan på koncernens redovisning av intäkter, däremot kommer koncernen att påverkas av de utökade upplysningskraven. Standarden kommer att tillämpas med full retroaktivitet. Redovisningen av intäkter från Produkter och Service kommer att redovisas vid en given tidpunkt, vilket är enligt samma redovisningsprinciper som beskrivs på sidan 64. Redovisningen av intäkter från Lösningar kommer även fortsättningsvis att redovisas över tid eftersom separata prestationsåtgärdanden inte kan identifieras samt att Lösningar innehåller en väsentlig del kund Anpassning.

IFRS 9, med tillämpning för räkenskapsår som påbörjas tidigast den 1 januari 2018, kommer inte att få någon väsentlig inverkan på koncernens redovisning av finansiella instrument.

IFRS 16 ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019. Standarden förväntas godkännas av EU under 2017. En utvärdering av effekterna av standarden har påbörjats.

VÄRDERINGSGRUNDER TILLÄMPADE VID UPPRÄTTANDET AV MODERBOLAGETS OCH KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultat. Denna kategori består huvudsakligen av derivatinstrument, som värderas till verkligt värde.

FUNKTIONELL VALUTA OCH PRESENTATIONSVALUTA

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste miljontal.

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Företagsledningen och styrelsen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden avseende framtiden som påverkar redovisade tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader samt övrig information som lämnats, bland annat eventalförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och antaganden som bedöms som rimliga under rådande omständigheter. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar och bedömningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period där ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Uppskattningar som kan ge en betydande inverkan på koncernens resultat och finansiella ställning beskrivs i not 29.

SEGMENTSRAPPORTERING

Koncernens verksamhet styrs och rapporteras per rörelsesegment, baserade på en geografisk indelning. Dessa utgör underlag för den högste verkställande beslutfattarens tilldelning av koncernens resurser. Segmenten värderas och konsolideras enligt samma principer som koncernen i dess helhet. Koncernintern försäljning inom segmenten sker på marknadsmissiga villkor. Rörelsesegmentens resultat inkluderar resultatet till och med justerat rörelseresultat. Tillgångar och skulder omfattar direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på ett rimligt sätt.

Koncernens rörelsesegment utgörs av:

- EMEA (Europa, Mellersta Östern och Afrika)
- APAC (Asien och Stillahavsområdet)
- Americas (Nord- och Sydamerika)

Beskrivning av de olika rörelsesegmenten finns på sid 22-33.

KLASSIFICERING M M

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen samt belopp där koncernen inte har en ovillkorad rättighet att senarelägga skuldens reglering i minst tolv månader efter rapportperioden.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterbolag

Dotterbolag är de bolag där Nederman Holding AB har bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande föreligger om Nederman Holding AB har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger beaktas potentiella röstberättigande aktier. Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för förvärv av verksamhet eller rörelse utgörs av vid förvärvstidpunkten fastställt verkligt värde för förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder och eventalförpliktelser samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Skillnaden mellan överförd ersättning och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser redovisas som goodwill om denna skillnad är positiv. Om skillnaden är negativ redovisas detta belopp direkt i resultaträkningen. Transaktionsutgifter, såsom t ex arvoden för juridisk rådgivning, juridisk hjälp, due diligence etc redovisas som kostnad i de perioder de uppkommer. Finansiella rapporter från de förvärvade verksamheterna tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten. Avyttrade verksamheter inkluderas i koncernredovisningen till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. Redovisningsprinciperna har konsekvent tillämpats av koncernens företag.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader samt orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter (av vilka ingen har höginflationsvaluta), inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens presentationsvaluta till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet räknas om till svenska kronor till en genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkningen av utländska dotterbolag redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent av eget kapital benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring realiserar de här till hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, som tidigare redovisats i koncernens totalresultat, i koncernens resultaträkning under samma period som vinsten eller förlusten på avyttringen.

TRANSAKTIONER OCH BALANSPOSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Vinster och förluster avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas som övrig rörelseintäkt respektive övrig rörelsekostnad i rörelseresultatet, medan vinster och förluster avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

INTÄKTER

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Intäkter för försäljning av Produkter redovisas i resultaträkningen när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen, vilket normalt sker i samband med leverans. Intäkter från Service sker i takt med att tjänsterna utförs.

Intäkter och kostnader från Lösningar i form av entreprenadkontrakt redovisas i takt med att projekten genomförs. Denna princip benämns successiv vinstavräkning. Intäkter och kostnader redovisas i resultatet i förhållande till projektets uppberedningsgrad på balansdagen. Uppberedningsgraden bestäms på basis av nedlagda projektkostnader i förhållande till den mot projektintäkter svarande projektkostnaden för hela projektet. En förutsättning för successiv vinstavräkning är att utfallet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Befarade förluster kostnadsförs direkt.

I balansräkningen redovisas projektarbete antingen som kortfristig fordran avseende uppberedat, ej fakturerad intäkt av projekt, eller som kortfristig skuld avseende fakturerad, ej uppberedat intäkt avseende projekt.

OMSTRUKTURERINGSRESERV/OMSTRUKTURERINGSKOSTNADER

Reserv för beslutade omstruktureringsåtgärder redovisas när en detaljerad plan för åtgärdernas genomförande föreligger samt när denna plan kommunicerats till dem som berörs. Omstruktureringskostnader redovisas som en separat post i resultaträkningen när dessa är hänförliga till en väsentlig förändring av koncernens struktur. I andra fall redovisas omstruktureringskostnader som en del av övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter på bankmedel och räntebärande finansiella tillgångar, räntekostnader på lån, utdelningsintäkter, valutakursdifferenser på räntebärande finansiella tillgångar och skulder samt resultat på terminkontrakt som används inom den finansiella verksamheten.

Ränteintäkter på räntebärande finansiella fordringar och räntekostnader på finansiella räntebärande skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden

Det innebär att ränteintäkter respektive räntekostnader inkluderar periodiserade belopp av transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungligen redovisade värdet av fordran respektive skuld och de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under avtalstiden. Räntekomponenten hänförlig till minimileaseavgifter i finansiella leasingavtal redovisas i resultaträkningen genom tillämpning av effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, lånefordringar, finansiell placering och derivattillgångar. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder, pensionsskulder samt derivatsskulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över den. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Ett finansiellt instrument klassificeras utifrån syftet med förvärvet.

En finansiell tillgångs klassificering avgör hur den värderas efter första redovisningstillfället. Klassificeringen är därefter avgörande för hur det finansiella instrumentet skall värderas.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Kundfordringar och leverantörsskulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Derivat som är fristående klassificeras som innehav för handel utom då de används för säkringsredovisning. Derivatandel bedrivs för att säkra koncernens valuta- och ränterisker. Derivat med positiva värden (realiserade vinster) redovisas som övriga långfristiga eller övriga kortfristiga fordringar. Förändringar i verkligt värde redovisas i Övriga rörelseintäkter/Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar.

Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i Övriga rörelsekostnader. Nedskrivningsprovning sker individuellt.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av derivat med negativt verkligt värde som inte används för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde redovisas i Övriga rörelseintäkter/Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Finansiella skulder som ingår i denna kategori, t ex leverantörsskulder och lån, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Lån och övriga finansiella skulder redovisas initialt till erhållet lånebelopp efter avdrag för transaktionskostnader. Efter anskaffningstidpunkten värderas lånen till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Säkringsredovisning

Om kriterierna för säkringsredovisning är uppfyllda redovisas den effektiva delen av förändringen i verkligt värde av derivatet i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven i eget kapital. De ackumulerade vinsterna eller förlusterna som redovisats i säkringsreserven återförs till resultatet i samma period som det säkrade kassaflödet påverkar resultatet. Eventuell ineffektiv del i värdeförändringen redovisas direkt i resultatet.

Om säkringsrelationen avbryts och kassaflödet ändå förväntas inträffa redovisas ackumulerad värdeförändring i säkringsreserven tills kassaflödet hänförligt till den säkrade posten påverkar resultatet. I de fall det prognostiserade kassaflödet som ligger till grund för säkringstransaktionen inte längre förväntas inträffa överförs den ackumulerade värdeförändringen som redovisats i säkringsreserven direkt till resultatet.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR**Goodwill**

Goodwill representerar skillnaden mellan överförd ersättning för rörelsen och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser.

Goodwill fördelas till de kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet och testas

årligen, och vid indikation på värdeminskning, för nedskrivningsbehov. Eventuella nedskrivningar återförs inte.

Forskning och utveckling

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material och andra direkta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. I balansräkningen är utvecklingsutgifter upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

Varumärken med obestämbar livslängd

Varumärken som förvärvats genom rörelseförvärv redovisas till verkligt värde på förvärvsdagen. Varumärken med obestämbar livslängd fördelas till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av varumärket kassagenererande enheter och testas årligen, och vid indikation på värdeminskning, för nedskrivningsbehov.

Kundrelationer och varumärken med bestämbar livslängd

Kundrelationer som förvärvats genom rörelseförvärv redovisas till verkligt värde på förvärvsdagen. Varumärken med bestämbar livslängd värderas till anskaffningsvärde minus avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Balanserade utvecklingsutgifter	5 år
- Dataprogram	3-5 år
- Kundrelationer	10 år

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, om tillämpligt andra tillverkningskostnader som anses vara direkt hänförliga till anläggningstillgången.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de up-

pkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillförts tillgången läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet.

Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Avskrivningar

Avskrivningar sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning, vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Beräknade nyttjandeperioder:

- byggnader, rörelsefastigheter	15-30 år
- maskiner och andra tekniska anläggningar	3-8 år
- inventarier, verktyg och installationer	3-10 år
- mark	skrivs inte av

Avskrivning på komponenter sker baserat på respektive komponents beräknade nyttjandeperiod.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

LEASING

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda på leaseta garen. Leasingavtal som inte klassificerats som finansiella leasingavtal utgör operationella leasingavtal.

Finansiella leasingavtal

Leasing av anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt har övertagit samma ekonomiska risker och förmåner som vid direkt ägande av tillgången klassificeras som finansiell leasing. Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i koncernens balansräkning på samma sätt som ägda tillgångar. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. Leasingbetalningarna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Operationella leasingavtal

Leasing av anläggningstillgångar där ekonomiska risker och fördelar avseende ägandet kvarstår hos leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas som en del av den totala leasingkostnaden i resultaträkningen linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

NEDSKRIVNINGAR OCH ÅTERFÖRING AV NEDSKRIVNINGAR

Nedskrivningar belastar resultaträkningen. Nedskrivningar avseende finansiella, materiella och immateriella tillgångar påverkar rörelseresultatet.

Tidigare redovisad nedskrivning återförs om skälen för den tidigare nedskrivningen inte längre föreligger. Återföring sker dock inte med ett belopp som är större än att det bokförda värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats tidigare år.

Nedskrivning av goodwill återförs inte.

Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag

Prövning av nedskrivningsbehov föreligger om någon händelse inträffar eller omständighet förändras, som indikerar att det redovisade värdet kan ha minskat. Prövning görs på den kassagenererande enhet som tillgången tillhör. De kassagenererande enheterna utgörs av koncernens rörelsesegment. För goodwill, andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

En nedskrivning återförs, med undantag för nedskrivning av goodwill, om det har skett en positiv förändring av återvinningsvärdet.

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Det föreligger ett nedskrivningsbehov för en finansiell tillgång om objektiva omständigheter indikerar att en eller flera händelser haft negativ inverkan på tillgångens uppskattade framtida kassaflöden.

En nedskrivning av en finansiell tillgång som värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan dess redovisade värde och nuvärdet för de uppskattade framtida kassaflödena diskonterade med ursprunglig effektivränta. Återföring av tidigare nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar sker när indikationer påvisar att tidigare nedskrivning inte längre är motiverad.

VARULAGER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För Färdiga varor och Varor under tillverkning inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet. Lånekostnader ingår inte. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av ett uppskattat försäljningspris med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader.

UTDELNINGAR

Utdelningar redovisas som skuld efter det att Årsstämman godkänt utdelningen.

RESULTAT PER AKTIE

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning redovisas för förväntade bonusutbetalningar när koncernen har en förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att motsvarande tjänster erhållits eller andra avtalsmässiga villkor uppfyllts.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda pensionsplaner avser de planer där företaget förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. Storleken på den anställdes pension beror på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Koncernens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas. Den del av den svenska ITP-planen som är finansierad genom Alecta är en förmånsbestämd pensionsplan. För närvarande har Alecta inte möjlighet att tillhandahålla erforderlig information, varför ovan nämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan, innebärande att de premier som inbetalas till Alecta redovisas i den period de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer. Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både inrevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation, inklusive bostadsobligation, med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en fungerande marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användning av den så kallade Projected Unit Credit Method. Koncernens nettoförpliktelse ut-

görs av nuvärdet av förpliktelsen, minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna justerat för eventuella tillgångsbegränsningar.

Räntekostnaden/intäkten netto på den förmånsbestämda förpliktelsen/tillgången redovisas i resultaträkningen under finansnettot. Räntenettet är baserat på den ränta som uppkommer vid diskontering av nettoförpliktelsen, dvs ränta på förpliktelsen, förvaltningstillgångar och ränta på effekt av eventuella tillgångsbegränsningar. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Omvärderingseffekter utgörs av aktuariella vinster och förluster, skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångar och den summa som inkluderas i räntenettet och eventuella ändringar av effekter tillgångsbegränsningar (exkl ränta som inkluderas i räntenettet). Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat.

Ändringar eller reduceringar av en förmånsbestämd plan redovisas vid den tidigaste av följande tidpunkter; a, när ändringen i planen eller reduceringen inträffar eller b, när företaget redovisar relaterade omstruktureringskostnader och ersättning vid uppsägning. Ändringarna/reduceringarna redovisas direkt i årets resultat.

Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena och redovisas därför som en del av nettoförpliktelsen/-tillgången. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingskäl som upplupen kostnad istället för som del av nettoförpliktelsen/-tillgången.

Avkastningsskatt redovisas löpande i resultatet för den period skatten avser och ingår därmed inte i skuldberäkningen. Vid fonderade planer belastar skatten avkastningen på förvaltningstillgångar och redovisas i övrigt totalresultat. Vid ofonderade eller delvis ofonderade planer, belastar skatten årets resultat.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

Aktiesparprogram

Aktiesparprogram 2013 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas initialt utifrån bedömd målpuppfyllelse av uppställda resultatmål under mätperioden. Värdet fördelas över intjänandeperioden. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställt sker sedan ej under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Sociala avgifter

Sociala avgifter som utgår på grund av aktierelaterade ersättningar redovisas i enlighet med Rådets för finansiell rapportering uttalande UFR 7. Kostnaden för sociala avgifter fördelas på de perioder under vilka tjänsterna utförs. Den avsättning som uppkommer omvärderas vid varje rapporttillfälle för att motsvara beräknade avgifter som skall erläggas vid intjänandeperiodens slut.

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle. Avsättningar fördelas på långfristiga respektive kortfristiga avsättningar.

Avsättningar för garantier

En avsättning för produktgarantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Avsättning för omstrukturering och ersättning vid uppsägningar

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Avsättningar för omstruktureringar inkluderar ofta ersättningar vid uppsägningar, vilka kan vara antingen frivilliga eller ofrivilliga. Ersättningar vid uppsägningar redovisas enligt samma principer som avsättningar för omstrukturering, utom i de fall det finns krav om tjänstgöring under uppsägningstiden. Kostnaderna för denna tjänstgöring fördelas över den period tjänsterna utförs. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

SKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital, varvid tillhörande skatteeffekt redovisas på motsvarande sätt. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. En aktuell skatteskuld eller skattefordran redovisas för den beräknade skatten som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt eller tidigare år.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan de skattemässiga värdena på tillgångarna och skulderna och de i koncernen redovisade värdena.

Temporära skillnader som uppkommer första gången en tillgång eller skuld redovisas, och som inte hänför sig till ett företagsförvärv eller övriga förvärv och inte heller påverkar redovisat eller skattemässigt resultat, ger inte upphov till någon uppskjuten skattefordran eller skatteskuld.

Uppskjuten skatt beräknas till nominella belopp med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas inte i andelar i dotterföretag då koncernen kan styra tidpunkten för återföring av dessa och det är sannolikt att dessa inte återförs inom en överskådlig framtid. Temporära skillnader beaktas inte heller i goodwill. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och -skulder och när de uppskjutna skatterna avser samma skattemyndighet.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser, som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och RFR 2, Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Detta innebär att moderbolaget i sina finansiella rapporter tillämpar samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föräns av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av årsredovisningslagen och tryggandelagen samt i vissa fall av skattelagar.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Alla utgifter i samband med rörelseförvärv, dvs inklusive förvärvsrelaterade utgifter, aktiveras i moderbolagets räkenskaper såsom en del av anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktier. Intäkter från utdelningar redovisas när rätt att erhålla utdelning har fastslagits. Erhållna utdelningar redovisas som intäkt oavsett om utdelningen avser vinster som intjänats före förvärvstidpunkten. Aktier i dotterbolag och fordringar på dotterbolag testas årligen, och vid indikation på värdeminskning, för nedskrivningsbehov. Eventuella nedskrivningar återförs inte.

Omsättning

Moderbolagets intäkter utgörs av koncerninterna management fees. I resultaträkningen redovisas dessa intäkter som nettoomsättning.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernredovisningen där obeskattade reserver delas upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. I moderbolaget görs därför på motsvarande sätt inte någon fördelning av bokslutsdispositioner till uppskjuten skatteskuld.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Aktieägartillskott läggs till värdet av aktier och andelar i balansräkningen, varefter nedskrivningsprövning sker.

Koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Finansiella garantier

Moderbolagets finansiella garantiavtal består främst av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster, som denna ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

2 Intäkternas fördelning

Nettoomsättning, Mkr	2016	2015
Produkter	1 183,8	1 240,0
Lösningar	1 358,2	1 395,7
Service	565,3	562,3
	3 107,3	3 198,0

3 Rörelsesegment

Segmentsredovisningen presenteras utifrån rapporteringen som tillhandahålls högsta verkställande beslutsfattare som underlag för bedömning av dess resultat och beslut om fördelning av resurser till segmentet. Rörelsesegmenten utgörs av delar av företaget som bedriver affärsverksamhet och påverkas av intäkter och kostnader. Segmenten värderas och konsolideras enligt samma principer som koncernen i dess helhet. Koncernen är världsledande tillverkare av produkter och system inom området miljöteknik. Koncernens produkter och system bidrar till att skapa en ren och säker arbetsmiljö med fokus på ren luft, återvinning samt miljövänlig transporthantering.

RÖRELSESEGMENT

Koncernen är uppdelad i tre rörelsesegment:

- EMEA (Europa, Mellersta Östern och Afrika)
- APAC (Asien och Stillahavsområdet)
- Americas (Nord- och Sydamerika)

De olika rörelsesegmentens verksamheter och omfattning presenteras i årsredovisningen på sid 22-33. Koncernens interna rapporteringssystem är uppbyggt så att man kan följa rörelsesegmentens försäljning, bruttoresultat och särkostnader. Operativa samkostnader allokeras till respektive rörelsesegment på en lämplig fördelningsgrund. Det operativa kapitalet särredovisas där det är avskiljbart medan övrigt operativt kapital allokeras med en lämplig fördelning. I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Posten som ligger som ofördelad avser huvudsakligen kostnader relaterat till moderbolaget Nederman Holding AB, vilket innehåller de centrala huvudkontorsfunktionerna, såsom Group Finance, Group Management, Group IT, Group HR och Corporate Development. Posten ofördelad avser även finansiella intäkter och kostnader samt skattekostnader. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på segmenten är skattefordringar och skatteskulder (aktuella och uppskjutna), finansiella placeringar och finansiella skulder, inkl pensionsskulder. Operativa tillgångar definieras som totala tillgångar med avdrag för likvida medel, skattefordringar (aktuella och uppskjutna) och finansiella placeringar. Operativa skulder definieras som totala skulder med avdrag för finansiella placeringar, skatteskulder (aktuella och uppskjutna) och finansiella skulder inkl pensionsskulder. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier, inventarier av mindre värde samt goodwill. Ingen enskild kund utgör tio procent eller mer av koncernens intäkter.

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Koncernen är indelad i följande fem geografiska områden: Sverige, Norden, Tyskland, Övriga Europa, Nordamerika och Övriga Världen. Informationen som presenteras avseende geografiska områdens intäkter är grupperade efter var kunderna är lokaliserade. Informationen avseende operativa tillgångar, anläggningstillgångar exklusive goodwill och periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar, med undantag för goodwill, är baserade på geografiska områden grupperade efter var tillgångarna är lokaliserade. Anläggningstillgångar definieras som totala anläggningstillgångar med avdrag för goodwill, långfristiga fordringar och uppskjutna skattefordringar.

3 Rörelsesegment, forts.

RÖRELSESEGMENT

2016, Mkr	EMEA	APAC	Americas	Övrigt- ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	1 420,6	379,6	1 307,1	-	3 107,3
Justerat rörelseresultat per rörelsesegment	168,1	-9,3	140,4	-48,9	250,3
Förvärvskostnader	-	-	-	-	-
Omstruktureringskostnader	-	-	-	-	-
Rörelseresultat	168,1	-9,3	140,4	-48,9	250,3
Finansiella intäkter	-	-	-	2,8	2,8
Finansiella kostnader	-	-	-	-21,4	-21,4
Årets skattekostnad	-	-	-	-59,6	-59,6
Årets resultat					172,1
Operativa tillgångar	1 396,2	290,2	1 192,9	-649,0	2 230,3
Övriga tillgångar	-	-	-	423,1	423,1
Summa tillgångar	1 396,2	290,2	1 192,9	-225,9	2 653,4
Operativa skulder	394,8	215,9	452,6	-280,1	783,2
Övriga skulder	-	-	-	888,0	888,0
Summa skulder	394,8	215,9	452,6	607,9	1 671,2
Investeringar	9,1	1,1	9,1	26,6	45,9
Avskrivningar	-22,2	-4,7	-15,7	-5,1	-47,7

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

2016, Mkr	Sverige	Norden	Tyskland	Övriga Europa	Nord- amerika	Övriga världen	Ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	134,5	214,4	290,6	695,6	1 140,1	632,1	-	3 107,3
Operativa tillgångar	696,5	26,6	335,7	337,5	1 170,3	312,7	-649,0	2 230,3
Investeringar	3,0	0,4	1,4	4,3	8,7	1,5	26,6	45,9
Anläggningstillgångar	27,8	1,7	45,6	45,1	185,0	26,5	51,1	382,8

RÖRELSESEGMENT

2015, Mkr	EMEA	APAC	Americas	Övrigt- ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	1 455,8	362,6	1 379,6	-	3 198,0
Justerat rörelseresultat per rörelsesegment	168,6	-5,7	163,8	-63,6	263,1
Förvärvskostnader	-	-	-	-1,1	-1,1
Omstruktureringskostnader	-	-	-	-20,0	-20,0
Rörelseresultat	168,6	-5,7	163,8	-84,7	242,0
Finansiella intäkter	-	-	-	2,9	2,9
Finansiella kostnader	-	-	-	-30,0	-30,0
Årets skattekostnad	-	-	-	-62,1	-62,1
Årets resultat					152,8
Operativa tillgångar	1 252,0	236,5	1 102,9	-414,8	2 176,6
Övriga tillgångar	-	-	-	389,2	389,2
Summa tillgångar	1 252,0	236,5	1 102,9	-25,6	2 565,8
Operativa skulder	367,6	186,2	479,4	-272,6	760,6
Övriga skulder	-	-	-	968,1	968,1
Summa skulder	367,6	186,2	479,4	695,5	1 728,7
Investeringar	14,0	1,0	30,1	21,9	67,0
Avskrivningar	-21,6	-5,3	-12,8	-8,2	-47,9

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

2015, Mkr	Sverige	Norden	Tyskland	Övriga Europa	Nord- amerika	Övriga världen	Ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	143,1	194,8	255,4	776,3	1 177,9	650,5	-	3 198,0
Operativa tillgångar	640,1	24,7	275,0	312,2	1 088,8	250,6	-414,8	2 176,6
Investeringar	7,0	0,5	1,4	5,1	29,4	1,7	21,9	67,0
Anläggningstillgångar	33,8	1,9	46,0	46,5	175,7	28,6	32,7	365,2

4 Förvärv av rörelse

FÖRVARV 2015

Filtac AB

Den 1 september förvärvade koncernen 100% av aktierna i Filtac AB för 22,9 Mkr. Filtac omsätter ca 50 Mkr och har sitt säte i Kinna i Västergötland. Bolaget sysselsätter 18 personer. Förvärvet av Filtac ger Nederman tillgång till världsledande teknologi och djup kunskap inom t.ex. infångning och filtrering av oljedimma som uppstår i samband med bearbetning av metall. Kombinerat med Nedermans globala försäljningsnätverk får vi en stark position på denna intressanta marknad.

Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 0,2 Mkr och avser arvoden till konsulter i samband med due diligence. Dessa utgifter har belastat rörelseresultatet. Verkligt värde på kundfordringar och övriga fordringar är 6,6 Mkr och inkluderar kundfordringar med ett verkligt värde på 6,5 Mkr. Ingen justering har skett av förvärvsanalysen jämfört med tidigare presenterad preliminär förvärvsanalys. Förvärvsanalysen är slutlig.

National Conveyors Company Inc.

Den 5 november förvärvade koncernen 100% av aktierna i National Conveyors Company Inc. för 21,8 Mkr. National Conveyors Company Inc. (NCC), är verksam

inom produkter och system för separering, transport och hantering av metallspån och system för hantering av aska och kalk. NCC passar väl in i Nedermans existerande verksamhet inom metallbearbetning och ger Nederman tillgång till den nordamerikanska marknaden för metallbearbetning. Ytterligare synergier mellan NCC och Nederman har också identifierats inom utrustningar för hantering av aska och kalk, som ofta ingår i Nedermans filterlösningar riktade mot kunder inom gjuteri- och stålindustri. NCC omsätter ca 50 Mkr och sysselsätter 17 personer. NCC kommer också att fungera som en kanal för lansering av lösningar för filtrering av oljedimma, ett område där Nederman stärkt sin position genom förvärvet av Filtac AB i september 2015.

Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 0,9 Mkr och avser arvoden till konsulter i samband med due diligence. Dessa utgifter har belastat rörelseresultatet. Verkligt värde på kundfordringar och övriga fordringar är 4,4 Mkr och inkluderar kundfordringar med ett verkligt värde på 3,7 Mkr.

Förvärvsanalysen har justerats med 5,2 Mkr huvudsakligen på grund av justering av köpeskilling efter slutlig beräkning av net working capital. Justeringarna har minskat goodwill med motsvarande belopp. Förvärvsanalysen är slutlig.

Överförd ersättning, Mkr	National Conveyors		Totalt
	Filtac AB	Company Inc.	
Likvida medel	22,9	21,8	44,7
Totalt överförd ersättning	22,9	21,8	44,7
Redovisade belopp på identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder vid förvärvstidpunkten, Mkr	National Conveyors		Totalt
	Filtac AB	Company Inc.	
Immateriella anläggningstillgångar	5,0	4,9	9,9
Materiella anläggningstillgångar	0,9	3,2	4,1
Varulager	4,2	2,4	6,6
Kundfordringar och övriga fordringar	6,6	4,4	11,0
Skattefordran	0,2	-	0,2
Likvida medel	0,5	1,0	1,5
Räntebärande skulder	-1,2	-	-1,2
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-8,2	-8,8	-17,0
Uppskjuten skatteskuld	-	-2,0	-2,0
Summa identifierbara nettotillgångar	8,0	5,1	13,1
Goodwill	14,9	16,7	31,6
Summa	22,9	21,8	44,7
Överförd ersättning	-22,9	-21,8	-44,7
Förvärvade likvida medel	0,5	1,0	1,5
Påverkan på koncernens likvida medel	-22,4	-20,8	-43,2
Nettoomsättning under innehavstid i de förvärvade enheterna	18,3	21,1	39,4
Nettoomsättning 2015 före förvärvet	31,4	31,1	62,5
Nettoresultat under innehavstid i de förvärvade enheterna	0,2	3,8	4,0
Nettoresultat 2015 före förvärvet	1,5	-1,3	0,2

5 Övriga rörelseintäkter

Mkr	2016	2015
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0,5	0,4
Återvunna kundförluster	0,9	3,8
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	13,9	-
Övrigt	6,2	5,8
	21,5	10,0

6 Övriga rörelsekostnader

Mkr	2016	2015
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,1	-0,1
Kundförluster	-3,6	-6,9
Kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	-4,5	-4,1
Övrigt	-9,1	-4,3
	-17,3	-15,4

7 Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2016			2015		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Australien	2	18	20	3	17	20
Belgien	3	12	15	3	12	15
Brasilien	6	18	24	4	19	23
Danmark	10	63	73	10	64	74
England	12	79	91	13	88	101
Frankrike	20	26	46	21	24	45
Indien	1	17	18	1	16	17
Indonesien	1	8	9	1	8	9
Kanada	7	23	30	8	23	31
Kina	35	113	148	37	128	165
Malaysia	1	5	6	1	6	7
Mexiko	2	4	6	2	2	4
Nederländerna	3	31	34	5	34	39
Norge	2	19	21	2	19	21
Polen	29	181	210	26	177	203
Ryssland	3	3	6	3	5	8
Spanien	2	13	15	2	12	14
Sverige	66	174	240	59	173	232
Thailand	28	75	103	20	78	98
Tjeckien	2	15	17	2	15	17
Turkiet	3	8	11	3	8	11
Tyskland	39	146	185	43	148	191
Ungern	-	2	2	-	2	2
USA	110	316	426	102	380	482
Österrike	1	3	4	1	3	4
Totalt i koncernen	388	1 372	1 760	372	1 461	1 833
Varav ledande befattningshavare	20	72	92	14	74	88

Könsfördelning i företagsledningen, andel kvinnor, %	2016	2015
Styrelser	4%	4%
Övriga ledande befattningshavare	22%	16%

Kostnader för ersättningar till anställda, Mkr	2016	2015
Löner och ersättningar	739,1	748,0
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer (se vidare not 20) *	39,3	33,0
Sociala avgifter	123,9	112,2
	902,3	893,2

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda, Mkr	2016	2015
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare	56,0	52,6
(varav rörlig ersättning)	(3,7)	(6,0)
Övriga anställda	683,1	695,4
	739,1	748,0

* Av pensionskostnader avser 1,3 (1,3) gruppen styrelse och VD i moderbolaget. Några utestående pensionsförpliktelser till gruppens styrelse, VD och ledande befattningshavare föreligger ej.

8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Mkr	2016	2015
EY		
Revisionsuppdrag	5,3	4,6
Skatterådgivning	0,3	0,7
Andra uppdrag	0,5	0,2
Övriga revisorer		
Revisionsuppdrag	0,6	0,7
Skatterådgivning	0,4	0,4
Andra uppdrag	0,2	0,1

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föränleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

9 Rörelsens kostnader

Mkr	2016	2015
Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag		
Materialkostnader	-1 477,0	-1 525,6
Kostnader för ersättning till anställda	-902,3	-893,2
Övriga externa kostnader och övriga personalkostnader	-434,2	-467,6
Förvärvskostnader	-	-1,1
Omstruktureringskostnader*	-	-15,2
Avskrivningar	-47,7	-47,9
Övriga rörelsekostnader	-17,3	-15,4
	-2 878,5	-2 966,0
* Exkl personalkostnader om	-	-4,8

10 Finansnetto

Mkr	2016	2015
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	2,2	2,4
Övriga ränteintäkter	0,6	0,5
	2,8	2,9
Finansiella kostnader		
Räntekostnader, kreditinstitut	-15,1	-17,4
Räntekostnader, övriga	-4,3	-4,6
Netto valutakursförändringar	-2,0	-8,0
	-21,4	-30,0
Finansnetto	-18,6	-27,1

Samtliga ränteintäkter och räntekostnader härrör från finansiella tillgångar och skulder som värderats till upplupet anskaffningsvärde.

11 Skatter

REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN FÖR KONCERNEN, Mkr	2016	2015
Aktuell skattekostnad (-)		
Periodens skattekostnad	-51,0	-47,5
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-1,3	0,7
	-52,3	-46,8
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	10,7	-7,7
Utnyttjande av tidigare aktiverat underskottsavdrag	-15,5	-
Omvärdering av underskottsavdrag	-5,4	-7,6
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	2,9	-
	-7,3	-15,3
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-59,6	-62,1

Avstämning av effektiv skatt

Svensk inkomstskatt uppgår till 22 procent. De främsta orsakerna till skillnaden i skattesats mellan svensk inkomstskattesats och koncernens skattesats med utgångspunkt från resultat efter finansiella poster framgår av nedanstående tabell.

	2016, %	2016, Mkr	2015, %	2015, Mkr
Resultat före skatt		231,7		214,9
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0	-51,1	22,0	-47,3
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	5,7	-13,2	9,7	-20,9
Ej avdragsgilla kostnader	3,3	-7,6	3,9	-8,5
Ej skattepliktiga intäkter	-3,5	8,0	-2,7	5,9
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt/temporära skillnader	0,9	-2,0	1,5	-3,2
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-4,2	9,8	-6,3	13,6
Skatt hänförlig till tidigare år	0,6	-1,4	0,8	-1,7
Effekt av ändrade skattesatser/och skatteregler	0,9	-2,1	-	-
Redovisad effektiv skatt	25,7	-59,6	28,9	-62,1

Aktuella skattefordringar uppgick till 71,5 Mkr (48,5) och representerar det återvinningsbara beloppet av aktuell skatt på årets resultat.

REDOVISAT I FINANSIELL STÄLLNING

Uppskjutna skattefordringar och -skulder, Mkr	2016			2015		
	Fordran	Skuld	Netto	Fordran	Skuld	Netto
Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:						
Materiella anläggningstillgångar	27,0	36,8	-9,8	26,4	36,5	-10,1
Immateriella tillgångar	6,3	23,1	-16,8	6,7	22,0	-15,3
Finansiella tillgångar	0,6	-	0,6	0,6	-	0,6
Lager	10,4	1,1	9,3	8,4	1,1	7,3
Kundfordringar	2,2	1,1	1,1	1,8	4,0	-2,2
Pensionsavsättningar	14,6	-	14,6	7,9	0,7	7,2
Avsättningar	14,0	-	14,0	16,7	0,3	16,4
Underskottsavdrag	24,3	-	24,3	40,5	-	40,5
Övrigt	2,5	-	2,5	2,1	-	2,1
Skattefordringar/-skulder	101,9	62,1	39,8	111,1	64,6	46,5
Kvittning	-41,2	-41,2	-	-34,8	-34,8	-
Skattefordringar/-skulder enligt rapport över finansiell ställning	60,7	20,9	39,8	76,3	29,8	46,5

Uppskjutna skattefordringar har redovisats till den del det anses vara sannolikt att underskotten kan utnyttjas mot framtida vinster. Redovisade skattemässiga underskott saknar tidsbegränsning.

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och -skulder och när de uppskjutna skatterna avser samma skattemyndighet.

11 Skatter, forts

EJ REDOVISADE UNDERSKOTTSAVDRAG

Avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i rapport över finansiell ställning:

Mkr	2016	2015
Skattemässiga underskott	168,9	103,0

Uppskjutna skattefordringar som inte redovisats avser i huvudsak del av underskottsavdrag i Australien, Indien, Kina, Nederländerna, Thailand, Tyskland och USA där nuvarande bedömning är att det inte är sannolikt att koncernen kommer att kunna utnyttja för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Majoriteten av underskottsavdragen har en tidsbegränsning till 2020/2021 och resterande del är huvudsakligen ej tidsbegränsade.

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER OCH UNDERSKOTTSAVDRAG

	Balans per 1 jan 2015	Redovisat över resultat- räkningen	Omräk- nings- differens	Förvärv av rörelse	Balans per 31 dec 2015
Mkr					
Materiella anläggningstillgångar	-4,6	-5,2	-0,3	-	-10,1
Immateriella tillgångar	-10,9	-1,2	-0,2	-3,0	-15,3
Finansiella tillgångar	0,6	0,0	0,0	-	0,6
Lager	3,9	3,2	0,2	-	7,3
Kundfordringar	2,7	-4,7	-0,2	-	-2,2
Pensionsavsättningar	7,0	0,2	0,0	-	7,2
Avsättningar	14,0	2,4	0,0	-	16,4
Underskottsavdrag	47,6	-7,8	-0,3	1,0	40,5
Övrigt	4,4	-2,2	-0,1	-	2,1
	64,7	-15,3	-0,9	-2,0	46,5

	Balans per 1 jan 2016	Redovisat över resultat- räkningen	Omräk- nings- differens	Förvärv av rörelse	Balans per 31 dec 2016
Mkr					
Materiella anläggningstillgångar	-10,1	0,3	-0,0	-	-9,8
Immateriella tillgångar	-15,3	-1,7	0,2	-	-16,8
Finansiella tillgångar	0,6	0,0	-0,0	-	0,6
Lager	7,3	2,2	-0,2	-	9,3
Kundfordringar	-2,2	3,8	-0,5	-	1,1
Pensionsavsättningar	7,2	8,3	-0,9	-	14,6
Avsättningar	16,4	-2,7	0,3	-	14,0
Underskottsavdrag	40,5	-18,0	1,8	-	24,3
Övrigt	2,1	0,5	-0,1	-	2,5
	46,5	-7,3	0,6	-	39,8

12 Immateriella anläggningstillgångar

Mkr						2016
	Kund- relationer	Varu- märken	Utvecklings- arbeten	Goodwill	Data- program	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	18,9	43,8	115,1	688,6	76,2	942,6
Rörelseförvärv	2,0	-	-	-7,5	-	-5,5
Internt utvecklade tillgångar	-	-	6,7	-	-	6,7
Övriga investeringar	-	-	-	-	19,4	19,4
Omklassificeringar	-	-	-	-	-0,0	-0,0
Årets valutakursdifferenser	1,7	3,6	1,7	27,7	0,9	35,6
Utgående balans	22,6	47,4	123,5	708,8	96,5	998,8
Ackumulerade av- och nedskrivningar						
Ingående balans	-4,6	-	-89,4	-	-57,6	-151,6
Årets avskrivningar	-2,1	-	-7,4	-	-7,0	-16,5
Årets valutakursdifferenser	-0,5	-	-1,5	-	-0,9	-2,9
Utgående balans	-7,2	-	-98,3	-	-65,5	-171,0
Redovisade värden						
Vid årets början	14,3	43,8	25,7	688,6	18,6	791,0
Vid årets slut	15,4	47,4	25,2	708,8	31,0	827,8
2015						
	Kund- relationer	Varu- märken	Utvecklings- arbeten	Goodwill	Data- program	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	14,8	42,3	99,3	655,1	64,2	875,7
Rörelseförvärv	3,6	-	8,8	31,6	-	44,0
Internt utvecklade tillgångar	-	-	7,9	-	-	7,9
Övriga investeringar	-	-	0,0	-	14,5	14,5
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-1,5	-1,5
Omklassificeringar	-	-	-	-	0,4	0,4
Årets valutakursdifferenser	0,5	1,5	-0,9	1,9	-1,4	1,6
Utgående balans	18,9	43,8	115,1	688,6	76,2	942,6
Ackumulerade av- och nedskrivningar						
Ingående balans	-3,0	-	-81,5	0,0	-53,7	-138,2
Rörelseförvärv	-	-	-2,5	-	-	-2,5
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	1,5	1,5
Årets avskrivningar	-1,5	-	-6,5	-	-6,5	-14,5
Årets valutakursdifferenser	-0,1	-	1,1	-	1,1	2,1
Utgående balans	-4,6	-	-89,4	0,0	-57,6	-151,6
Redovisade värden						
Vid årets början	11,8	42,3	17,8	655,1	10,5	737,5
Vid årets slut	14,3	43,8	25,7	688,6	18,6	791,0

Koncernens utgifter för att utveckla befintliga produktprogram samt för att ta fram nya produkter uppgick till 7,8 Mkr (6,4). I rapport över finansiell ställning för koncernen har 6,7 Mkr aktiverats.

12 Immateriella anläggningstillgångar, forts

Av- och nedskrivningar, Mkr	2016	2015
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:		
Kostnad sålda varor	-7,4	-5,3
Försäljningskostnader	-4,7	-2,6
Administrationskostnader	-4,4	-5,3
Forsknings- och utvecklingskostnader	-	-1,3
	-16,5	-14,5

Koncernens goodwillvärden representerar de framtida ekonomiska fördelar som uppkommit genom förvärv och som inte är enskilt identifierade och separat redovisade samt består av strategiska affärsvärden som uppkommit vid rörelseförvärv. Goodwillen är relaterad till rörelsesegmenten.

Goodwill, Mkr	2016	2015
EMEA	404,0	392,5
APAC	42,5	41,3
Americas	262,3	254,8
	708,8	688,6

Kassagenererande enhet	Årlig tillväxt under prognosperioden, %	Årlig tillväxt efter prognosperioden, %	Diskonteringsfaktor före skatt, %
EMEA	1,0 (1,0)	1,0 (1,0)	12,67 (13,35)
APAC	6,0 (7,0)	3,0 (3,0)	10,38 (10,24)
Americas	3,0 (3,0)	2,0 (2,0)	15,21 (15,90)
Varumärken	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)	12,75 (13,16)

NEDSKRIVNINGSPRÖVNINGAR FÖR KASSAGENERERANDE ENHETER INNEHÅLLANDE GOODWILL OCH VARUMÄRKEN MED OBESTÄMBAR LIVSLÄNGD

GOODWILL

Goodwill testas årligen för nedskrivning, eller oftare om det finns indikationer på värdenedgång. Testen baseras på definierade kassagenererande enheter, som sammanfaller med rörelsesegmenten, och värdena baseras på diskonterade kassaflöden. De uppskattningar som legat till grund för beräkning av nyttjandevärdena har baserats på företagsledningens gjorda kassaflödesprognoser för en tidsperiod om 5 år. Tillväxten för de kassagenererande enheterna bygger på den historiska tillväxten, den uppskattade marknadstillväxten och den förväntade prisutvecklingen. Prognoserna återspeglar tidigare erfarenheter samt externa informationskällor. Antagen tillväxt bygger på ett försiktigt antagande och överstiger inte den långsiktiga tillväxten för branschen som helhet.

Känslighetsanalys:

Känsligheten i alla beräkningar innebär att goodwillvärdet fortsatt försvaras även om diskonteringsräntan skulle höjas med en procentenhet eller om den långsiktiga tillväxten skulle sänkas med en procentenhet. Årets prövning av goodwillvärdet påvisar inget nedskrivningsbehov. Vid en känslighetsanalys så visar samtliga rörelsesegment att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till nedskrivningsbehov. Företagsledningen bedömer att inga rimliga förändringar i viktiga antagande vid nedskrivningsbedömningen av de kassagenererande enheterna skulle medföra att återvinningsvärdet understiger det bokförda värdet.

VARUMÄRKEN

Utöver goodwill finns även förvärvade varumärken som bedöms ha en bestämbar nyttjandeperiod. Nyttjandeperioden bedöms vara obestämbar då det är fråga om väl etablerade varumärken på sin marknad, som koncernen har för avsikt att behålla och vidareutveckla. De varumärken som har identifierats och värderats uppkom i samband med 2012 års förvärv av EFT. Anskaffningsvärdet på varumärken fastställdes vid förvärvstillfället enligt den så kallade Relief from royaltymetoden. Årligen genomförs prövning av nedskrivningsbehov. Vid prövningen görs bedömningen av den vid förvärvstillfället fastställda royaltysatsen samt bedömd framtida försäljningsutveckling under fem år. En uthållig tillväxt på 2 procent har använts i beräkningen. Kassaflöden för tiden bortom fem år har beräknats genom att en multipel applicerats på beräknat uthålligt kassaflöde. Vid nuvärdesberäkning av förväntade framtida kassaflöden används aktuell vid tillfället vägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) för marknaden. För 2016 uppgår diskonteringsräntan till 12,75 procent (13,16). Prövning av nedskrivningsbehov görs under fjärde kvartalet, eller när behov föreligger, och visade med gjorda antaganden att något nedskrivningsbehov av varumärke med obestämbar nyttjandeperiod inte förelåg. Det bokförda värdet på varumärken med obestämbar nyttjandeperiod uppgick till 47,5 Mkr (43,8).

13 Materiella anläggningstillgångar

2016

Mkr	Byggnader och mark	Mask, andra tekn anlägg	Invent, verktyg, install	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	358,2	201,2	304,7	864,1
Årets investeringar	6,5	5,7	7,6	19,8
Avyttringar och utrangeringar	-	-15,2	-12,5	-27,7
Omklassificeringar	-2,3	0,5	0,0	-1,8
Årets valutakursdifferenser	18,4	11,0	5,5	34,9
Utgående balans	380,8	203,2	305,3	889,3
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans	-185,3	-146,6	-269,4	-601,3
Årets avskrivningar	-9,2	-10,6	-11,4	-31,2
Avyttringar och utrangeringar	-	14,3	11,7	26,0
Omklassificeringar	-	0,0	0,0	0,0
Årets valutakursdifferenser	-8,1	-7,1	-3,8	-19,0
Utgående balans	-202,6	-150,0	-272,9	-625,5
Redovisade värden				
Vid årets början	172,9	54,6	35,3	262,8
Vid årets slut	178,2	53,2	32,4	263,8

2015

Mkr	Byggnader och mark	Mask, andra tekn anlägg	Invent, verktyg, install	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	346,2	183,1	295,7	825,0
Rörelseförvärv	0,5	7,0	3,3	10,8
Årets investeringar	14,6	12,7	17,3	44,6
Avyttringar och utrangeringar	-3,1	-4,5	-9,9	-17,5
Omklassificeringar	-	0,0	-	0,0
Årets valutakursdifferenser	0,0	2,9	-1,7	1,2
Utgående balans	358,2	201,2	304,7	864,1
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans	-179,5	-134,7	-264,6	-578,8
Rörelseförvärv	-0,5	-3,8	-2,4	-6,7
Årets avskrivningar	-10,4	-10,9	-12,1	-33,4
Avyttringar och utrangeringar	3,1	4,5	8,9	16,5
Omklassificeringar	-	-0,2	-	-0,2
Årets valutakursdifferenser	2,0	-1,5	0,8	1,3
Utgående balans	-185,3	-146,6	-269,4	-601,3
Redovisade värden				
Vid årets början	166,7	48,4	31,1	246,2
Vid årets slut	172,9	54,6	35,3	262,8

Finansiell leasing, Mkr

	2016	2015
Redovisat värde för tillgångar under finansiella leasingavtal		
Inventarier, verktyg och installationer	0,5	0,9

De leasade tillgångarna är säkerhet för leasingkulden. Se även not 19 och not 26.

Av- och nedskrivningar, Mkr	2016	2015
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:		
Kostnad sålda varor	-18,9	-18,2
Försäljningskostnader	-8,3	-9,5
Administrationskostnader	-4,0	-5,7
	-31,2	-33,4

14 Långfristiga fordringar och övriga fordringar

Mkr	2016	2015
Långfristiga fordringar som är anläggningstillgångar		
Övrigt	5,5	5,1
	5,5	5,1
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar		
Momsfordringar	12,3	12,3
Upparbetad ej fakturerad intäkt avseende projekt	163,4	163,0
Verkligt värde valutaderivat	0,7	2,0
Övriga fordringar	26,7	46,2
	203,1	223,5

15 Varulager

Mkr	2016	2015
Råvaror och förnödenheter	149,8	154,0
Varor under tillverkning	104,6	47,4
Färdiga varor och handelsvaror	126,2	129,3
	380,6	330,7
Nedskrivning av varulagervärde har bruttoredovisats med	88,1	85,1

16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	2016	2015
Hyra/leasing	5,5	5,3
Data/licenskostnader	3,8	3,5
Försäkringar	1,7	1,7
Bankkostnader	1,2	0,9
Övrigt	15,3	16,3
	27,5	27,7

17 Eget kapital

Aktiekapital och antal aktier	2016	2015
Emitterade antal aktier	11 715 340	11 715 340
Registrerat aktiekapital, Kr	1 171 534	1 171 534

Aktiernas kvotvärde uppgår till 0,10 kr

Antal aktier i eget förvar	2016	2015
Ingående antal aktier i eget förvar	34 000	34 000
Effekt av aktierelaterade ersättningar	-10 629	-
	23 371	34 000

Utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår en utdelning på 5,50 kr per aktie (5,00), totalt 64,3 Mkr* (58,4). Utdelningen kommer att fastställas på årsstämman den 19 april 2017.

* Baserat på antalet utestående aktier den 31 december 2016. Utdelningsbeloppet kan komma att ändras på grund av att aktier i eget förvar kan komma att omsättas fram till avstämningsdagen den 11 april 2017.

Säkringsreserv, Mkr	2016	2015
Kassaflödessäkringar		
Värde vid periodens ingång	1,1	-
Förändringar av verkligt värde på kassaflödessäkringar	-1,5	1,5
Överfört till resultaträkningen för perioden	-1,3	-0,1
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	0,6	-0,3
Värde vid periodens utgång	-1,1	1,1

Kapitalhantering

Koncernens kapital överensstämmer med summa eget kapital, 982,2 Mkr. Enligt styrelsens policy är koncernens finansiella målsättning att ha en god finansiell ställning, som bidrar till att bibehålla investerares, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgöra en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten, samtidigt som den långsiktiga avkastning som genereras till aktieägarna är tillfredsställande.

Kapital definieras som totalt eget kapital, Mkr	2016	2015
Totalt eget kapital	982,2	837,1
Nettoskuldsättningsgrad	2016	2015
Räntebärande skulder och avsättningar	812,1	897,0
Likvida medel	-287,8	-261,4
Nettoskuld	524,3	635,6
Nettoskuldsättningsgrad %	53,4	75,9

Minskning av nettoskuldsättningsgraden beror både på att eget kapital har ökat och att nettoskulden har minskat. Det egna kapitalet har stärkts av den förbättrade lönsamheten men har även påverkats positivt av valutaomräkningsreserven som huvudsakligen är relaterat till USD och EUR. Minskning av nettoskulden kommer sig huvudsakligen av att kassaflödet har stärkts under året. Det stärkta kassaflödet är framför allt hänförligt till minskat rörelsekapitalbehov, framför allt relaterat till pågående projekt, samt att investeringsnivån har varit lägre. Kassaflödet har även stärkts av att förvärvsanalysen relaterat till föregående års förvärv av National Conveyors Company Inc. har justerats med 5,2 Mkr huvudsakligen på grund av justering av köpeskilling efter slutlig beräkning av net working capital. Dessa effekter har lett till att nettoskuldsättningsgraden ligger på en lägre nivå jämfört med föregående år. En lägre nettoskuldsättningsgrad samt tillgången till likvida medel ger bra förutsättningar för att ta tillvara de tillväxtpotentialer som förutses under de närmast kommande åren, samtidigt som nivån på den ordinarie utdelningen bedöms kunna bibehållas. Nyemissioner torde av samma skäl heller inte komma att behövas under det närmaste året, förutom vid eventuella större företagsförvärv.

Koncernen har som mål att lämna en ordinarie utdelning som årligen uppgår till 30-50 procent av årets resultat. Styrelsen har föreslagit en utdelning om 5,50 kr per aktie till årsstämman 2017, vilket motsvarar 6,5 procent av eget kapital. Under de senaste fem åren har den ordinarie utdelningen i genomsnitt uppgått till 7,1 procent av eget kapital. Det har inneburit att drygt 46 procent av vinsten per aktie har delats ut i form av ordinarie utdelningar.

Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering.

18 Resultat per aktie

Resultat per aktie, Kr	2016	2015
Resultat per aktie före utspädning	14,72	13,08
Resultat per aktie efter utspädning	14,72	13,03
Årets resultat, Mkr	2016	2015
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	172,1	152,8

18 Resultat per aktie, forts

	2016	2015
Vägt genomsnittligt antal aktier		
Emitterade antal aktier per 31 december	11 715 340	11 715 340
Vägt genomsnittligt antal aktier före utspädning	11 691 969	11 681 340
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning	11 691 969	11 725 969
Antal aktier i eget förvar	2016	2015
Ingående antal aktier i eget förvar	34 000	34 000
Effekt av aktierelaterade ersättningar	-10 629	
	23 371	34 000

För information om koncernens aktierelaterade ersättningsprogram hänvisas till not 20.

19 Räntebärande skulder

För mer information om företagets exponering för ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 24.

	2016	2015
Långfristiga skulder, Mkr		
Banklån	702,2	787,6
Finansiella leasingsskulder	0,2	0,6
	702,4	788,2
Kortfristiga skulder, Mkr	2016	2015
Checkräkningskredit	-	0,5
Kortfristig del av banklån	0,2	0,3
Kortfristig del av finansiella leasingsskulder	0,3	0,3
	0,5	1,1
Totalt räntebärande skulder	702,9	789,3

Villkor och återbetalningstider

Villkor och återbetalningstider se tabell nedan. Inga säkerheter för banklånen är utställda.

2016, Mkr	Valuta	Nom.ränta %	Förfall	Nominellt värde i originalvaluta	Redovisat värde
Banklån, (revolver)	SEK	0,950	2019-06-01	110,8	110,0
Banklån, (revolver)	SEK	0,950	2019-06-01	14,0	14,0
Banklån, (revolver)	SEK	1,050	2020-12-28	58,0	57,5
Banklån, (revolver)	EUR	1,050	2020-12-28	17,2	164,7
Banklån, (revolver)	USD	1,885	2019-06-01	2,6	23,8
Banklån, (revolver)	USD	1,820	2020-12-28	36,5	332,4
Checkräkningskredit					-
Finansiella leasingsskulder					0,5
Totala räntebärande skulder					702,9

2015, Mkr	Valuta	Nom.ränta %	Förfall	Nominellt värde i originalvaluta	Redovisat värde
Banklån, (revolver)	SEK	1,400	2020-12-28	123,0	122,5
Banklån, (revolver)	SEK	1,400	2020-12-28	50,0	50,0
Banklån, (revolver)	SEK	0,950	2018-08-04	110,8	110,0
Banklån, (revolver)	EUR	1,400	2020-12-28	19,5	178,5
Banklån, (revolver)	USD	1,633	2020-12-28	36,5	305,2
Banklån, (revolver)	USD	1,357	2018-08-04	2,6	21,7
Checkräkningskredit					0,5
Finansiella leasingsskulder					0,9
Totala räntebärande skulder					789,3

Finansiella leasingsskulder

Finansiella leasingsskulder förfaller till betalning enligt nedan:

2016, Mkr	Minimileasingavgifter	Ränta	Kapitalbelopp
Inom ett år	0,3	-0,0	0,3
Mellan ett och fem år	0,2	-0,0	0,2
	0,5	-0,0	0,5
2015, Mkr	Minimileasingavgifter	Ränta	Kapitalbelopp
Inom ett år	0,3	-0,0	0,3
Mellan ett och fem år	0,6	-0,0	0,6
	0,9	-0,0	0,9

20 Pensioner, ledande befattningshavares förmåner**Förmånsbestämda pensionsplaner**

Förmånsbestämd nettoskuld redovisad i rapport över finansiell ställning, Mkr	2016	2015
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	109,2	107,7
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förpliktelser	0,6	0,6
Totalt nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	109,8	108,3
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-0,6	-0,6
	109,2	107,7

Översikt förmånsbestämda planer

Koncernen har förmånsbestämda planer som tillhandahåller ersättningar, i form av ålderspension och ersättning för sjukvårdskostnader, till anställda när de går i pension i Sverige, Tyskland, USA, Frankrike och Polen. Huvuddelen av planerna är stängda innebärande att inga ytterligare förmåner intjänas. De förmånsbestämda planerna är exponerade för aktuariella risker såsom livslängds-, valuta-, ränte- och investeringsrisker.

Förändring av nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser, Mkr	2016	2015
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	108,3	111,4
Utbetalda ersättningar	-6,6	-4,6
Reduceringar och regleringar	0,5	0,1
Kostnad för tjänstgöring innevarande period	0,0	0,0
Räntekostnad	2,7	3,4
Omvärderingar		
- Aktuariella vinster och förluster på ändrade demografiska antaganden	-1,0	-1,1
- Aktuariella vinster och förluster på ändrade finansiella antaganden	2,8	0,3
Valutakursdifferenser	3,1	-1,2
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 31 december	109,8	108,3

Förändring av verkligt värde på förvaltningstillgångar, Mkr	2016	2015
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 1 januari	0,6	0,6
Avgifter från deltagarna som omfattas av planen	-	0,0
Utbetalda ersättningar	-0,1	-0,1
Ränteintäkt på förvaltningstillgångar	-	0,1
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	0,5	0,6

Kostnad redovisad i årets resultat, Mkr	2016	2015
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	0,0	0,0
Kostnader för tjänstgöring tidigare perioder	0,0	0,1
Nettoränta	2,8	3,4
Effekter av reduceringar och regleringar	-	0,1
Summa nettokostnad i resultaträkningen	2,8	3,6
varav belopp som belastat rörelseresultatet	-	0,0
varav belopp som belastat finansiella kostnader	2,8	3,6
Summa nettokostnad	2,8	3,6

Kostnad redovisad i övrigt totalresultat, Mkr	2016	2015
Omvärderingar av pensionsförpliktelsen	-1,8	0,8
Valutakursdifferenser på utländska planer	-0,5	1,0
Omvärdering av förmånsbestämd nettoskuld redovisad i övrigt totalresultat	-2,3	1,8

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser, %	2016	2015
De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)		
Diskonteringsränta per den 31 december	1,8-2,9	2,3-3,0
Framtida ökning av sjukvårdskostnader	-5,0	-5,0
Framtida ökning av pensioner	1,5	1,5

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

Mkr	Ökning	Minskning
Minskning/ökning av diskonteringsränta (0,5% förändring)	-6,3	7,0
Ökning/minskning av sjukvårdskostnader (1% förändring)	0,5	-0,4

20 Pensioner, ledande befattningshavares förmåner, forts

Framtida kassaflöden

Per 2016-12-31 uppgick den vägda genomsnittliga löptiden för förpliktelsen till 14,0 år (14,1). Förväntade utbetalningar 2017 avseende förmånadsbaserade pensionsplaner uppgår till 5,8 Mkr.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2016 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 5,8 Mkr (4,3). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Koncernens andel av totala sparpremier för ITP i Alecta uppgår till 0,035 procent (0,021) och koncernens andel av totalt antal aktiva försäkrade uppgår till 0,029 procent (0,025). Vid utgången av 2016 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 procent (153). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Avgiftsbestämda planer

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner som helt bekostas av företagen. I utlandet finns avgiftsbestämda planer vilka till del bekostas av dotterföretagen och delvis täcks genom avgifter som de anställda betalar. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Mkr	2016	2015
Kostnader för avgiftsbestämda planer	39,3	33,0

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES FÖRMÅNER

Principer för ersättning till styrelsen

Till styrelsens ordförande och övriga ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Ersättning till ledamöter som också är anställda i koncernen utgår ej. Årsstämman 2016 beslutade att arvoden till styrelsen för arbetet under 2016 skulle utgå med 450 Tkr till styrelsens ordförande samt 225 Tkr till Per Borgvall, Fabian Hielte, Ylva Hammargren, Gunnar Gremlin och Johan Menckel. Gunilla Fransson valdes in på Extra Bolagsstämma i september 2016 och arvode utgår med 90 Tkr.

Principer för ersättning till VD och koncernchefen

Ersättning

Till VD och koncernchefen utgår ersättning i form av grundlön, pension och rörlig ersättning. Under 2016 var grundlönen 4 074 Tkr. Den rörliga ersättningen kan uppgå till högst 50 procent av grundlönen. Eventuell utbetalning av rörlig ersättning fastställs på grundval av Nedermankoncernens resultat per aktie. Under 2016 var ersättningen till VD och koncernchefen 7 155 Tkr, varav 897 Tkr utgjorde rörlig ersättning och 708 Tkr utgjorde kostnadsförda belopp avseende aktierelaterade ersättningar.

Ersättningar och övriga förmåner under 2016

Tkr	Grundlön styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Aktiespar- program/LTI	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande Jan Svensson	450	-	-	-	-	450
Styrelseledamot Per Borgvall	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Fabian Hielte	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Gunnar Gremlin	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Ylva Hammargren	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Johan Menckel	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Gunilla Fransson	90	-	-	-	-	90
Verkställande direktör Sven Kristensson	4 074	897	708	134	1 342	7 155
Andra ledande befattningshavare (7 personer)	13 585	271	279*	850	2 917	17 902
Summa	19 324	1 168	987	984	4 259	26 722
varav dotterbolag (4 personer)	7 278	50	23*	578	1 788	9 717

* Ersättning inkluderar återföring av kostnader tagna 2015 avseende befattningshavare som har upphört sin anställning under 2016.

Uppsägningstider och avgångsvederlag

Vid uppsägning från VD:s sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida äger VD rätt till motsvarande 18-24 månadslöner. De sista sex månaderna är med förbehåll om ny anställning.

Pensionsersättningar

VD och koncernchefen har rätt att gå i pension vid 65 års ålder. Pensionsplanen är premiebestämd och årspremier motsvarar 35 procent av den årliga grundlönen. Bolagets åtagande är begränsat till betalning av årspremier. Under 2016 var premiekostnaderna 1 342 Tkr avseende VD och koncernchefen.

Principer för ersättningar till verkställande direktörer i dotterbolag

Med verkställande direktörer i dotterbolag förekommer med ovan liknande uppsägningsavtal med 6-12 månadslöner.

Principer för ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen

Ersättning

De medlemmar i koncernledningen som är anställda i andra bolag än moderbolaget erhåller sin ersättning från respektive bolag. Ersättningen beslutas av ersättningskommittén enligt av årsstämman 2016 beslutade principer för ersättning till ledande befattningshavare och utgörs av grundlön, pension, rörlig ersättning och övriga förmåner. För övriga medlemmar i koncernledningen kan den rörliga ersättningen uppgå till högst 30 procent av grundlönen. Eventuell utbetalning av rörliga ersättningar och storleken på dessa beslutas av koncernchefen i samråd med styrelsens ordförande på grundval av Nedermankoncernens resultat och kapitalbindning. Under 2016 var ersättningen till övriga medlemmar av koncernledningen 17 902 Tkr, varav 271 Tkr utgjorde rörliga ersättningar och 279 Tkr utgjorde kostnadsförda belopp avseende aktierelaterade ersättningar.

Uppsägningstider och avgångsvederlag

Övriga medlemmar i koncernledningen har tolv månaders uppsägningstid vid en uppsägning från bolagens sida, och sex månaders uppsägningstid vid egen uppsägning. Under uppsägningstiden har övriga medlemmar i koncernledningen rätt till full lön och övriga anställningsförmåner. Ingen av de övriga medlemmarna i koncernledningen är berättigad till avgångsvederlag.

Pensionsersättningar

Övriga medlemmar av koncernledningen har rätt att gå i pension vid 65 års ålder. Pensionsbetalningarna följer den avtalsenliga kollektivplanen ITP med undantag för två medlemmar där pensionsinbetalning sker med 8 basbelopp per år resp maximalt 30 procent av grundlönen. Bolagens åtaganden är begränsade till årspremier. Pensionsgrundande lön utgörs av fasta årslöner plus genomsnittlig bonus under de senaste tre åren.

20 Pensioner, ledande befattningshavares förmåner, forts

Ersättningar och övriga förmåner under 2015

Tkr	Grundlön styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Aktiespar- program/LTI	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande Jan Svensson	400	-	-	-	-	400
Styrelseledamot Per Borgvall	200	-	-	-	-	200
Styrelseledamot Fabian Hielte	200	-	-	-	-	200
Styrelseledamot Susanne Pahlén Åklundh	200	-	-	-	-	200
Styrelseledamot Gunnar Gremlin	200	-	-	-	-	200
Styrelseledamot Ylva Hammargren	200	-	-	-	-	200
Verkställande direktör Sven Kristensson	3 868	1 800	1 234	120	1 301	8 323
Andra ledande befattningshavare (7 personer)	12 188	5 076	2 324	950	2 971	21 709
Summa	17 456	5 076	3 558	1 070	4 272	31 432
varav dotterbolag (4 personer)	6 967	1 852	1 235	718	1 885	12 657

AKTIESPARPROGRAM

Årsstämman den 29 april 2013 beslutade i enlighet med styrelsens förslag att införa ett aktiesparprogram som initialt omfattar sju personer bestående av ledande befattningshavare och personer med högre chefsbefattningar och verksamma inom koncernledningen. Aktiesparprogrammet innebär att de personer som deltar i programmet, förutsatt egen investering i Nederman-aktier, tidigast dagen efter offentliggörandet av Nedermans delårsrapport avseende första kvartalet 2016 och senast 30 dagar därefter, vederlagsfritt kan tilldelas aktier i Nederman, dels s.k. matchningsaktier och dels s.k. prestationsaktier. För att deltagarna skall vara berättigade att erhålla matchningsaktier krävs att anställningen inom koncernen kvarstår och att investeringen i Nederman-aktier bestått fram till tilldelningen av aktier. Tilldelningen av prestationsaktier förutsätter dessutom att koncernen uppnår vissa finansiella prestationsmål för åren 2013, 2014 och 2015. Enligt årsstämmans beslut kan aktiesparprogrammet maximalt innebära en tilldelning av 75 000 aktier i Nederman. För att säkerställa leverans av Nederman-aktier beslutade årsstämman 2013 om återköp av egna aktier. På Årsstämman 2016 föredrogs att villkoren för att erhålla matchningsaktier vara uppfyllda för samtliga deltagare men att villkoren för prestationsaktier ej var uppfyllda. Totalt tilldelades 10 629 aktier.

LTI (LONG TERM INCENTIVE)

Årsstämman den 22 april 2015 beslutade i enlighet med styrelsens förslag att de årliga programmen för rörlig ersättning skall kunna kompletteras med ett program för långsiktig bonus (LTI). LTI-programmet 2015-2016 har bestämts för en period om två år och är målsatt på ett sätt som innebär att det ska vara en särskilt gynnsam utveckling för bolagets aktieägare. Utfallet av LTI-programmet som tillfaller den ledande befattningshavaren (netto efter inkomstskatt), skall återinvesteras i optioner i Nederman (optioner kan bli aktuellt endast under förutsättning av godkännande vid relevant framtida årsstämma i Nederman) eller i Nedermanaktier över börsen. Det aktie- och optionsinnehav som återinvesteras skall behållas av den ledande befattningshavaren i minst tre år. LTI-programmet 2015-2016 omfattar två år och kan maximalt kunna uppgå till 35 procent av en årslön för Verkställande Direktören och 20 procent av en årslön för övriga ledande befattningshavare.

21 Avsättningar

Avsättningar som är långfristiga skulder, Mkr	2016	2015
Garantiåttaganden	6,1	7,8
Övrigt	0,4	0,4
	6,5	8,2
Avsättningar som är kortfristiga skulder, Mkr	2016	2015
Omstrukturering/permitteringslön	0,2	15,1
Garantiåttaganden	22,4	26,4
Förlustkontrakt	1,3	2,8
Övrigt	2,3	1,8
	26,2	46,1
Omstrukturering/permitteringslön, Mkr	2016	2015
Redovisat värde vid periodens ingång	15,1	11,9
Avsättningar som gjorts under perioden	0,2	21,0
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-15,1	-17,8
Årets valutakursdifferenser	0,0	0,0
	0,2	15,1
Garantiåttaganden, Mkr	2016	2015
Redovisat värde vid periodens ingång	34,0	37,8
Avsättningar som gjorts under perioden	3,2	6,6
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-8,3	-2,2
Rörelseförvärv	-	0,1
Omklassificering	3,8	-0,1
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-5,6	-8,3
Årets valutakursdifferenser	1,4	0,1
	28,5	34,0

21. Avsättningar, forts

	2016	2015
Förlustkontrakt, Mkr		
Redovisat värde vid periodens ingång	2,9	-
Avsättningar som gjorts under perioden	0,3	3,0
Omklassificering	-0,1	-
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-1,6	-
Årets valutakursdifferenser	-0,2	-0,1
	1,3	2,9
Övrigt, Mkr		
Redovisat värde vid periodens ingång	2,3	2,9
Avsättningar som gjorts under perioden	0,9	-0,6
Omklassificering	0,3	-
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-0,9	-
Årets valutakursdifferenser	0,1	-0,0
	2,7	2,3
Totala avsättningar, Mkr		
Redovisat värde vid periodens ingång	54,3	52,6
Avsättningar som gjorts under perioden	4,6	30,0
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-23,4	-20,0
Rörelseförvärv	-	0,1
Omklassificering	4,0	-0,1
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-8,1	-8,3
Årets valutakursdifferenser	1,3	0,0
	32,7	54,3

Garantier

Avsättningen för produktgarantier bygger på beräkningar gjorda på grundval av historiska data.

22. Övriga skulder

	2016	2015
Övriga långfristiga skulder, Mkr		
Övriga skulder	1,4	1,2
	1,4	1,2
Övriga kortfristiga skulder, Mkr		
Personalrelaterade skulder	29,5	26,0
Momsskulder	19,1	26,8
Verkligt värde valutaderivat	3,7	0,5
Förskott från kunder	52,7	80,6
Fakturerad ej upparbetad intäkt avseende projekt	163,2	55,4
Övriga skulder	8,8	4,4
	277,0	193,7

23. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Mkr		
Personalrelaterade kostnader	114,8	107,2
Räntekostnader	-	0,1
Revisionskostnader	3,7	5,3
Försäljningskostnader	6,1	9,0
Frakt- och tullkostnader	0,2	0,3
Övrigt	32,1	27,5
	156,9	149,4

24 Finansiella risker och finanspolicies

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER - FINANSPOLICY

Nedermankoncernen exponeras för ett flertal risker som i huvudsak uppkommer med anledning av att Koncernen köper och säljer produkter i utländsk valuta. Valutakurser och räntenivåer påverkar Koncernens resultat och kassaflöden. Nedermankoncernen exponeras även av refinansierings- och likviditetsrisk samt kredit- och motpartsrisk. Det är styrelsen som fastställer policies för riskhanteringen. Nedermankoncernen har en centraliserad finansfunktion som är ansvarig för att identifiera och på ett effektivt sätt begränsa Koncernens finansiella risker. Finansfunktionen rapporterar via CFO till styrelsen.

LIKVIDITETSRIK

Likviditeten i koncernen utsätts inte för några stora säsongsmässiga fluktuationer. Moderbolaget har ett finansieringsavtal med Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) formulerat som ett femårigt ramavtal om 1 000 Mkr. Avtalet löper ut i december 2020. Vid årsskiftet var detta utrymmet utnyttjat med 554,3 Mkr (655,9) i revolverande krediter. Moderbolaget har även ett finansieringsavtal med Svenska Handelsbanken (SHB) formulerat som ett treårigt ramavtal med option om ytterligare ett år om 400 Mkr. Avtalet löper ut i juni 2019. Vid årsskiftet var detta utrymmet utnyttjat med 147,7 Mkr (131,7) i revolverande krediter. Under året har upplåning skett med 14,0 Mkr (19,9) och amortering har skett med 138,1 Mkr (15,0). Vid ägarförändring där någon eller flera som agerar gemensamt förvärvar aktier som motsvarar mer än 50 procent av antalet röster i bolaget äger bankerna rätt att under vissa förutsättningar säga upp avtalet i förtid.

RÄNTERISKER

Nedermankoncernen är genom sin nettoskuldssättning exponerad för ränterisk. Koncernens räntebärande tillgångar och skulder löper med rörlig ränta eller med en maximal bindningstid på tre månader, enligt finansieringsavtal med koncernens långgivare. En förändring av räntesatsen med en procentenhet hade påverkat finansnettot 2016 med 6,6 Mkr (6,5), räknat på den genomsnittliga nettoskulden för året. Nedermankoncernen har gjort bedömningen att rimliga förändringar i ränteläget inte påverkar koncernens resultat så materiellt att det föreligger behov att säkra räntenivån via finansiella instrument. Denna bedömning uppdateras kontinuerligt.

EFFEKTIVRÄNTA OCH FÖRFALLOSTRUKTUR

Nedanstående tabell redovisar den effektiva räntan på balansdagen och de finansiella skuldernas förfallostruktur/ränteomförhandling. Den effektiva räntan uppgår till 1,69 procent (1,75).

2016, Mkr	Räntesats %	Räntebindningstid	Valuta	Nominellt belopp i originalvaluta	Totalt	Inom 3 månader	Mellan 3 och 12 månader	Mellan 1 och 3 år	Mellan 3 och 5 år
Banklån, (revolver)	0,950	2017-02-28	SEK	110,8	114,6	0,5	1,4	112,7	-
Banklån, (revolver)	0,950	2017-02-28	SEK	14,0	14,6	0,1	0,2	14,3	-
Banklån, (revolver)	1,050	2017-01-31	SEK	58,0	62,4	0,2	0,7	2,0	59,5
Banklån, (revolver)	1,050	2017-01-31	EUR	17,2	178,6	0,7	2,1	5,6	170,2
Banklån, (revolver)	1,885	2017-02-28	USD	2,6	24,6	0,1	0,3	24,2	-
Banklån, (revolver)	1,820	2017-01-31	USD	36,5	360,2	1,4	4,2	11,2	343,4
Checkräkningskredit					-	-	-	-	-
Finansiella leasingskulder					0,5	0,1	0,2	0,2	-
Leverantörsskulder					315,2	307,2	8,0	-	-
Derivat					-3,0	-2,3	-0,7	-	-
2015, Mkr									
Banklån, (revolver)	1,400	2016-03-31	SEK	123,0	133,3	0,5	1,6	4,3	126,8
Banklån, (revolver)	1,400	2016-03-31	SEK	50,0	54,4	0,2	0,7	1,8	51,8
Banklån, (revolver)	0,950	2016-02-09	SEK	110,8	116,0	0,5	1,5	114,0	-
Banklån, (revolver)	1,400	2016-03-31	EUR	19,5	194,1	0,8	2,3	6,2	184,7
Banklån, (revolver)	1,633	2016-03-31	USD	36,5	331,9	1,3	4,0	10,7	315,9
Banklån, (revolver)	1,357	2016-02-29	USD	2,6	22,7	0,1	0,3	22,3	-
Checkräkningskredit					0,5	0,5	-	-	-
Finansiella leasingskulder					0,9	0,0	0,2	0,7	-
Leverantörsskulder					362,1	352,2	9,9	-	-
Derivat					1,5	0,7	0,8	-	-

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

I koncernens avtal med SEB och SHB om banklån finns net debt covenants där nyckeltalen nettoskuld/EBITDA får uppgå till högst 3,5 gånger och räntetäckningsgraden inte får understiga 3,75. Samtliga covenants var uppfyllda per balansdagen.

Räntan på lånen förändras löpande, men normalt sett var tredje månad.

Enligt koncernens finanspolicy fastställer styrelsen från gång till annan huruvida räntesvappar skall användas för att säkra räntenivåerna. För närvarande finns inga räntesäkringar enligt styrelsebeslut. Detta beslut kan komma att omprövas vid eventuell ökning av låneexponeringen.

Koncernens finansiella skulder, exklusive avsättningar till pensioner, uppgick vid årsskiftet till 702,9 Mkr, varav 702,4 Mkr i revolverande krediter och 0,5 Mkr finansiella leasingkulder. Checkräkningskrediterna är utnyttjade med 0 Mkr.

Koncernen hade 287,8 Mkr i likvida medel samt 101,9 Mkr i utnyttjade checkkrediter. Utöver detta fanns ett låneutrymme på ytterligare 445,7 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SEB och ytterligare 252,3 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SHB. Därmed fanns disponibla medel om totalt 1 087,7 Mkr den 31 december 2016.

KREDITRISKER

Kreditrisk i kundfordringar.

Risken att Koncernens kunder inte betalar sina kundfordringar utgör en kundkreditrisk. För att begränsa denna använder Nedermankoncernen kreditpolicies som begränsar utestående belopp och kredittid för olika kunder. För nya kunder och på nya marknader gäller normalt sett remburs eller förskotts betalning. För etablerade kundförhållanden sätts kreditgränser som noga övervakas för att begränsa riskerna. Koncernens största enskilda kund svarade för 1,1 procent av omsättningen. De fem största kunderna svarade för 4,2 procent av omsättningen. Riskspridningen får således anses som mycket god.

Koncernens kundförluster uppgick för 2016 till 3,6 Mkr. Av koncernens totala kundfordringar, netto efter nedskrivning, om 525,1 Mkr utgör 7,9 procent (8,0) fordringar förfallna mer än 90 dagar. Avsättning för kreditförluster görs efter individuella bedömningar. Per den 31 december 2016 uppgår avsättningarna för kreditförluster till 19,7 Mkr (20,2 Mkr) motsvarande 3,6 procent av bruttot av totala kundfordringar.

I vissa fall används kreditförsäkringar för att säkra upp fordringar till kunder. Vidare tillämpas i de större projekten betalningsvillkor med en fastställd betalningsplan där betalningarna baseras på färdigställandegraden.

Mkr	2016	2015
Ej förfallna	357,3	364,6
Förfallna med:		
1-30 dagar	96,1	107,7
31-60 dagar	28,9	31,6
61-90 dagar	21,0	10,6
91-180 dagar	12,6	18,8
181-360 dagar	13,1	8,5
>360 dagar	15,8	17,2
Summa förfallna kundfordringar	187,5	194,4
Reserven för osäkra kundfordringar förändrades på följande sätt:		
Ingående balans	-20,2	-21,5
Rörelseförvärv	-	-0,1
Avsättning för osäkra fordringar	-2,6	-0,8
Fordringar nedskrivna som icke återvinningsbara	1,8	0,8
Återförda avsättningar	1,8	1,4
Valutakursdifferens	-0,5	0,0
Utgående balans	-19,7	-20,2
Summa kundfordringar	525,1	538,8

Andra motparter

Kreditexponering uppstår vid placering av likvida medel och i handel med derivatinstrument. Risken för att motparten inte fullgör sin förpliktelse begränsas genom valet av kreditvärdig motpart. Enligt Koncernens finanspolicy skall likvida medel endast placeras i värenommerade banker ("first class banks").

Valutarisker

Nedermankoncernen är genom sin internationella verksamhet exponerad för valutarisk genom att valutakursförändringar påverkar Koncernens resultat- och balansräkning. Koncernens valutaexponering omfattar både transaktionsexponering och omräkningsexponering.

Transaktionsexponering

Transaktionsexponering uppkommer genom att Koncernens bolag gör inköp i en valuta och säljer i en annan valuta. För att begränsa transaktionsexponeringen i Nedermankoncernen är huvudregeln att försörjningsbolagen säljer till försäljningsbolagen i försäljningsbolagens lokala valutor. Transaktionsexponeringen blir på det sättet ytterst liten i försäljningsbolagen.

Det största försörjningsbolaget ligger i Sverige och 73 procent av inköpen där görs i SEK. Övriga inköp görs huvudsakligen i EUR och viss mindre utsträckning i USD och CZK.

I samband med större projekt på exportmarknaderna, när prissättningen görs i utländsk valuta, kurssäkras exponeringen relaterad till dessa projekt.

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

Faktureringen i Koncernen var 2016:

USD	37%
EUR	21%
SEK	8%
CNY	7%
GBP	5%
DKK	4%
NOK	3%
PLN	3%
AUD	2%
BRL	2%
CAD	2%
THB	2%
Övriga	4%

Enligt koncernens finanspolicy kurssäkras ca 70 procent av de förväntade valutaflödena i utländska valutor maximalt åtta månader framåt. I de fall valutaexponering förekommer i materiella projekt kurssäkras den valutaexponeringen. Under 2016 använde Nederman-koncernen valutaterminer för att säkra valutaexponering. Säkringsredovisning tillämpades för derivatinstrument som ingått för att säkra mycket sannolik prognosticerad försäljning i EUR, GBP, PLN och USD samt för prognosticerade inköp i EUR, GBP, PLN och USD.

Kassaflödessäkringarna har bedömts vara effektiva och per bokslutsdagen 2016 redovisades en orealiserad förlust om 2,8 Mkr (1,4) i övrigt totalresultat hänförligt till omvärdering av valutaterminerna till verkligt värde. Ineffektivitet för kassaflödessäkringar som redovisats i resultatet, där det ingår i rörelseresultatet, uppgick per bokslutsdagen till -1,7 Mkr (0,1).

Period när kassaflödessäkringarna påverkar resultatet

2017, Mkr	Q1	Q2	Q3	Q4	Totalt
Valutaterminer mEUR	-0,3	0,2	0,1	-	-0,0
Valutaterminer mGBP	0,2	-0,1	0,0	-	0,1
Valutaterminer mUSD	-2,1	-0,9	0,0	-	-3,0
Valutaterminer mPLN	-0,1	0,0	-0,0	-	-0,1

En förändring av valutakurserna med +/- 3 procent innebär en påverkan på rörelseresultatet med:

2016, Mkr		
EUR	-3%	+3%
USD	-6,7	6,7
GBP	-6,8	6,8
PLN	-2,0	2,0
	-0,4	0,4
2015, Mkr	-3%	+3%
EUR	-6,1	6,1
USD	-6,6	6,6
GBP	-2,4	2,4
PLN	-0,1	0,1

baserat på koncernens nettoflöden i dessa valutor samt omräkningseffekterna i koncernens resultaträkning.

VERKLIGT VÄRDE

Verkligt värde överensstämmer i allt väsentlighet med redovisat värde i balansräkningen. Merparten av koncernens finansiella instrument utgöres av kundfordringar, likvida medel, räntebärande lån och leverantörsskulder, som värderas till upplupet anskaffningsvärde. För dessa kategorier av finansiella instrument överensstämmer upplupet anskaffningsvärde med verkligt värde. Koncernen innehar dock derivatinstrument som klassificeras som tillgångar och skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen i underkategorien innehas för handel. Det bokförda och verkliga värdet på dess instrument återfinns i tabellerna på nästa sida. För sådana tillgångar har värderingen till verkligt värde baserats på observerbara marknadsdata vilka inte är noterade på en aktiv marknad.

Beräkning av verkligt värde.

Instrument som värderas till verkliga värden indelas i nedanstående tre nivåer:

1. Verkliga värden på noterade finansiella instrument baseras på aktuella marknadsnoteringar på balansdagen.
2. För onoterade finansiella instrument, eller om marknaden inte är aktiv, fastställs värdet genom tillämpning av värderingstekniker, varvid koncernen gör antaganden som baseras på de marknadsförhållanden som råder på balansdagen. Marknadsräntor ligger till grund för beräkningen av verkliga värdet på långfristiga lån.
3. För finansiella instrument, vars värdering inte är baserad på observerbara data, dvs marknadsvärde är ej angivet, bedöms verkliga värdet överensstämma med redovisat värde.

Marknadsvärdet som legat till grund för värdering till verkligt värde har fastställts utifrån direkt observerbara marknadsdata vilka inte är noterade på en aktiv marknad (nivå 2).

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

	Redovisade till verkligt värde		Ej redovisade till verkligt värde		
	Valuta- terminer		Kund- fordringar	Övriga kortfristiga fordringar	Likvida medel
Finansiella tillgångar 2016, Mkr					
Nivå	2				
Not	14			14	28
Innehav för handelsändamål	-		-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-		-	-	-
Säkringsinstrument	0,7		-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-		-	-	-
Låne- och kundfordringar	-		525,1	202,4	287,8
Finansiella tillgångar som kan säljas	-		-	-	-
Övriga skulder	-		-	-	-
Totalt	0,7		525,1	202,4	287,8

	Redovisade till verkligt värde		Ej redovisade till verkligt värde			
	Valuta- terminer	Banklån	Finansiell leasing- skuld	Check- räknings- kredit	Leve- rantörs- skulder	Övriga kortfristiga skulder
Finansiella skulder 2016, Mkr						
Nivå	2					
Not	22	19	19	19		22,23
Innehav för handelsändamål	-	-	-	-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-	-	-	-	-	-
Säkringsinstrument	-3,7	-	-	-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-	-	-	-	-	-
Låne- och kundfordringar	-	-	-	-	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-702,4	-0,5	-	-315,2	-430,2
Totalt	-3,7	-702,4	-0,5	-	-315,2	-430,2

	Redovisade till verkligt värde		Ej redovisade till verkligt värde		
	Valuta- terminer		Kund- fordringar	Övriga kortfristiga fordringar	Likvida medel
Finansiella tillgångar 2015, Mkr					
Nivå	2				
Not	14			14	28
Innehav för handelsändamål	-		-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-		-	-	-
Säkringsinstrument	2,0		-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-		-	-	-
Låne- och kundfordringar	-		538,8	221,5	261,4
Finansiella tillgångar som kan säljas	-		-	-	-
Övriga skulder	-		-	-	-
Totalt	2,0		538,8	221,5	261,4

	Redovisade till verkligt värde		Ej redovisade till verkligt värde			
	Valuta- terminer	Banklån	Finansiell leasing- skuld	Check- räknings- kredit	Leve- rantörs- skulder	Övriga kortfristiga skulder
Finansiella skulder 2015, Mkr						
Nivå	2					
Not	22	19	19	19		22,23
Innehav för handelsändamål	-	-	-	-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-	-	-	-	-	-
Säkringsinstrument	-0,5	-	-	-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-	-	-	-	-	-
Låne- och kundfordringar	-	-	-	-	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-787,9	-0,9	-0,5	-362,1	-342,5
Totalt	-0,5	-787,9	-0,9	-0,5	-362,1	-342,5

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder utgör en rimlig approximation av verkligt värde.

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

Finansiella instrument värderade till verkligt värde

Typ	Värderingsteknik	Väsentliga icke-observerbara indata	Samband mellan väsentliga ej observerbara indata och beräkning av verkligt värde
Valutaterminer	Marknadsansats: Verkliga värden baseras på noteringar hos mäklare. Liknande kontrakt handlas på en aktiv marknad och kurserna speglar faktiska transaktioner på jämförbara instrument.	ET	ET

Finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde

Typ	Värderingsteknik	Väsentliga icke-observerbara indata
Andra finansiella skulder *	Diskonterade kassaflöden	ET

* Andra finansiella skulder avser bland annat banklån, finansiella leasingsskulder och leverantörsskulder.

KVITTNINGSAVTAL OCH LIKANDE AVTAL

Koncernen ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master netting-avtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i rapport över finansiell ställning. Detta beror

på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller koncernen inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motpartens eller koncernens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Upplisningarna i nedan tabell visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting eller ett liknande avtal.

2016, Mkr	Not	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Nettobelopp i rapport över finansiell Ställning	Finansiella instrument som inte kvittas	Nettobelopp
Finansiella tillgångar						
Andra investeringar, inkl derivat						
-Valutaderivat	14	0,7	-	-	-	0,7
Finansiella skulder						
Leverantörsskulder och andra skulder						
- Valutaderivat	22	-	-3,7	-	-	-3,7

2015, Mkr	Not	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Nettobelopp i rapport över finansiell Ställning	Finansiella instrument som inte kvittas	Nettobelopp
Finansiella tillgångar						
Andra investeringar, inkl derivat						
-Valutaderivat	14	2,0	-	-	-	2,0
Finansiella skulder						
Leverantörsskulder och andra skulder						
- Valutaderivat	22	-	-0,5	-	-	-0,5

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

Följande terminkontrakt hade tecknats per balansdagen:

Valuta	Belopp att sälja i original- valuta	Belopp att- hålla, Mkr	Redovisat värde, Mkr	Marknads- värde, Mkr
mEUR	5,8	55,4	-0,0	-0,0
mGBP	1,6	18,0	0,1	0,1
mUSD	7,5	64,3	-3,0	-3,0
mPLN	2,6	5,5	-0,1	-0,1
		143,2	-3,0	-3,0
Totalt marknadsvärde			-3,0	-3,0

Omräkningsexponering

Nettotillgångarna i koncernen fördelas på följande valutor:

Valuta, Mkr	2016		2015	
SEK	656,6	67%	569,1	68%
EUR	186,1	19%	145,3	17%
GBP	47,0	5%	67,7	8%
USD	9,6	1%	-10,0	-1%
CAD	10,2	1%	10,5	1%
PLN	101,2	10%	106,4	13%
CNY	57,6	6%	58,1	7%
DKK	-158,3	-16%	-153,6	-18%
BRL	26,6	3%	19,1	2%
Övriga	45,6	5%	24,5	3%
	982,2	100%	837,1	100%

Koncernen har som policy att inte säkra omräkningsexponeringar i utländsk valuta.

25 Operationell leasing

Leasingavgift där företaget är leasingtagare, Mkr	2016	2015
Framtida minimileasing avgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal uppgår till:		
Inom ett år	52,1	53,8
Mellan ett och fem år	85,3	88,3
Längre än fem år	7,0	6,7
	144,4	148,8

Av koncernens operationella leasingavtal avser merparten hyresavtal för fastigheter och lokaler där verksamheten bedrivs.

Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal, Mkr	2016	2015
Minimileasingavgift	50,5	48,6
Variabla avgifter	0,0	0,0
	50,5	48,6

26 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter, Mkr	2016	2015
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar		
Nettotillgångar i dotterbolag	Inga	Inga
Fastighetsinteckningar	Inga	Inga
Företagsinteckningar	Inga	Inga
Tillgångar med äganderättsförbehåll (finansiell leasing)	0,8	0,9
	0,8	0,9
Eventalförpliktelser, Mkr	2016	2015
FPG/PRI	0,8	0,7
Garantiåttaganden	97,8	71,7
	98,6	72,4

27 Närstående

NÄRSTÅENDERELATIONER

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare har eller har haft någon direkt eller indirekt delaktighet i några affärstransaktioner mellan sig och koncernbolag som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren, som inträffat under nuvarande eller tidigare verksamhetsår. Inte heller har något koncernbolag lämnat lån, ställt garantier eller ingått borgensförbindelse för någon av styrelsens ledamöter eller ledande befattningshavare. För interna transaktioner se redovisningsprinciper not 1.

TRANSAKTIONER MED NYCKELPERSONER I LEDANDE STÄLLNING

Beträffande styrelsens, VDs och övriga ledande befattningshavares löner och andra ersättningar, kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner samt avtal angående avgångsvederlag, se not 20.

28 Kassaflödesanalys

Likvida medel, Mkr	2016	2015
Delkomponenter i likvida medel:		
Kassa och banktillgodohavanden	287,8	261,4
Summa enligt rapport över finansiell ställning	287,8	261,4
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, Mkr	2016	2015
Realisationsresultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar	-0,4	-0,2
Avsättningar	-23,0	1,6
	-23,4	1,4
Ej utnyttjade krediter, Mkr	2016	2015
Disponibla medel	1 087,7	702,0

29 Alternativa nyckeltal

Utöver information om våra rapporterade IFRS-resultat tillhandahåller vi viss information på grundval av underliggande verksamhetsresultat. Vi bedömer att våra mått på underliggande verksamhetsresultat ger viktig kompletterande information till ledning, investerare och andra intressenter. Dessa underliggande verksamhetsmått ska inte ses isolerat eller som ersättning för motsvarande IFRS-mått, utan bör användas tillsammans med de mest direkt jämförbara IFRS-måtten i de rapporterade resultaten. Detta är en konsekvent tillämpning jämfört med tidigare perioder.

Följande underliggande verksamhetsmått används:

Justerat rörelseresultat, Justerad rörelsemarginal, EBITDA, Justerad EBITDA, Justerad EBITDA marginal, Soliditet, Nettoskuld, Nettoskuldssättningsgrad, Operativt kapital, Avkastning på eget kapital, Avkastning på operativt kapital, Kapitalomsättningshastighet, Nettoskuld/Justerad EBITDA, Justerad EBITDA/Finansnetto, Räntetäckningsgrad samt Organisk tillväxt.

Mkr	2016	2015
Rörelseresultat	250,3	242,0
Förvärvskostnader	-	-1,1
Omstruktureringskostnader	-	-20,0
Justerat rörelseresultat	250,3	263,1
Justerat rörelseresultat	250,3	263,1
Nettoomsättning	3 107,3	3 198,0
Justerad rörelsemarginal, %	8,1	8,2
Rörelseresultat	250,3	242,0
Avskrivningar	-47,7	-47,9
EBITDA	298,0	289,9
EBITDA	298,0	289,9
Förvärvskostnader	-	-1,1
Omstruktureringskostnader	-	-20,0
Justerad EBITDA	298,0	311,0
Justerad EBITDA	298,0	311,0
Nettoomsättning	3 107,3	3 198,0
Justerad EBITDA-marginal, %	9,6	9,7
Utgående eget kapital periodens slut	982,2	837,1
Balansomslutning	2 653,4	2 565,8
Soliditet, %	37,0	32,6
Likvida medel	287,8	261,4
Långfristiga räntebärande skulder	702,4	788,2
Avsättning till pensioner	109,2	107,7
Kortfristiga räntebärande skulder	0,5	1,1
Nettoskuld	524,3	635,6

29 Alternativa nyckeltal, forts

Mkr	2016	2015
Nettoskuld	524,3	635,6
Utgående eget kapital periodens slut	982,2	837,1
Nettoskuldsättningsgrad, %	53,4	75,9
Nettoskuld	524,3	635,6
Utgående eget kapital periodens slut	982,2	837,1
Operativt kapital	1 506,5	1 472,7
Ingående eget kapital periodens början	837,1	733,3
Utgående eget kapital periodens slut	982,2	837,1
Genomsnittligt eget kapital	909,7	785,2
Periodens resultat	172,1	152,8
Avkastning på eget kapital, %	18,9	19,5
Genomsnittligt eget kapital	909,7	785,2
Ingående nettoskuld periodens början	635,6	556,6
Utgående nettoskuld periodens slut	524,3	635,6
Genomsnittlig nettoskuld	580,0	596,1
Genomsnittligt operativt kapital	1 489,7	1 381,3
Justerat rörelseresultat	250,3	263,1
Avkastning på operativt kapital, %	16,8	19,0
Nettoomsättning	3 107,3	3 198,0
Genomsnittligt operativt kapital	1 489,7	1 381,3
Kapitalomsättningshastighet, ggr	2,1	2,3
Nettoskuld	524,3	635,6
Justerad EBITDA	298,0	311,0
Nettoskuld/Justerad EBITDA, ggr	1,8	2,0
Justerad EBITDA	298,0	311,0
Finansnetto	-18,6	-27,1
Justerad EBITDA/Finansnetto, ggr	16,0	11,5
Resultat före skatt	231,7	214,9
Finansiella kostnader	-21,4	-30,0
Förvärvskostnader	-	-1,1
Omstruktureringskostnader	-	-20,0
EBT exkl finansiella kostnader, förvärvskostnader & omstruktureringskostnader	253,1	266,0
Finansiella kostnader	-21,4	-30,0
Ränteteckningsgrad, ggr	11,8	8,9
Orderingång, motsvarande period fg år	3 171,8	2 764,8
Orderingång, organisk	-209,0	108,0
Orderingång, valutaeffekter	-8,4	287,7
Orderingång, förvärv	37,9	11,3
Orderingång	2 992,3	3 171,8
Ordertillväxt, %, organisk	-6,7	4,4
Ordertillväxt, %, valutaeffekter	-0,3	9,9
Ordertillväxt, %, förvärv	1,3	0,4
Ordertillväxt, %	-5,7	14,7
Nettoomsättning, motsvarande period fg år	3 198,0	2 826,9
Nettoomsättning, organisk	-127,1	40,2
Nettoomsättning, valutaeffekter	-7,3	295,6
Nettoomsättning, förvärv	43,7	35,3
Nettoomsättning	3 107,3	3 198,0
Försäljningstillväxt, %, organisk	-4,0	1,7
Försäljningstillväxt, %, valutaeffekter	-0,2	10,2
Försäljningstillväxt, %, förvärv	1,4	1,2
Försäljningstillväxt, %	-2,8	13,1

30 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

31 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Vissa antaganden om framtiden och vissa uppskattningar och bedömningar per balansdagen har särskild betydelse för värdering av tillgångarna och skulderna i balansräkningen. Nedan diskuteras de områden där risken för väsentliga värdeförändringar, under det efterföljande året, är betydande på grund av att antagandena eller uppskattningarna kan behöva ändras.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNING AV GOODWILL

Värdet på redovisad goodwill prövas minst en gång per år med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövningen kräver en bedömning av nyttjandevärdet på den kassagenererande enhet, eller grupp av kassagenererande enheter, till vilken goodwillvärdet är hänförligt. Detta kräver att flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 12. Som förstås av beskrivningen i not 12 skulle ändringar under 2016 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en effekt på värdet på goodwill. Företagsledningen bedömer dock att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden vid nedskrivningsbedömning av de kassagenererande enheterna skulle medföra att återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet.

INKOMSTSKATTER

Vid beräkningen av uppskjuten skattefordran respektive skatteskuld görs bedömningar avseende sannolikheten för att de uppskjutna skattefordringarna kommer att utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Det verkliga värdet på dessa framtida beskattningsbara vinster kan avvika vad avser framtida affärsklimat och intjäningsförmåga eller förändrade skatteregler, se vidare not 11.

32 Uppgifter om moderbolaget

Nederman Holding AB (publ) är ett svensktregistrerat aktiebolag med säte i Helsingborg. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm, Mid Cap-listan.

Adressen till huvudkontoret:
Box 602, 251 06 Helsingborg.
Besöksadress är Sydhamngatan 2.

Koncernredovisningen för år 2016 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd Koncernen.

REDOVISNING AV VARULAGER

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Värdering och bedömningar avseende varulager regleras genom ett internt regelverk, vilket är obligatoriskt att följa för samtliga bolag inom koncernen. Syftet är att säkerställa att varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet görs antagande om utgående artiklar, artiklar med övertalighet, skadat gods samt uppskattat försäljningsvärde baserat på tillgänglig information. Lagerreserven per den 31 december 2016 uppgick till 88,1 Mkr (85,1).

INTÄKTER MED AVSEENDE PÅ PROJEKTFÖRSÄLJNINGEN

Intäktsredovisningen hänförlig till projektförsäljningen krävs en bedömning av i hur stor utsträckning uppärbetning av projekten har skett, vilket innefattar inslag av bedömningar. Projektförsäljningen svarar för en väsentlig del av nettoomsättningen och innefattar betydande inslag av bedömningar.

Resultaträkning för moderbolaget

Mkr	Not	1 januari - 31 december	
		2016	2015
Nettoomsättning	1, 18	24,2	24,6
Administrationskostnader		-84,9	-82,9
Forsknings- och utvecklingskostnader		-2,7	-1,3
Omstruktureringskostnader		-0,8	-3,0
Övriga rörelseintäkter- och kostnader	2	5,2	-5,5
Rörelseresultat	3, 4, 13, 16	-59,0	-68,1
Resultat från andelar i koncernföretag	5, 18	85,2	174,3
Ränteintäkter och liknande resultatposter	5, 18	32,2	21,7
Räntekostnader och liknande resultatposter	5, 18	-13,9	-16,5
Resultat efter finansiella poster		44,5	111,4
Koncernbidrag	6, 18	101,8	82,7
Resultat före skatt		146,3	194,1
Skatt	7	-14,1	1,0
Årets resultat		132,2	195,1

Rapport över totalresultat för moderbolaget

Mkr	Not	1 januari - 31 december	
		2016	2015
Årets resultat		132,2	195,1
Övrigt totalresultat		-	-
Poster som inte kan omföras till årets resultat		-	-
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		-	-
Övrigt totalresultat för året efter skatt		-	-
Summa totalresultat för året		132,2	195,1

Balansräkning för moderbolaget

Mkr	Not	2016	31 december 2015
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	8	44,6	26,8
Materiella anläggningstillgångar	9	1,0	0,4
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar koncernföretag	18	576,6	511,0
Andelar i koncernföretag	19	906,5	908,9
Andra långfristiga fordringar	7	10,9	25,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 494,0	1 444,9
Summa anläggningstillgångar		1 539,6	1 472,1
Omsättningstillgångar			
Fordringar på koncernföretag	18	319,1	332,2
Skattefordringar	7	1,2	0,9
Övriga fordringar	10	5,6	4,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	5,7	4,3
Kassa och bank	20	131,9	12,0
Summa omsättningstillgångar		463,5	354,1
Summa tillgångar		2 003,1	1 826,2
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1,2	1,2
Reservfond		292,5	292,5
Fond för utvecklingsutgifter		7,0	-
Fritt eget kapital			
Överkursfond		5,9	5,9
Balanserat resultat		351,0	220,8
Årets resultat		132,2	195,1
Summa eget kapital		789,8	715,5
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	12	701,9	787,2
Summa långfristiga skulder		701,9	787,2
Leverantörsskulder		12,8	10,7
Skulder till koncernföretag	18	482,4	294,2
Övriga skulder	14	1,7	1,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	14,5	17,4
Summa kortfristiga skulder		511,4	323,5
Summa eget kapital och skulder		2 003,1	1 826,2

Information om moderbolagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 17.

Förändring i moderbolagets eget kapital

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklings- utgifter	Överkursfond	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	
Ingående eget kapital 2015-01-01	1,2	292,5	-	5,9	265,1	564,7
Årets resultat	-	-	-	-	195,1	195,1
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-
Summa övrigt totalresultat för året	-	-	-	-	-	-
Summa totalresultat för året	-	-	-	-	195,1	195,1
Transaktioner med ägare						
Utdelningar	-	-	-	-	-46,7	-46,7
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	2,4	2,4
Utgående eget kapital 2015-12-31	1,2	292,5	-	5,9	415,9	715,5
Ingående eget kapital 2016-01-01	1,2	292,5	-	5,9	415,9	715,5
Årets resultat	-	-	-	-	132,2	132,2
Överföring till utvecklingsfond	-	-	7,0	-	-7,0	-
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-
Summa övrigt totalresultat för året	-	-	-	-	-	-
Summa totalresultat för året	-	-	7,0	-	125,2	132,2
Transaktioner med ägare						
Utdelningar	-	-	-	-	-58,4	-58,4
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	0,5	0,5
Utgående eget kapital 2016-12-31	1,2	292,5	7,0	5,9	483,2	789,8

Kassaflödesanalys för moderbolaget

Mkr	Not	1 januari - 31 december	
		2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-59,0	-68,1
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	20	38,4	8,9
Erhållna utdelningar	18	95,2	174,6
Erhållna räntor samt övriga finansiella poster		32,3	21,7
Betalda räntor samt övriga finansiella poster		-11,7	-13,8
Betald inkomstskatt		-0,3	-1,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		94,9	122,1
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		99,4	86,1
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		1,3	6,5
		100,7	92,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		195,6	214,7
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1,0	-0,0
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-25,8	-21,8
Förvärv/kapitaltillskott dotterföretag		-7,6	-34,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-34,4	-56,1
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		14,0	19,0
Amortering av lån		-137,1	-15,0
Förändring av räntebärande fordringar/skulder		140,2	-209,3
Utbetald utdelning		-58,4	-46,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-41,3	-252,0
Årets kassaflöde		119,9	-93,4
Likvida medel vid årets början		12,0	105,4
Likvida medel vid årets slut	20	131,9	12,0

1 Nettoomsättning

Mkr	2016	2015
Management charges, utdebiterat till dotterbolag	24,2	24,6
	24,2	24,6

2 Övriga rörelseintäkter- och kostnader

Mkr	2016	2015
Kursvinster- och kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	5,2	-5,5
	5,2	-5,5

3 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2016			2015		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sverige	12	12	24	12	14	26
Totalt i moderbolaget	12	12	24	12	14	26

Könsfördelning i företagsledningen, andel kvinnor, %	2016	2015
Styrelsen, andel kvinnor	25%	29%
Övriga ledande befattningshavare	25%	25%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, Mkr	2016	2015
Löner och ersättningar	26,4	27,3
Sociala kostnader	15,4	17,2
(varav pensionskostnad) *	(3,2)	(3,5)

*Av pensionskostnader avser 1,3 (1,3) gruppen styrelse och VD i moderbolaget. Några utestående pensionsförpliktelser till gruppens styrelse, VD och ledande befattningshavare föreligger ej.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda, Mkr	2016	2015
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare	6,0	7,2
(varav rörlig ersättning)	(0,4)	(1,8)
Övriga anställda	20,4	20,1
	26,4	27,3

4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Mkr	2016	2015
EY		
Revisionsuppdrag	1,1	0,7
Andra uppdrag	0,3	-
	1,4	0,7

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föräns av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

5 Finansnetto

Mkr	2016	2015
Resultat från andelar i koncernföretag		
Utdelning	95,2	174,6
Nedskrivning av bokfört värde aktier i dotterbolag	-10,0	-0,3
	85,2	174,3
Ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter, kreditinstitut	0,0	0,1
Övriga finansiella intäkter, koncernföretag	32,2	21,6
	32,2	21,7
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader, kreditinstitut	-11,7	-13,6
Övriga finansiella kostnader, koncernföretag	-	-0,1
Valutakursförändringar	-2,2	-2,8
	-13,9	-16,5

6 Bokslutsdispositioner

Mkr	2016	2015
Koncernbidrag	101,8	82,7
	101,8	82,7

7 Skatter

Redovisat i resultaträkningen, Mkr	2016	2015
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-0,3
	-	-0,3

Uppskjuten skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)	2016	2015
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-14,1	1,3
Totalt redovisad skattekostnad	-14,1	1,0

Avstämning av effektiv skatt, Mkr	2016	2015
Resultat före skatt	146,3	194,1
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-32,2	-42,7
Ej avdragsgilla kostnader	-2,3	-0,3
Ej skattepliktiga intäkter	20,9	38,4
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-0,5	5,9
Skatt hänförlig till tidigare år	-	-0,3
Redovisad effektiv skatt	-14,1	1,0

Aktuella skattefordringar uppgick till 1,2 Mkr (0,9) och representerar det återvinningsbara beloppet av aktuell skatt på årets resultat.

REDOVISAT I BALANSRÄKNINGEN

Uppskjutna skattefordringar, Mkr	2016	2015
Uppskjutna skattefordringar hänför sig till följande:		
Underskottsavdrag	10,9	25,0
Skattefordringar enligt balansräkningen	10,9	25,0

Uppskjutna skattefordringar har redovisats till den del det anses vara sannolikt att underskotten kan utnyttjas mot framtida vinster.

8 Immateriella anläggningstillgångar

Mkr	2016		
	Utvecklings- arbeten	Data- program	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans	10,3	35,3	45,6
Internt utvecklade tillgångar	6,7	19,0	25,7
Omklassificeringar	-	0,5	0,5
Utgående balans	17,0	54,8	71,8
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans	-0,3	-18,5	-18,8
Årets avskrivningar	-1,9	-6,0	-7,9
Omklassificeringar	-	-0,5	-0,5
Utgående balans	-2,2	-25,0	-27,2
Redovisade värden			
Vid årets början	10,0	16,8	26,8
Vid årets slut	14,8	29,8	44,6

8 Immateriella anläggningstillgångar, forts

Mkr			2015
	Utvecklings- arbeten	Data- program	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans	2,4	22,7	25,1
Internt utvecklade tillgångar	7,9	13,9	21,8
Avyttringar och utrangeringar	-	-1,3	-1,3
Utgående balans	10,3	35,3	45,6
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans	0,0	-14,5	-14,5
Avyttringar och utrangeringar	-	1,3	1,3
Årets avskrivningar	-0,3	-5,3	-5,6
Utgående balans	-0,3	-18,5	-18,8
Redovisade värden			
Vid årets början	2,4	8,2	10,6
Vid årets slut	10,0	16,8	26,8
Av- och nedskrivningar, Mkr			
		2016	2015
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:			
Kostnad sålda varor		-1,9	-0,3
Administrationskostnader		-6,0	-5,3
		-7,9	-5,6

9 Materiella anläggningstillgångar

Mkr			2016
	Inventarier, verktyg och installationer		Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans	5,6		5,6
Årets investeringar	1,0		1,0
Utgående balans	6,6		6,6
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans	-5,2		-5,2
Årets avskrivningar	-0,4		-0,4
Utgående balans	-5,6		-5,6
Redovisade värden			
Vid årets början	0,4		0,4
Vid årets slut	1,0		1,0
2015			
Mkr	Inventarier, verktyg och installationer		Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans	6,7		6,7
Årets investeringar	0,0		0,0
Avyttringar och utrangeringar	-1,1		-1,1
Utgående balans	5,6		5,6
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans	-5,5		-5,5
Årets avskrivningar	-0,8		-0,8
Avyttringar och utrangeringar	1,1		1,1
Utgående balans	-5,2		-5,2
Redovisade värden			
Vid årets början	1,2		1,2
Vid årets slut	0,4		0,4
Av- och nedskrivningar, Mkr			
		2016	2015
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:			
Administrationskostnader		-0,4	-0,8
		-0,4	-0,8

10 Övriga fordringar

Övriga fordringar som är omsättningstillgångar, Mkr	2016	2015
Momsfordringar	5,4	4,4
Övriga fordringar	0,2	0,3
	5,6	4,7

11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	2016	2015
Data/licenskostnader	2,8	2,2
Försäkringar	1,3	0,7
Bankkostnader	1,1	0,7
Övrigt	0,5	0,7
	5,7	4,3

12 Skulder till kreditinstitut

Långfristiga skulder, Mkr	2016	2015
Banklån	701,9	787,2
	701,9	787,2

13 Pensioner**Avgiftsbestämda planer**

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner som helt bekostas av företagen. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Mkr	2016	2015
Kostnader för avgiftsbestämda planer	3,2	3,5
	3,2	3,5

För mer information kring hanteringen av pensioner, se koncernens not 20.

14 Övriga skulder

Mkr	2016	2015
Personalrelaterade skulder	1,7	1,2
	1,7	1,2

15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mkr	2016	2015
Personalrelaterade kostnader	11,6	16,2
Revisionskostnader	0,5	0,5
Övrigt	2,4	0,7
	14,5	17,4

16 Operationell leasing

Leasingavgift där företaget är leasingtagare, Mkr	2016	2015
Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal uppgår till:		
Inom ett år	0,4	0,5
Mellan ett och fem år	0,2	0,5
	0,6	1,0
Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal, Mkr	2016	2015
Minimileasingavgift	0,6	0,6
	0,6	0,6

17 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter, Mkr	2016	2015
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar:		
Aktier i dotterbolag	Inga	Inga
	Inga	Inga
Eventalförpliktelser, Mkr	2016	2015
FPG/PRI	0,8	0,7
Borgensförbindelser till förmån för dotterbolag	109,6	130,7
	110,4	131,4

18 Närstående**Närståenderelationer**

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 19.

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare har eller har haft någon direkt eller indirekt delaktighet i några affärstransaktioner mellan sig och koncernbolag som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren, som inträffat under nuvarande eller tidigare verksamhetsår. Inte heller har något koncernbolag lämnat lån, ställt garantier eller ingått borgensförbindelse för någon av styrelsens ledamöter eller ledande befattningshavare. För interna transaktioner se redovisningsprinciper not 1. Lån till dotterbolagen sker på marknadsmässiga villkor.

Närståendetransaktioner, dotterföretag, Mkr	2016	2015
Nettoomsättning	24,2	24,6
Erhållen utdelning	95,2	174,6
Erhållet koncernbidrag	101,8	82,7
Finansiella intäkter	32,2	21,6
Finansiella kostnader	-	-0,1
Fordran på närstående per 31 december	895,7	843,2
Skuld till närstående per 31 december	482,4	294,2

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Beträffande styrelsens, VDs och övriga ledande befattningshavares löner och andra ersättningar, kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner samt avtal angående avgångsvederlag, se koncernens not 20.

19 Koncernföretag

Moderbolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Bolag	Organisationsnummer	Säte/Land	Antal andelar	Ägarandel	2016	2015
					Bokfört värde, Mkr	Bokfört värde, Mkr
AB Ph. Nederman & Co	556089-2951	Helsingborg, Sverige	550 000	100%	229,7	229,7
Nederman S.A.S.	434134615,0	Paris, Frankrike	-	.*	-	-
Nederman Distribution Sales AB	556272-9854	Helsingborg, Sverige	-	.*	-	-
Nederman Ibérica S.A.	A79441762	Madrid, Spanien	-	.*	-	-
Nederman Logistics North America Ltd	426065-1	Mississauga, Kanada	-	.*	-	-
Töredal Verkstad AB	556199-7601	Kvänum, Sverige	-	.*	-	-
Nederman (Shanghai) Co Ltd	67113929X	Shanghai, Kina	-	.*	-	-
Nederman International Trading Shanghai Co. Ltd	688 759 399,0	Shanghai, Kina	-	.*	-	-
Nederman Magyarorszag Kft	01-09-874950	Budapest, Ungern	-	100%	0,2	0,2
Nederman Nordic AB	556426-7358	Helsingborg, Sverige	2 000	100%	110,6	110,6
Nederman Norge, Filial til Nederman Nordic	914149762	Skedsmo, Norge	-	.*	-	-
Nederman Danmark, Filial af Nederman Nordic AB	36414642	Mariager, Danmark	-	.*	-	-
Nederman N.V./S.A.	428727,0	Bryssel, Belgien	4 000	100%	30,4	30,4
Nederman GmbH	HRB225315	Stuttgart, Tyskland	-	100%	19,2	19,2
Nederman GmbH (Austria)	FN2315530k	Wien, Österrike	-	.*	-	-
Nederman Ltd	1393492	Preston, England	10 000	100%	49,3	49,3
Nederman Filtration Ltd	562216	Preston, England	-	.*	-	-
Nederman CR s.r.o.	25 634 364,0	Prag, Tjeckien	1	100%	0,0	0,0
Nederman Holding USA Inc	465-416	Thomasville, USA	-	100%	106,5	106,5
Nederman Manufacturing & Logistics LLC	-	Thomasville, USA	-	.*	-	-
Nederman LLC	-	Thomasville, USA	-	.*	-	-
Nordfab LLC	-	Thomasville, USA	-	.*	-	-
Nederman Shared Services LLC	-	Thomasville, USA	-	.*	-	-
Nederman MikroPul Holding Inc	-	Wilmington, USA	-	.*	-	-
Pnuemafil Corporation	-	Wilmington, USA	-	.*	-	-
National Conveyors Company Inc.	-	East Granby, USA	-	.*	-	-
LCI Corporation International	-	Charlotte, USA	-	.*	-	-
Menardi LLC	-	Wilmington, USA	-	.*	-	-
Nederman Mikropul Canada Inc.	-	Wilmington, USA	-	.*	-	-
Nederman S. de R.L. de C.V	-	Polanco, Mexiko	-	.*	-	-
Nederman Services S. de R.L. de C.V	-	Polanco, Mexiko	-	.*	-	-
Nederman Mikropul LLC	-	Wilmington, USA	-	.*	-	-
Nederman Canada Ltd	856 876	Mississauga, Kanada	1	100%	32,1	32,1
Nederman do Brasil Comércio de Produtos de Exaustao Ltda	05.880.850/0001-45	Sao Paulo, Brasilien	3 365	100%	6,1	6,1
Arboga-Darenth Ltd	1048823,0	Preston, England	10	100%	0,0	0,0
Nederman India Private Limited	U74900PN2008FTC144278	Pune, Indien	100 000	100%	0,3	0,3
Nederman Makine Sanayi Ve Ticaret Limited Sirketi	647743	Istanbul, Turkiet	-	53%*	7,6	7,6
Nederman Holding Danmark A/S	28301650	Mariager, Danmark	60 500	100%	231,3	231,3
Nederman Filtration GmbH	HRB391382	Freiburg, Tyskland	-	.*	-	-
Nederman Holding Germany GmbH	HRB701805	Freiburg, Tyskland	-	.*	-	-
Nederman MikroPul GmbH	HRB 33261	Köln, Tyskland	-	.*	-	-
Nederman OOO	1 082 468 018 511,0	Moscow, Ryssland	-	.*	-	-
Nederman Manufacturing Poland Sp. z o.o.	50307	Marki, Polen	-	.*	-	-
Nederman Polska Sp. z o.o.	109291	Marki, Polen	-	.*	-	-
Nederman SEA Co Ltd	-	Chonburi, Thailand	-	.*	-	-
Nederman (Malaysia) Sdn Bhd.	892768T	Selangor, Malaysia	-	.*	-	-
PT Nederman Indonesia	-	Jakarta, Indonesia	-	10%*	0,2	0,2
Nederman Filtration AB	556609-6177	Malmö, Sverige	-	.*	-	-
Nederman Manufacturing (Suzhou) Co Ltd	782062459	Suzhou, Kina	-	.*	-	-
Nordfab Europe AS	17011405	Mariager, Danmark	-	.*	-	-
Lebon & Gimbrair Beheer N.V.	31 033 906,0	Amersfoort, Nederländerna	-	100%	26,7	36,7
Nederman Nederland BV	58 655 360,0	Amersfoort, Nederländerna	-	.*	-	-
Mikropul Holding BV	-	Amersfoort, Nederländerna	-	100%	11,9	11,0
EFT France Holding	429 043 276,0	Pontcharra, Frankrike	-	.*	-	-
MikroPul France SAS	303573307	Pontcharra, Frankrike	-	.*	-	-
Nordfab Ducting Co Ltd	-	Chonburi, Thailand	-	51%*	0,2	0,2
Nederman Manufacturing SEA	-	Chonburi, Thailand	-	.*	-	-
Nederman MikroPul Pty Ltd	-	Bayswater, Victoria, Australien	-	100%	14,4	14,4
Filtac AB	556652-2750	Kinna, Sverige	-	100%	29,1	23,1
Menardi Filters Europe A/S	38209205	Mariager, Danmark	-	100%	0,7	-
Nederman MikroPul Poland Sp. z o.o.	617869	Marki, Polen	-	.*	-	-
Totalt moderbolaget					906,5	908,9

* 100% ägs av koncernen

19 Koncernföretag, forts

Akkumulerade anskaffningsvärden, Mkr	2016	2015
Vid årets början	908,9	874,9
Förvärv av koncernbolag	-	23,1
Bildande av dotterföretag	0,7	-
Omstrukturering inom koncern	-	11,2
Kapitaltillskott	6,9	-
Nedskrivning av bokfört värde	-10,0	-0,3
Redovisat värde den 31 december	906,5	908,9

20 Kassaflödesanalys

Likvida medel, Mkr	2016	2015
Delkomponenter i likvida medel:		
Kassa och banktillgodohavanden	131,9	12,0
	131,9	12,0
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, Mkr	2016	2015
Avskrivningar	8,3	6,4
Orealiserade kursdifferenser	30,1	2,2
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	-	0,3
	38,4	8,9
Ej utnyttjade krediter, Mkr	2016	2015
Disponibla medel	1 087,7	702,0

21 Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel i Nederman Holding AB (publ):		
Kr	2016	2015
Överkursfond	5 866 700	5 866 700
Balanserade vinstmedel	351 086 145	220 897 712
Årets resultat	132 208 209	195 076 328
	489 161 054	421 840 740
Styrelsen och Verkställande Direktören föreslår att		
till aktieägarna lämnas utdelning om 5,50 kr (5,00) per aktie.*	64 305 830	58 406 700
Till överkursfond föres	5 866 700	5 866 700
Till balanserade vinstmedel föres	418 988 524	357 567 340
	489 161 054	421 840 740

* Baserat på antal utestående aktier den 31 december. Utdelningsbeloppet kan komma att ändras på grund av att aktier i eget förvar kan komma att omsättas fram till avstämningsdagen den 11 april 2017.

22 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Underskrifter

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed i Sverige och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför. Årsredovisningen och koncernredovisningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 19 april 2017.

Helsingborg den 10 mars 2017

Jan Svensson

Ordförande

Per Borgvall

Styrelseledamot

Gunilla Fransson

Styrelseledamot

Gunnar Gremlin

Styrelseledamot

Ylva Hammargren

Styrelseledamot

Fabian Hielte

Styrelseledamot

Sven Kristensson

Verkställande direktör

Johan Menckel

Styrelseledamot

Jonas Svensson

Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 17 mars 2017

Ernst & Young AB

Staffan Landén

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nederman Holding AB, org.nr 556576-4205

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nederman Holding AB (publ) för räkenskapsåret 2016 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 50-53. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 18-33, 42-104 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 50-53. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av Goodwill

Redovisat värde för goodwill uppgår per 31 december 2016 till 708,8 Mkr vilket motsvarar 27 % av bolagets totala tillgångar i koncernen. Bolaget prövar årligen och vid indikation på värdenedgång att redovisade värden inte överstiger beräknat återvinningsvärde. Återvinningsvärdet fastställs för varje kassagenererande enhet genom en nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden. Framtida kassaflöden baseras på ledningens affärsplaner och prognoser och innefattar ett antal antaganden bland annat resultatutveckling, tillväxt, investeringsbehov och diskonteringsränta.

Nedskrivningstestet för 2016 resulterade inte i någon nedskrivning. Förändrade bedömningar av de antaganden som ledningen gjort för bedömning av återvinningsvärdet såsom framtida kassaflöden, tillväxt och diskonteringsränta skulle dock kunna leda till att nedskrivningsbehov uppstår. Vi har därför bedömt att värderingen av goodwill är ett särskilt betydelsefullt område i revisionen. En beskrivning av nedskrivningstestet framgår av not 12 "Immateriella anläggningstillgångar" och not 31 "Viktiga uppskattningar och bedömningar".

I vår revision har vi utvärderat och testat Bolagets process för att upprätta nedskrivningstest, bland annat genom att utvärdera tidigare träffsäkerhet i prognoser och antaganden. Vi har också gjort jämförelser mot andra företag för att utvärdera rimligheten i framtida kassaflöden och tillväxtantaganden samt med hjälp av våra värderingsspecialister prövat vald diskonteringsränta och antaganden om långsiktig tillväxt. Vi har också granskat Bolagets modell och metod för att genomföra nedskrivningstest samt utvärderat Bolagets känslighetsanalyser. I vår granskning har vi också granskat att lämnade upplysningar i årsredovisningen är ändamålsenliga.

Intäkter hänförliga till lösningar

Nettoomsättningen uppgår för år 2016 till 3 107,3 Mkr och av detta avser lösningar (projektförsäljning) 1 358,2 Mkr, vilket motsvarar 44 % av totala nettoomsättningen. De redovisningsprinciper som Bolaget tillämpar för redovisningen av intäkter hänförliga till lösningar framgår av sid 64 i årsredovisningen och innebär bland annat att intäkter och kostnader redovisas i takt med att projekten genomförs, vilket benämns successiv vinstavräkning. Intäkter och kostnader redovisas i förhållande till projektets uppbyggnadsgrad på balansdagen. Intäktsredovisningen hänförlig till lösningar kräver att bolaget gör bedömning av i hur stor utsträckning uppbyggnad av projekten har skett vilket innefattar inslag av bedömningar. Mot bakgrund av att intäkter hänförliga till lösningar svarar för en väsentlig del av nettoomsättningen och innefattar betydande inslag av bedömningar utgör det ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

Vi har granskat Bolagets process för intäktsredovisning av lösningar samt bedömt Bolagets bedömning av färdigställandegrad genom bl.a. jämförelser mot historiska utfall och budget samt bedömning av förlustrisk. Vi har också granskat att lämnade upplysningar i årsredovisningen är ändamålsenliga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-17, 34-41, 108-110. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och

utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Nederman Holding AB (publ) för räkenskapsåret 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

REVISORNS GRANSKNING AV BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 50-53 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämför den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Helsingborg den 17 mars 2017

Ernst & Young AB

Staffan Landén
Auktoriserad revisor

Definitioner

Avkastning på eget kapital

Årets resultat efter skatt dividerat med genomsnittligt eget kapital

Avkastning på operativt kapital

Justerat rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital

EBITDA

Rörelseresultat före av- och nedskrivningar

EBITDA-marginal

EBITDA i procent av nettoomsättningen.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier

Justerad EBITDA

Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, exklusive förvärvs- och omstruktureringskostnader

Justerad EBITDA-marginal

Justerad EBITDA i procent av nettoomsättningen

Justerat rörelseresultat

Rörelseresultat exklusive förvärvs- och omstruktureringskostnader

Justerad rörelsemarginal

Justerat rörelseresultat i procent av nettoomsättningen

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättning dividerat med genomsnittligt operativt kapital

Nettoskuld

Räntebärande skulder (inklusive pensioner) minus likvida medel

Nettoskudsättningsgrad

Nettoskuld dividerat med utgående eget kapital vid periodens slut

Operativt kapital

Eget kapital plus nettoskuld

Organisk tillväxt

Tillväxttakt som inte kommer från förvärv eller valutaeffekter jämfört med motsvarande period föregående år

Resultat per aktie (före utspädning)

Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i förhållande till genomsnittligt antal utestående aktier

Resultat per aktie (efter utspädning)

Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i förhållande till genomsnittligt antal utestående aktier med tillägg för genomsnittligt antal konvertibler och optioner, beräknat i enlighet med IAS 33

Räntetäckningsgrad

Resultat före skatt med återläggning av finansiella kostnader i förhållande till finansiella kostnader

Rörelseresultat

Rörelseresultat efter av- och nedskrivningar

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen

Soliditet

Eget kapital dividerat med totala tillgångar (balansomslutning)

Årsgenomsnitt

Genomsnitt av ingående balans och utgående balans vid året

Bolagsordning

1 § Firma. Bolagets firma är Nederman Holding Aktiebolag. Bolaget är publikt (publ).

2 § Styrelsens säte. Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Helsingborgs kommun.

3 § Verksamhetsföremål. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att direkt eller genom dotterbolag tillverka och marknadsföra produkter för bättre industriell arbetsmiljö samt äga och förvalta företag och fast och lös egendom och idka därmed förenlig verksamhet.

4 § Aktiekapital. Aktiekapitalet skall vara lägst sjuhundrafemtio tusen (750 000) kronor och högst tre miljoner (3 000 000) kronor.

5 § Antal aktier. Antalet aktier skall vara lägst tio miljoner (10 000 000) och högst fyrtio miljoner (40 000 000).

6 § Avstämningsbolag. Bolagets aktier skall vara registrerade i ett avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

7 § Räkenskapsår. Bolagets räkenskapsår skall vara 1 januari–31 december.

8 § Styrelse. Styrelsen skall bestå av lägst tre (3) och högst åtta (8) ledamöter med högst tre (3) suppleanter. Styrelseledamöterna väljs årligen på årsstämma för tiden intill slutet av nästa årsstämma.

9 § Revisor. Bolaget skall ha lägst en (1) och högst två (2) revisorer, utan eller med högst en (1) revisorssuppleant. Till revisor samt, i förekommande fall, revisorssuppleant skall utses godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag.

10 § Kallelse till bolagsstämma. Kallelse till årsstämma samt till extra bolagsstämma där en fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före bolagsstämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma skall utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före bolagsstämman. Kallelse till bolagsstämma skall ske genom annonsering i Post och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats. Att kallelse har skett skall annonseras i Svenska Dagbladet eller, i händelse av inställd utgivning av sistnämnda tidning, Dagens Industri.

11 § Aktieägares rätt att delta i bolagsstämma. Aktieägare som vill delta i förhandlingarna vid bolagsstämma, skall dels vara upptagen i utskrift eller annan framställning av hela aktieboken avseende förhållandena fem vardagar före stämman, dels göra anmälan till bolaget senast klockan 16.00 den dag som anges i kallelsen till stämman. Sistnämnda dag får inte vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och inte infalla tidigare än femte vardagen före stämman. Aktieägare eller ombud får ha med sig högst två biträden vid bolagsstämma endast om aktieägaren anmäler antalet biträden till bolaget på det sätt som anges i föregående stycke.

12 § Ort för bolagsstämma. Bolagsstämma kan hållas i Helsingborg eller Stockholm.

13 § Årsstämma. På Årsstämma skall följande ärenden behandlas:

1. Val av ordförande vid bolagsstämman;
 2. Upprättande och godkännande av röstlängd;
 3. Godkännande av dagordning;
 4. Val av en eller två protokolljusterare;
 5. Prövning av om bolagsstämman blivit behörigen sammankallad;
 6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen samt, i förekommande fall, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen;
 7. Beslut om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen samt, i förekommande fall, koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen;
 8. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
 9. Beslut om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören;
 10. Bestämmande av antalet styrelseledamöter och styrelsesuppleanter samt, i förekommande fall, revisorer och revisorssuppleanter;
 11. Fastställande av arvoden åt styrelsen och, i förekommande fall, revisorerna;
 12. Val av styrelseledamöter och eventuella styrelsesuppleanter samt, i förekommande fall, revisorer och eventuella revisorssuppleanter;
- Annat ärende, som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordning.

Denna bolagsordning har antagits på årsstämma den 26 april 2011.

Kallelse till årsstämma

Årsstämma i Nederman Holding AB (publ) hålls onsdagen den 19 april 2017, Marina Plaza, Kungstorget 6, 251 10 Helsingborg.

Program:

15.00 Registrering påbörjas

15.30 Stämmolokalen öppnas

16.00 Stämman börjar

Före stämman serveras kaffe och förfriskningar.

Rätt till deltagande i årsstämman

Aktieägare som vill delta i årsstämman skall dels vara införd i den av Euroclear Sweden förda aktieboken senast tisdagen den 11 april 2017, dels anmäla sitt deltagande i årsstämman senast tisdagen den 11 april 2017 kl 16.00. De aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste, för att äga rätt att delta i stämman, begära att tillfälligt införas i aktieboken hos Euroclear Sweden i eget namn. Sådan registrering, så kallad rösträttsregistrering, måste vara verkställd den 11 april 2017, vilket innebär att aktieägaren i god tid före detta datum måste underrätta förvaltaren om detta.

Anmälan

görs på ett av följande sätt:

- per e-post: stamma@nedermangroup.com

- per telefon 042-18 87 00

- per post till Nederman Holding AB (publ), "Årsstämma", Box 602, 251 06 Helsingborg.

Vid anmälan skall uppges namn, person-/organisationsnummer, adress, telefon, antal aktier samt eventuella biträden. Uppgifterna används endast för erforderlig registrering och upprättande av röstlängd. För aktieägare som företräds av ombud bör fullmakt insändas i original tillsammans med anmälan. Den som företräder juridisk person skall förete kopia av registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar som utvisar behörig firmatecknare. Bolaget tillhandahåller fullmaktsformulär till de aktieägare som så önskar. Formuläret finns också tillgängligt på Nedermans hemsida, www.nedermangroup.com.

Utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att utdelning för verksamhetsåret 2016 lämnas med 5,50 kronor per aktie.

Delårsrapporter

Januari-mars: 19 april 2017

Januari-juni: 12 juli 2017

Januari-september: 18 oktober 2017

Nederman

Nederman Holding AB (publ.)
Box 602, 252 28, Helsingborg
Besöksadress: Sydhamngatan 2
Tel: 042 18 87 00
www.nedermangroup.com